

Fugle i Danmark 1999 og 2000

Årsrapport over observationer

Redigeret af PETER LANGE, RENE CHRISTENSEN og PEER LINDBALLE

(With a Summary in English: *The Danish Bird Report 1999 and 2000*)

Meddelelse nr 29 fra Rapportgruppen

Vignetter af Peter H. Kristensen

I det følgende præsenteres forekomsten af i alt 116 fuglearter og underarters forekomst i Danmark i 1999 og 2000. Begge år var karakteriseret af forholdsvis lune vinter- og forårs måneder og milde efterår med lille-moderat forekomst af lavtrykkspassager. 2000 blev da også det næstvarmeste år siden 1874! I begge år var der bl.a. en længere varmepæriode omkring månedsskiftet april-maj, hvilket havde en vis effekt på trækket af flere rovfugle. Men sommeren 1999 var temmelig regnfuld. En orkan 3-4/12 1999 gav de højeste vindstyrker målt hidtil i Danmark, men den førte ikke til større forekomster af havfugle. 1999 blev rekordår for Islom, Rørdrum, Sølvhejre, Lærkefalk og Vandrefalk, og 2000 for Rørdrum, Silkehejre, Skestork, Indisk Gås, Nilgås, Amerikansk Krikand, Sort Glente, Vandrefalk, Biæder og Bjergpiber. 1999 var desuden et stort år for Mellemkjove, og i vinterhalvåret 1999-2000 var der invasion af Spurveugle og Stor Korsnæb.

Indledning

Nærværende årsrapport indeholder en oversigt over fåtallige og sjældnere arter/underarters forekomst i Danmark i 1999 og 2000. Rapportgruppens artsliste revideres jævnligt under hensyntagen til forhold som arternes hyppighed i landet, omfanget af det indsamlede materiale, samt gruppens disponible arbejdskraft. Den seneste liste kan findes nedenfor. Redaktionen skal opfordre alle observatører til at indsende alle oplysninger om disse arter til de lokale rapportgrupper, således at de kan indgå i årsrapporten.

Dansk Ornitologisk Forening har i maj 2002 lanceret et databaseprogram og en hjemmeside, www.dofbasen.dk, til brug ved indrapportering af fugleobservationer, som alle hermed opfordres til at anvende. Det skal dog understreges, at de lokale rapportgrupper fortsat modtager indberetninger på traditionel vis på rapportgruppernes skemaer eller via brev. Kontaktpersoner for de enkelte rapportregioner kan findes på Dansk Ornitologisk Forenings hjemmeside på adressen www.dof.dk. Observationer kan også sendes til DOF, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V, hvorfra de vil blive videresendt til den pågældende lokalafdeling.

Til denne rapport har det ikke været muligt at gennemgå de mange hjemmesider på internettet, hvor der offentliggøres aktuelle observationer. Oplysninger herfra er kun medtaget i det omfang, de lokale rapportgrupper har indsamlet dem, eller hvor observatøren også har indsendt iagttagelserne direkte til den lokale rapportgruppe.

Årsrapporten anvender, så vidt det er muligt, kun aktuelle fotos fra det pågældende år. Alle opfordres til at sende sådanne til redaktionen, jf. artslisten. Billederne vil naturligvis blive returneret efter brug. Tegninger i form af feltskitser og ligende modtages også meget gerne. Husk at oplyse dato og lokalitet.

Årsrapporten benytter en regionsinddeling af Danmark som vist på hosstående kort. Det skal påpeges, at regionsforkortelserne ikke skal opfattes som henvisninger til lokalrapporter, men kun som geografiske oplysninger.

Artslisten

Listen over arter, der behandles i årsrapporten er blevet reduceret, idet flg. arter er udgået: Malle-muk, Sule, Blisgås, Bramgås, Mørkbuget Knortegås, Lysbuget Knortegås, Lille Skallesluger, Trane, Dværgryle, Temmincksryle, Krumnæbbet Ry-le, Dværgterne, Huldue, Grønspætte, Hedelærke, Bjerglærke, Bjergvipstjert, Hvid Vipstjert (vinter),

Husrødstjert (vinter), Ringdrossel, Munk (vinter), Gransanger (vinter), Laplandsværling. Begrundelsen for at undlade at bearbejde disse arter er først og fremmest mangel på arbejdskraft i rapportgruppen, men også forhold, som at de fleste af arterne forekommer talrigt i landet og har en forholdsvis veldokumenteret forekomst, enten i form af nyere artikler eller gennem mange års behandling i årsrapporterne, samt at forekomsten ser ud til at være stabil eller i fremgang.

Arter, der tages af SU-listen, optages automatisk i årsrapportens artsliste. I forhold til den seneste årsrapport (Christensen & Søby 2000) er Rødhalsed Gås, Amerikansk Krikand, Steppemåge, Middelhavsmåge og Sydlig Blåhals derfor tilføjet, idet de er taget af SU-listen fra og med 1999 (Am. Krikand og Sydlig Blåhals dog først fra 2000). Endvidere medtages undtagelsesvist Spurveugle, da SU har besluttet, at forekomster af Spurveugle på Sjælland under invasionen 1999-2000 ikke skal forelægges SU (Thorup & Nielsen 2000).

I 1998 påbegyndte Dansk Ornitologisk Forening et projekt om overvågning af landets mest truede og sjældne ynglefugle. Projektet dækker de arter, som er på den danske rødliste, hvis samlede ynglebestand er på under 100-150 par, eller som yngler på færre end 10 lokaliteter. Projektet udføres af DOFs arbejdsgruppe for truede og sjældne fugle (DATSY), der består af et netværk af arts-koordinatorer (Grell 1999). Resultatet af projektets arbejde præsenteres i årlige rapporter, for den her behandlede periode i Grell (2000, 2001).

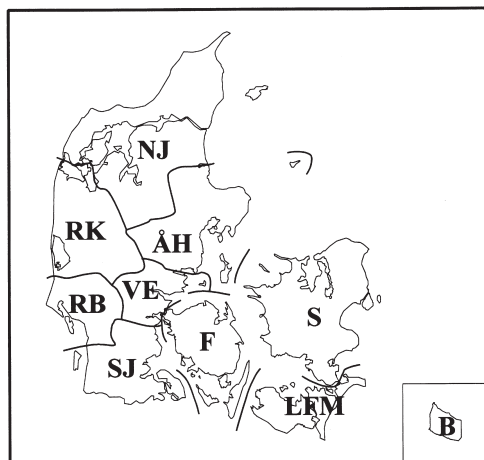
En række af de arter DATSY dækker, figurerer også på rapportgruppens artsliste. I disse tilfælde har vi valgt at lade arterne udgå af herværende årsrapporter, eller kun at behandle træk- og/eller vinterfund af de pågældende arter. Et vist overlap med DATSYs rapporter kan dog ikke undgås, og for visse arter er materialet, der stod til rådighed for DATSY ved rapportens udarbejdelse, siden blevet suppleret, hvilket har gjort det naturligt at bringe en lidt mere udførlig omtale af yngleforekomster her. Men i hovedsagen henvises til Grell (2000, 2001), når det gælder yngleforekomster af DATSY-arter. Det skal dog understreges, at disse arter fortsat optræder på rapportgruppens indsamlingsliste, hvorfor alle fund også fremover bør indsendes til rapportgrupperne.

Rapportgruppens liste over arter og underarter er herefter som følger. Bogstavkodernes betydning er: D DATSY-art, S sommerforekomster, T træk på vigtigste lokaliteter, V vinterforekomster, Y yngleforekomster.

Islom, Hvidnæbbet Lom, Nordisk Lappedykker (D), Sorthalset Lappedykker, Mallemuk (Y, D), Sodfarvet Skråpe, Almindelig Skråpe, Lille Stormsvale, Stor Stormsvale, Rørdrum, Silkehejre, Sølvhejre, Sort Stork (D) Hvid Stork (D), Skestork (D), Europæisk Flamingo, Tundrasædgås, Grønlandsk Blisgås, Dværgegås, Indisk Gås, Snegås, Canadagås (Y), Bramgås (Y, D), Rødhalsed Gås, Nilgås, Rustand, Pibeand (Y, D), Knarand (Y), Amerikansk Krikand, Atlingand (Y), Rødhovedet And (D), Bjergand (Y/S), Kongeederfugl, Stellersand, Hvinand (Y), Lille Skallesluger, Stor Skallesluger (Y/S, D), Amerikansk Skarveand, Hvepsevåge (T), Sort Glente, Rød Glente (D), Havørn (D), Rørhøg (T), Blå Kærhøg (Y, T, D), Hedehøg (D), Duehøg (T), Spurvehøg (T), Musvåge (T), Fjeldvåge (T), Kongeørn (D), Fiskeørn (Y, T, D), Tårnfalk (T), Aftenfalk, Dværgefalk, Lærkefalk (D), Vandrefalk (D), Urfugl (D), Vagtel (D), Plettet Rørvagtel (D), Engsnarre (D), Trane (Y, D), Lille Præstekrave, Hvidbrystet Præstekrave (D), Pomeransfugl, Hjejle (Y, D), Sortgrå Ryle, Kærløber, Tredækker, Tinksmid (Y, D), Mudderklire (Y), Stenvender (Y,

D), Odinshane, Thorshane, Mellemkjove, Almindelig Kjove, Lille Kjove, Storkjove, Sorthovedet Måge (D), Dværgmåge (Y, D), Sabinemåge, Steppemåge, Middelhavsmåge, Hvidvinget Måge, Gråmåge, Ride (Y), Sandterne (D), Rovterne, Dværgeterne (D), Sortterne (D), Lomvie (Y), Alk (Y), Tejst (Y), Lunde, Turteldue (D), Slørugle (D), Stor Hornugle (D), Kirkeugle (D), Mosehornugle (D), Perleugle (D), Natravn, Isfugl, Biæder (D), Hærfugl, Vendehals (D), Sortspætte (Y), Lille Flagspætte (D), Toplærke (D), Storpiber, Markpiber (D), Rødstrubet Piber, Skærpiber (Y), Bjergpiber, Gulhovedet Gul Vipstjert, Sortrygget Hvid Vipstjert, Vandstær (Y, D), Nordlig Blåhals, Sydlig Blåhals (D), Sortstrubet Bynkefugl (D), Ringdrossel (Y/S), Vindrossel (Y/S), Flodsanger, Savisanger (D), Drosselrørsanger (D), Høgesanger (D), Lundsanger, Fuglekongesanger, Hvidbrynet Løvsanger, Sibirisk Gransanger, Rødtoppet Fuglekonge (D), Lille Fluesnapper, Hvidhalset Fluesnapper, Skægmejse, Fyrremejse (D), Korttået Træløber (kun NJ, RK, S, LFM og B), Pungmejse, Pirol (D), Stor Tornskade (D), Nøddekrige (D), Kvækerfinke (Y/S), Gulirisk (D), Bjergirisk (Y/S), Hvidsiskan, Hvidvinget Korsnæb, Stor Korsnæb, Karmindompap, Hortulan (Y/S).

Der var i 1999-2000 ingen ynglefund af Mudderklire og Ringdrossel.

Regionsinddelingen anvendt i denne artikel.
Geographical regions of Denmark used in this report.

Forfattere og bearbejdere

Rapportens forfattere og bearbejdere er: Carsten Andersen (finker-værlinger), Per B. Baden (lærker-pibere), Kurt Bonde (sangere, fluesnappere), René Christensen (hønsefugle, vadefugle, måger, terner, alkefugle, drosler), Jannik Hansen (duer-skrigefugle), Jørgen Jensen (storke og Skestork), Ole Jensen (Nøddekrige), Peter Lange (flamingoer, gæs, ænder, kjoever), Rasmus Bøgeskov Larsen (hejrer, mejser, Pirol, Stor Tornskade), Lars Mogensen (vejret), Hans Pinstrup (rovfugle, vipstjerter), Steen Søgaard (rovfugletræk), Allan Kjær Villesen (lommer-stormfugle), Egon Østergaard (brokfugle).

Materiale

Rapportgruppen har udarbejdet årsrapporter siden 1970. Fra og med 1978 er rapporterne udarbejdet efter stort set samme retningslinier, omhandlende stort set samme arter og hovedsageligt baseret på samme kilder, som nærværende rapport. Grundlaget for rapporten er fortrinsvis DOFs lokalrapporter for 1999 og 2000, samt fuglestationsvirksomheden og de rutinemæssige trækobservationer ved en række træksteder. For lokalrapporterne drejer det sig om følgende: Fugle og Dyr i Nordjylland 1999 og 2000, Ringkøbing Amt årsrapport 1999 og 2000 (*Sandeviften 2/2000 og 2/2001*), Fugleobservationer i Ribe Amt 1999, Fugle i Århus Amt 1999 og 2000, Fugle i Vejle Amt 1999 og 2000, Fugle i Sønderjylland 1999 (*Panurus 4/2000*), Årsrapport Fyn 1999 og 2000 (*Havrevimpen 4/2000 og 4/2001*), Fugle på Sjælland 1999 & 2000, Rørvig Fuglestation 1999, Kongelunden 1999, og Fugle i Bornholms Amt 1999 og 2000. Rådata til lokalrapporterne er modtaget fra Ribe Amt 1999-2000, Vejle Amt 1999-2000, Sønderjyllands Amt 1999-2000, Lolland-Falster og Møn 1999-2000. Fuglestationsvirksomhed og rutinemæssige trækobservationer på en række lokaliteter har leveret et yderligere materiale: Skagen (Skagen lokalgruppe) (NJ), Vejlerne (Økologisk Feltstation, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU)) (NJ), Tipperne (DMU) (RK), Blåvand (Blåvand Fuglestation (DOF)) (RB), Langli/Skallingen (DMU) (RB), Vorsø (DMU) (VE), Gilleleje (Københavnsafdelingens Fuglestation (KAF) (DOF)) (S), Kongelunden (Kongelundens Fuglestation (Københavnsafdelingens (DOF)) (S), og Christiansø (DMU) (B). Endelig er supplerende materiale indkommet fra Storkegruppen (DOF), Projekt Ørn (nyhedsbreve og årsberetning) (DOF), foruden Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift (DOFT), DOF-Nyt/Fugle i Felten, Fugle og Natur, samt enkelte af DOFs lo-

kalblade. Ligeledes indgår bl.a. optællinger fra Vadehavet og Tøndermarsken (DMU).

Vurdering af materialet

Fra enkelte rapportområder vurderes det, at det indsamlede materiale langtfra er dækkende for den ornitologiske aktivitet i området, og dermed heller ikke velegnet til at sammenligne arternes forekomst igennem en længere periode. Dette vurderes for indeværende periode især at være tilfældet for Sønderjylland 2000, Sjælland 2000 samt Lolland-Falster 1999 og 2000. I de tilfælde, hvor det indsamlede materiale om en art er blevet vurderet til at være meget mangelfuldt, er dette angivet i teksten.

Tak til Kaj Kampp for hjælp under udarbejdelsen af rapporten samt Peter H. Kristensen for de flotte tegninger. Yderligere en tak til de mange, der har indsendt deres oplysninger til lokalrapporter m.m. samt til observatører på fuglestationer o.lign. Uden dem var denne rapport ikke blevet til.

Vejret 1999-2000

1999. *Januar* havde 2 kortere perioder med frost, men blev alligevel temmelig varm og samtidig nedbørslig. D. 11. og 12. sneede det regulært flere steder med op til 16 cm sne, men en mildning indtrådte hurtigt fra SV, og de næste to uger havde generelt temperaturer over 5 °C og ingen nattefrost. Slutningen af måneden var præget af højtryk med lave nattemperaturer og klart vejr. Månedens højeste temperatur var 12 °C d. 6. ved Sønderborg, den laveste -12 °C natten til d. 29. i Karup. *Februar* havde lunt vintervejr den første uge, hvorefter der fulgte en noget koldere periode med let dagfrost, en del sne og sydøstlige vindretninger. Især d. 10. var der kraftigt snevejr visse steder, med op til 22 cm sne og udbredt frost. Efter denne korte frostperiode mildnedes vejret fra sydvest, og resten af måneden var mild med kun få frostnætter. Månedens højeste temperatur var 10 °C d. 4. på Djursland, den laveste -18,5 °C natten til d. 11. i Thy. *Marts* var temmelig varm, den første uge med jævnt faldende temperaturer, men omkring d. 10. og 11. faldt der tøsne flere steder, som en kort overgang dækkede jorden. Herefter steg temperaturen gennem resten af måneden. Middeltemperaturen var noget over det normale for årstiden, og månedens højeste temperatur målt til 17,3 °C på Midtsjælland d. 31., mens den laveste var -8,6 °C på Bornholm d. 12.

April bød på lunt vejr med en del sol de første 10 dage, men som så ofte før holdt denne vejrtype ikke. Midt på måneden blev vejret vinterligt med tøsne flere steder om morgenen d. 15. Herefter var der nogle dage med kraftig vinde fra NV, hvorefter

vejret igen blev varmere, og resten af måneden var lun og tør. Den højeste temperatur var 20 °C ved Esbjerg og i Nordsjælland i begyndelsen af måneden, den laveste -4 °C natten til d. 21. på Djursland. *Maj* var temmelig lun og solrig (15 % over det normale). Især den første uge bød på en del sol, men nætterne var forholdsvis kølige. Der blev målt -4 °C i Midtjylland d. 3. maj om morgenen. Solen havde stort set været fremme fra d. 23. april til d. 8. maj, da det skiftede til mere køligt og regnfuldt vejr. Månedens højeste temperatur var 28 °C d. 28. i Sønderjylland. *Juni* var en smule køligere end normalt og samtidig usædvanlig våd. Især de første 10 dage var der kraftige regnbyger, og også mere vedvarende regn. D. 12. blev det lunere med temperaturer over 20 °C, men allerede efter en uge var det slut med det gode vejr. En koldfront fra NV gav en del regn, og resten af måneden var det forholdsvis køligt. Til trods for den megen nedbør blev måneden alligevel temmelig solrig, med 4% mere sol end normalt. Månedens højeste temperatur var 26 °C d. 28. og 29. på Sydsjælland, den laveste 1 °C om morgenen d. 2. i Midtjylland. Det var en af de regnrigeste måneder nogensinde, dog med store variationer: Nordjylland havde 150 mm i gennemsnit, og Bornholm 75 mm.

Juli var ret varm med næsten normal nedbør. Især nætterne var lune, og dette medvirkede til den relativt høje gennemsnitstemperatur. Især i de første 10 dage samt den sidste uge var der somervej, og det holdt sig frem til d. 7. august. Solen skinnede 33% over det normale. Månedens højeste temperatur var 30 °C i Sønderjylland og på Lolland og Sjælland i sidste halvdel af måneden, den laveste 5 °C om morgenen den 28. i Midtjylland. *August* var temmelig lun og såvel solrig som regnfuld. Den første uge havde dejligt somervej med temperaturer over 25 °C og sol fra morgen til aften, men ikke særlig lune nætter. Dette blev brat afbrudt af en koldfront, som flere steder var ophav til et af årets vådeste døgn, bl.a. 30 mm regn på 3 timer i Østjylland. Herefter og resten af måneden var temperaturen moderat, og kraftige regnbyger gjorde, at nedbørsmængden varierede fra egn til egn. På landsbasis faldt 33% mere regn end vanligt. Månedens højeste temperatur var 31,5 °C d. 5. i Hvide Sande, den laveste 3,7 °C natten til den 1. september i Midtjylland. *September* var den varmest registrerede nogensinde herhjemme og uden kølige efterårsrust. De første tre uger havde en målestation i Østjylland et gennemsnit på 17,4 °C (!). Den sidste uge faldt der regulær nedbør, men det kunne ikke forhindre, at solen skinnede 28% mere end normalt for måneden. Månedens

højeste temperatur var 27 °C d. 4. og 9. i Nordsjælland.

Oktober havde lidt højere temperatur og lidt mere nedbør end normalt. Generelt var vejret mildt kun moderat eller ingen nattefrost. Månedens højeste temperatur var 18 °C d. 5. i Kastrup, den laveste -3 °C natten til d. 18. i Værløse. *November* var ganske tør (kun 40% af den normale nedbør) og forholdsvis varm. De første 10 dage var lune for årstiden. En koldfront passerede landet midt på måneden og gav dagtemperaturer på 3-4 °C, men ingen nattefrost af betydning på nær i Midtjylland. Herefter blev vejret igen lunt med vind fra VSV, og denne vejrtype varede ved resten af måneden, dog afbrudt af stormende kuling d. 29. Månedens højeste temperatur var 15 °C d. 1. i Sønderjylland og på Sydsjælland, den laveste -7 °C i Midtjylland. *December* var usædvanlig nedbørsrig og stormende, men alligevel med et overskud af sol. Gennemsnitstemperaturen var lidt over det normale. D. 3.-4. rasede en orkan over landet med de højeste vindstyrker registreret herhjemme, op til 40-50 m/s mange steder. Generelt var der kun få korte frostperioder, men især i ugen før jul registreredes ofte nattefrost og af og til kortvarige snefald. Månedens højeste temperatur var 10 °C d. 6. flere steder, den laveste -13 °C natten til d. 21. i Midtjylland.

2000. Men en middeltemperatur på 9,2 °C på landsbasis blev året det næstvarmeste siden 1874. *Januar* var mild og domineret af sydvestlige luftstrømninger. Kun i en kortere periode (d. 22.-25.) var der frost og snedække. Månedens højeste temperatur var 9,7 °C i København, den laveste -19,3 °C d. 24. i Jylland. *Februar* fortsatte med samme vejrtype, lunt og fugtigt fra sydvestlige retninger med kun lidt frost og næsten ingen sne – der var i alt 20 dage med temperaturer over 5 °C. Omkring d. 20. faldt der tøsne flere steder, men herefter steg temperaturen igen, og sidst på måneden lå dagtemperaturen typisk mellem 7 og 9 °C. Månedens middeltemperatur var meget højere end normalt. Den højeste temperatur var 12 °C d. 28., den laveste -8 °C natten til d. 21. i Midtjylland. *Marts* var igen temmelig varm og uden de store udsving i temperaturen. Der blev registreret langt mindre nattefrost end normalt, i gennemsnit kun 10 nætter på landsbasis. Månedens højeste temperatur var 16,0 °C d. 21. på Sydsjælland, den laveste -6 °C om morgenen d. 12. på Bornholm.

April var fortsat lun, og på landsbasis blev det den tredjevarmeste siden de landsdækkende målinger begyndte i 1874. Der var let nattefrost i

Artsgennemgang

Islom *Gavia immer*

1999. Årets total blev på 44 fugle fordelt på 19 lokaliteter, hvilket var den hidtil højeste årstotal. Den regionale fordeling var (NJ) 23, (RK) 1, (RB) 3, (ÅH) 4 og (S) 13. For Sjælland var der tale om det største antal observationer på et år hidtil, og også for Nordjylland var der tale om et af de største antal. Aldersfordelingen var 23 ad., 9 imm. og 12 ubestemte.

Halvdelen af årets fugle sås i første halvår. Der var spredte observationer i januar-april, i alt 8 fugle – bl.a. 5 ved Nordsjællands kyst og 1 så langt nede som Kongelunden (S). I maj sås 14, alle ved Skagen (NJ) i perioden 2-28/5. I andet halvår var fordelingen september 1, oktober 2, november 6 og december 13. Tidligst var 16/9 1 ad. Klint (S), mens de mange fugle i november-december optrådte spredt langs Nordjyllands kyster (9), i Århus Amt (3) og ved Sjællands Nordkyst (7).

2000. Årets total blev på 37 fugle fordelt på 12 lokaliteter, hvilket var næsten det samme som gennemsnittet for de seneste 10 år (35 fugle/år). Den regionale fordeling var (NJ) 24, (RK) 2, (RB) 5, (S) 4, (LFM) 1 og (B) 1. Årstotaler over 20 er ved at være normalt i Nordjylland. Ribe Amt havde flere fugle end normalt, og to fugle inde fra Østersøen er også usædvanligt. Aldersfordelingen var 23 ad., 9 imm. og 5 ubestemte.

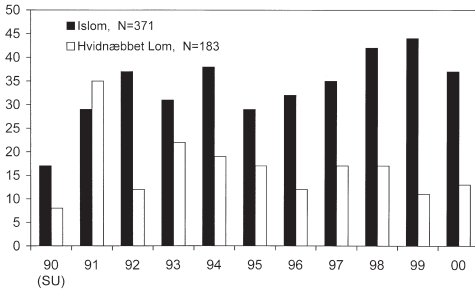
Første halvårs 21 fugle var fordelt med 6 i januar-februar (4 Nordjylland, 1 Nordsjælland, 1 Bornholm) og 15 i maj-juni (13 Skagen (NJ) 2/5-4/6, 2 Kongelunden (S)). Af andet halvårs 16 fugle

var de 15 fordelt på september 4, oktober 7, november 3 og december 1. Hertil kommer en tidlig fugl, 27/8 1 ad. Møns Fyr (LFM); herved er arten ikke årlig.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

1999. Med en total på kun 11 fugle fordelt på 7 lokaliteter blev forekomsten langt under gennemsnittet på 19 fugle/år siden 1991 (hvor arten blev taget af SU-listen) – faktisk var det det laveste registrerede antal i denne årrække. Den regionale fordeling var (NJ) 7, (RK) 1, (RB) 1 og (S) 2, og aldersfordelingen 6 ad. og 5 imm. Årets første var 3/2 1 2K Gilleleje, og i perioden 26/4-10/5 sås 4 ad. og 1 2K Skagen (NJ). Andet halvårs 5 fugle var 1/9 1 2K Husby Klit (RK), 25/9 1 2K+ Blåvand (RB), 19/10 1 ad. Nordmandshage (NJ), 29/10 1 1K Frydenstrand, Frederikshavn (NJ), og 7/11 1 ad. Kronborg (S).

2000. Årets total var 13 fugle fordelt på 9 lokaliteter, hvilket er noget under gennemsnittet. Den regionale fordeling var (NJ) 6, (RK) 1, (S) 3, (LFM) 2 og (B) 1, og aldersfordelingen 6 ad., 4 imm. og 3 ubestemte. I første halvår registreredes 9 fugle: 17/1 1 Melby Overdrev (S), 16/4 1 imm. Slusegård (B), 26/4 1 ad. Ålebæk Strand (LFM), 26/4-27/5 4 ad. + 1 2K Skagen (NJ), og 17/5 1 2K Kongelunden (S). I andet halvår sås 4 fugle, 21/10 1 ad. Skagen, 12/11 1 1K Gedser (LFM), 27/11 1 Kronborg (S), og 30/12 1 Thyborøn Kanal (RK). Ud over disse 13 fugle blev 1 ad. fundet død 15/2 nær Sose (B).

Årsfordeling af Islom og Hvidnæbbet Lom 1990-2000. Annual numbers of Great Northern Diver and White-billed Diver 1990-2000.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1999. Der noteredes 210 fugle fordelt på 71 lokaliteter, det største antal fugle siden 1979 (281), og væsentligt over gennemsnittet for perioden 1977-99 (108 fugle/år).

I første halvår sås 79 fugle, af hvilke den første var 3/1 1 Kysing Næs (ÅH). De største forekomster var op til 9-11 fugle i Vejlerne (NJ) i perioden 25/3-7/5, samt 3/4 10 Havet ved Tryggelev Nor (F) og 4/4 3 Nors Sø (NJ). Der var enkelte oversomrende fugle i juni-juli i regionerne (F), (LFM) og (B). I andet halvår sås 131 fugle, hvilket var mere end dobbelt så mange som normalt. De første dukkede op allerede i august, 13/8 3 Vejlbj Klit (RK). De største forekomster var 18/10 5 Nors Sø og samme dag 9 Borre Odde (VE), 19/10 4 Bøvling Klit (RK) og 4/12 7 Gilleleje (S). Årets sidste fugl var 30/12 1 Neksø Årsdale (B).

2000. Der noteredes 104 fugle fordelt på 45 lokaliteter, hvilket er tæt på gennemsnittet for perioden 1977-2000 (108 fugle/år).

I første halvår sås 51 fugle, begyndende med 2/1 1 Kollerkolle (S). Eneste større forekomster var op til 4 fugle i Vejlerne i perioden 5/4-22/4. Den eneste oversomrende fugl (juni-juli) opholdt sig på Bornholm i juni. I andet halvår sås 53 fugle, de første allerede midt i august: 16/8 1 Stadil Fjord (RK), 17/8 1 Nørre Lyngvig (RK). De største forekomster i andet halvår var 3/10-14/11 op til 4 Nors Sø (NJ) og 9/10 9 Christiansø (B). Årets sidste var 28/12 1 Hvide Sande (RK).

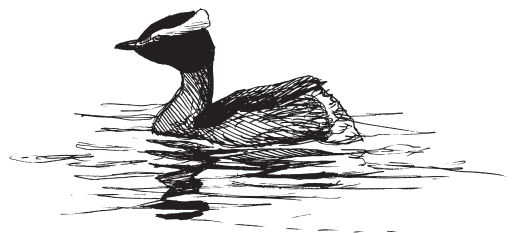
Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

1999. På baggrund af registreringer af adulte fugle på kendte eller egnede yngelokaliteter i yngletiden blev landsbestanden vurderet til 216 ynglepar, hvoraf 155 kunne regnes for sikre. Det var en tilbagegang i forhold til 1998 med 288 par, og faktisk det laveste antal siden 1988. Bestandene i det Midtjyske Søhøjland (Mossø, Knudsø, Gudenåløbet og Julsø – alle ÅH) er dog ikke optalt, men de menes at være meget små.

For andet år i træk var Nordjylland den region, der havde flest ynglepar. Fra Lovns Sø er angivet 24-40 par, eller næsten en halvering i forhold til 1998, men 159 fugle set 17/4 og bemærkninger om problemer med at se fuglene og rederne antyder måske, at der kan have været flere par. Vejlerne (NJ) holdt med 27-37 par det høje niveau fra 1998. I Århus Amt var ynglefundene koncentreret til Brabrand Sø med 45 ud af i alt 48-50 par. I Ringkøbing Amt var bestanden på samme niveau som i 1998, men en ny lokalitet, Vest Stadil Fjord, var med et slag blevet amtets vigtigste for arten med 22 ynglepar, mens Veserne fortsatte tilbagegangen til 0-12 par. Sjælland havde fortsat en enkelt lokalitet af betydning, nemlig Nielstrup Sø, hvor 17 par fik unger.

Der var en del vinterforekomster: 16/1 1 og 28/2-13/3 2 Filsø (RB), 17/1 1 Ketting Nor (SJ) og 23/1 1 Binderup (VE). Ellers normal ankomst til ynglepladserne fra sidst i marts.

2000. Landsbestanden blev vurderet til 271 ynglepar. Tallet er et af de største, der er angivet for arten, men antallet af sikre ynglepar var lavt, blot 48. Gennemsnittet for 1988-2000 er 259 par.

Regional fordeling af Nordisk Lappedykker 1999-2000. Regional distribution of Horned Grebe.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	55	17	8	14	25	0	21	37	12	21	210
2000	35	9	0	7	4	0	7	15	8	19	104

Fra Århus Amt var der glædelige nyheder, idet der fra de tidligere kerneområder Mossø, Knudsø og Julsø meldtes om i alt ca 120 ynglefugle (Julsø 7-8 sikre par). I Brabrand Sø blev der talt op til 67 fugle (7/5). I Nordjylland var der 65 par efter to år i træk med tilbagegang. Maksimum var 126 par i 1998. Største tal fra Lovns Sø var 20/4 60 og 25/6 98 fugle, mens Vejlerne havde 15-22 par. I Ringkøbing Amt var der en fremgang på over 50%, idet Vest Stadil Fjord fordoblede sit antal (max. 41 ynglepar), mens Vesperne fortsat lå på et lavt niveau, 0-10 par. Fra Sjælland er angivet 10-15 par med unger i Nielstrup Sø.

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

1999. Der blev kun registreret 45 fugle fordelt på 16 lokaliteter. Gennemsnittet for 1978-99 er 169 fugle/år, men med stor variation, fra 30 til 446 fugle/år. Den regionale fordeling var (NJ) 6, (RK) 3, (RB) 14 og (S) 22. Kun Sjælland havde et nogenlunde år, men også der var antallet dog under middel.

I første halvår var der kun én iagttagelse, 6/2 1 V Gilleleje Havn (S). Vinteriagttagelser er blevet mere almindelige, hvilket også observationer fra Sveriges vestkyst viser. Andet halvårs fugle registreredes i månederne juli-okt. Den første var tidlig, 23/7 1 Roshage (NJ), mens den sidste var 2/11 1 Blåvandshuk (RB). Største tal var 12/10 7 V Gilleleje (S), 12/10 2 V og 13/10 5 V Korshage (S), 1/10 3 og 31/10 2 Blåvandshuk (RB) – ellers sås kun enkelte fugle.

2000. Der blev registreret 73 fugle fordelt på 15 lokaliteter, hvilket ligger i den lave ende af skalaen. Regionalt var fordelingen (NJ) 10, (RK) 29, (RB) 25, (ÅH) 3, (S) 5 og (LFM) 1. Kun Ringkøbing Amt kunne melde om et år lidt over gennemsnittet, og arten ses sjældent ved Lollands kyst. På Sjælland var der tale om det mindste antal i nyere tid.

I første halvår blev der set 3 fugle: 18/1 1 V Melby Overdrev (S), 31/1 1 V Gilleleje (S) og 6/3 1 V Melby Overdrev (S) – et pænt antal vinteriagttagelser. Andet halvårs registreringer faldt mellem 8/8, 1 V Roshage (NJ), og 13/12, 1 S Blåvand (RB). Største tal var 20/8 6 Nørre Lyngvig (RK), 8/9 11 og 9/9 6 S Blåvand (RB), 8/9 5 S og 9/9 11 S Nørre Lyngvig (RK) – ellers kun observationer af 1-2 fugle.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

1999. Der noteredes 33 fugle fordelt på 7 lokaliteter. Antallet lå dermed i den lave ende og

noget under gennemsnittet på 43 fugle/år for perioden 1980-99. Den regionale fordeling var (NJ) 18, (RK) 10, (RB) 2, (ÅH) 1 og (S) 2.

Der var én vinteriagttagelse, 6/2 1 V Roshage (NJ). Fra perioden 1980-1998 foreligger der kun 9 vinterfund af 10 fugle fordelt på januar 6, februar 1, marts 2 samt december 1; det seneste vinterfund var i 1993. De øvrige fugle sås mellem 30/4 og 12/10. Der var en tydelig kulmination i juli, i alt 24 fugle. Største observationer var 23/7 13 V Roshage (NJ) og 9/9 3 S Nørre Lyngvig (RK) – ellers kun iagttagelser af 1-2 fugle. I de indre farvande sås helt usædvanligt 15/5 1 Ø Kongelunden (S) og 30/8 1 Fornæs (ÅH).

2000. Der noteredes 32 fugle fordelt på 12 lokaliteter. Antallet lå dermed på samme lave niveau som i 1999. Den regionale fordeling var (NJ) 16, (RK) 8, (RB) 5, (ÅH) 1 og (S) 2. Årets første var 26/5 1 Blåvandshuk (RB) og den sidste 11/10 1 N Hellebæk (S). Flest fugle sås i juli og september, men fordelingen var mere jævn end i 1999. Største observationer var 16/6 4 V Lild Strand (NJ) og 9/9 3 S Blåvandshuk (RB) – ellers kun iagttagelser af 1-2 fugle. For andet år i træk var der en iagttagelse i Århus Amt, 16/9 1 Kysing Næs (ÅH).

Lille Stormsvalpe *Hydrobates pelagicus*

1999. Der blev blot set 2 fugle fordelt på 2 lokaliteter. Gennemsnittet for årene 1980-99 er 12 fugle/år, men med stor variation, 0-51 fugle/år. Årets fund var 2/12 1 V Gilleleje Havn (S) og 19/12 1 Øresundsbroen (S) (set fra båd). Begge var altså vinterfund, og den sidstnævnte var usædvanligt langt inde i farvandene.

2000. Der blev set 3 fugle på 1 lokalitet, alle på samme dag: 31/10 2 V Roshage (NJ) og 1 Hanstholm Havn (NJ).

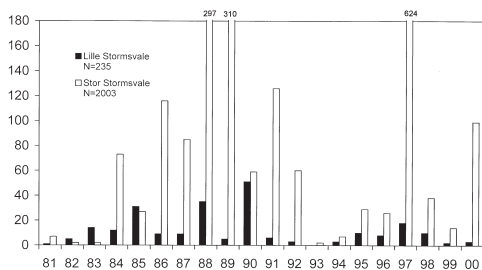
Stor Stormsvalpe *Oceanodroma leucorhoa*

1999. Med 14 fugle fordelt på 8 lokaliteter var det et meget ringe år. Gennemsnittet for 1981-99 er 100 fugle/år, men med stor variation, 2-624 fugle/år. Den regionale fordeling var (NJ) 4, (RK) 1, (RB) 5 og (S) 4. Årets første sås 26/9, 2 Agger Tange (NJ), og de sidste var 1/12 1 Nibe Havn (NJ) samt 2/12 1 V Gilleleje (S) og 1 V Udsholt Strand (S). Decemberfund er sjældne, og fund i Limfjorden er meget usædvanligt. De øvrige 9 fugle sås i oktober. Eneste forekomst af mere end én fugl var 11/10 2 S Blåvandshuk (RB).

2000. Med 99 fugle fordelt på 9 lokaliteter var der

tale om et normalt år tæt på gennemsnittet. Den regionale fordeling var (NJ) 8, (RK) 39, (RB) 51 og (F) 1. Som normalt var hovedparten af iagttagelserne fra Blåvandshuk (RB) og den sydlige del af Ringkøbing Amt (RK), men lidt usædvanligt var der slet ingen iagttagelser fra Sjælland (S).

Årets begyndte med 8/9 1 S Blåvandshuk (RB) og sluttede med et par usædvanlige vinteriagttagelser fjernt fra havet, 9/12 1 Arreskov Sø (F) og 13/12 1 Vemb (RK) – flyvende gennem et parcelhuskvarter. Langt de fleste af årets fugle sås 9-10/9: 9/9 40 S Blåvandshuk (RB), 31 S Bjerregård Strand (RK), 3 S Nørre Lyngvig (RK) og 3 SV Ørhage (NJ); 10/9 4 Blåvandshuk (RB), 2 S Nørre Lyngvig (RK) og 2 S Husby Klit (RK). I slutningen af oktober kom igen et mindre influx, 26/10 3 S og 29/10 3 S Blåvandshuk (RB), 26/10 2 SV og 31/10 2 SV Ørhage (NJ).

Årsfordeling af Lille Stormsvalde og Stor Stormsvalde 1981-2000.

Annual numbers of Storm-petrel and Leach's Storm-petrel 1981-2000.

Rørdrum *Botaurus stellaris*

1999. Arten fortsatte sin fremgang med observationer på hele 69 lokaliteter, det højeste antal i nyere tid. Især på Sjælland, Lolland-Falster og i Århus Amt blev arten noteret på mange lokaliteter, og to fugle noteredes i Vejle Amt, hvor arten langtfra er årlig. Antallet af paukende fugle var mindst 158, mod 141 i 1998. Ikke overraskende noterede Vejlerne (NJ) sig for over halvdelen, i alt 84-106, hvilket er på niveau med rekordåret 1995. Vejlerne satte også ny dagsrekord med 44 Rørdrummer (heraf 37 paukende) 24/4. Årets første paukende fugl blev hørt i Maribosøerne (LFM) 29/1, og fra vinterhalvåret er i alt indrapporteret 14 fugle, hvilket er normalt.

2000. Intet ser ud til at kunne stoppe Rørdrummens fremgang, som igen i 2000 var markant, ikke mindst i Vejlerne, hvor den tidligere dagsrekord på 44 blev overgået hele 10 gange, med maksimum 86 d. 29/3. Man regner med, at mindst 102 forskellige Rørdrummer paukede i Vejlerne, hvilket er 19 flere end i 1999 og det højeste nogensinde. Tilmeldt blev den tidligst registrerede paukende Rørdrum nogensinde hørt 15/1 i Vejlerne, nærmere bestemt Tømmerby Fjord.

Ekspansionen var også tydelig i resten af landet, og incl. Vejlerne blev der observeret Rørdrum på 82 lokaliteter, hvilket selvfølgelig er ny rekord. På 48 af lokaliteterne hørtes fuglene pauke. I forhold hertil var de i alt 25 vinterfund mere i takt med tidligere år.

Silkehejre *Egretta garzetta*

1999. Et mindre godt år med blot 5 individer. I Vejlerne (NJ) holdt en fugl til mellem 22/5 og 4/9, og såvel 24-25/5 som 27/7 fik den selskab af en slægtning (regnet for et og samme individ trods afstanden i tid). De øvrige fund var 29-30/5 1 i en klæggrav nord for Kammerslusen (RB), 7-25/7 1 Klydesøen (S) (også på visit på de nærliggende Koføeds Enge (S) 25/7), og 8/9 1 Torstrup (RB).

2000. Året bød på rige muligheder for at se Silkehejre i Danmark. Hele 17-20 fugle gæstede landet, mens der til sammenligning var 12 i det hidtidige rekordår 1996. Fuglene var fordelt med 5 i Nordjylland, 3 i Ringkøbing Amt, 1 i Ribe Amt, 2 i Vejle Amt (de første for amtet), 4 i Fyns Amt, 2-4 på Sjælland og 1 på Møn. En fugl ved Lindøterminalen i Odense Fjord (F) 14/12-31/12 var blot det andet vinterfund i Danmark, mens 27/10 1 Østerø Sø (F) var landets tredje oktoberfund. På Sjælland blev arten set på fire forskellige lokaliteter, men det antages at have været den samme fugl alle steder. Det er også muligt, at de tre fugle i Ringkøbing Amt i virkeligheden var identiske, og det samme kan have været tilfældet med de to nævnte sene fugle i Fyns Amt.

Sølvhejre *Egretta alba*

1999. Et rekordår med fund af mindst 11 fugle. I de hidtil bedste år 1988, 1993 og 1994 er der kun set op til 6. Årets første fund var samtidig det 4. vinterfund i Danmark, 17/1-27/2 1 Maglebrænde Sø (LFM). De øvrige fund var 25/3 1 Tipperne (RK), 26/3 2 kysten syd for Dokkedal (NJ), 3/4 1 Grønnestrands (NJ), 3/4 1 Kogleakstårnet, Vejlerne (NJ), 12-13/4 1 Hov Vig (S), 6-18/5 1 Vest Stadil Fjord (RK), 1-11/6 1 Østlige Vejler (NJ), 4/6 1

Bøtø Nor (LFM), 26/6-12/7 1 Værnengene/Tipperne (RK), 28/6 + 7/7 + 10/7 1 Vest Stadil Fjord (RK) og 22-24/9 1 Ulvedybet (NJ). Fundene i Vest Stadil Fjord i henholdsvis maj og juni/juli formodedes at gælde den samme fugl, som desuden kan have været identisk med den, der opholdt sig i de Østlige Vejler i starten af juni, idet alle tre individer havde rødlig ben. Tilsvarende anså lokalredaktionen de to fund 3/4 i (NJ) for at være en og samme fugl.

2000. Med 7 fund blev 2000 klart ringere end 1999, men dog på linie med de øvrige topår for arten. Den tidligste, 25/3-30/3 1 ad. Ølene, er også den første på Bornholm, hvis man ser bort fra Christiansø. De øvrige var 1/4 1 Maribo Sønderø (LFM), 7-8/4 1 Husby Sø (RK) og samme fugl 9-16/4 Vest Stadil Fjord (RK), 17/4 1 Hansted Reservat (NJ) og senere Bygholm Vejle (NJ), 25/4-26/5 1 Vest Stadil Fjord (RK), og 2/9 1 Saksfjed Inddæmning (LFM) og 1 Haderslev (SJ). De to fund fra Vest Stadil Fjord drejer sig med sikkerhed om to forskellige individer.

Sort Stork *Ciconia nigra*

1999. Der blev set ca 26 fugle på 16 forskellige lokaliteter. Årets første fund var 29/4 1 Valsgård, Himmerland (NJ). Blandt de øvrige fund kan nævnes 2/8 1 ad. sammen med 1 1K Lindenberg (NJ), 5/8-17/9 1 1K Østlige Vejler (NJ), samt 6-8/8 3 juv. Skallingen (RB). Unge Sorte Storke så tidligt i august kunne evt. stamme fra danske ynglepar (men se Grell 2002). Ungfuglen i Vejlerne 17/9 var årets sidste fund.

2000. Der blev set dobbelt så mange Sorte Storke som i 1999, i alt ca 50 fugle fordelt på 38 lokaliteter. Årets første sås allerede 26/3, 2 ad. Dyreborg (F). Fund af mere end én fugl var ovennævnte samt 30/4 2 Noret (RK), 19/6 2 Mors (NJ), 7/7 2 Christiansfeldt (SJ), 13/8 3 1K Jerup Strand (NJ), 19/8 2 Skallingen (RB) og 27/8 1 1K sammen med 1 2K Tipperne (RK). De to sidstnævnte fund kan have været de samme fugle. Omkring Vejle Ådal og ved de store søer på Sydfyn blev der set Sort Stork gennem hele foråret og sommeren, men der foreligger ingen ynglebeviser. Det store antal fund hænger måske sammen med, at den Slesvig-Holstenske bestand er vokset til ca 10 par (Gerd Janssen pers. medd.). Det bør også nævnes, at Sort Stork i 2000 har ynglet i Sverige for første gang siden 1953 (Tyrberg 2001). Årets sidste fund var 27-29/10 1 Store Emmerske (SJ), hvilket er sent.

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

1999. Årets første storke blev set 17/3, 1 Børstinge ved Hillerød (S), og 30/3, 1 ved Hemmet (RK) og 1 mellem Havnbjerg og Oksbøl på Als (SJ). Sammenlagt blev der set godt 130 omstregende storke. De største flokke var 7/5 5 Issehoved (ÅH), 15/6 5 Århus (ÅH), samt 20/6 5 Kongeåen syd for Ribe (RB). Efterårets sidste stork var 14/10 2 Stevnstrup (S). Et fund af en stork 1-2/12 ved Stevnstrup (ÅH) kunne være en af de svenske projektstorke, hvoraf en del ikke trækker sydpå, eller en skadet fugl, der forsøgte at overvintre. Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2000).

Regional fordeling af Sort og Hvid Stork 1999-2000. Tallene er så vidt muligt renset for gengangere.

		NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Sort Stork	1999	7	2	8	1	1	0	3	3	1	0	26
	2000	11	4	4	9	8	5	7	4	5	1	58
Hvid Stork	1999	15	10	14	30	18	18	10	7	8	3	133
	2000	34	31	21	29	19	8	24	50	14	3	233

2000. Allerede 14-15/2 blev årets første stork ses ved Beder (ÅH). Både denne fugl og en set 17/2 i Uglemose ved Virum (S) stammer højst sandsynlig fra en dyrepark eller fra det skånske storkeprojekt. En stork 11/3 ved Audebo (S) var også af usikker oprindelse. Den første sikre iagttagelse af en vild stork må være den, der 18/3 ankom til reden i Ribe (RB). I løbet af april, maj og juni ankom mange ikke-ynglende unge storke på forlænget træk til Danmark, og antallet af omstrejfende fugle var det største i mange år. Der var flere store flokke, hvoraf skal nævnes 8/5 7 Kokkedal (S), 15/5 16 Fusingø (ÅH), 15/5 7 Lille Vildmose (NJ), 16/5 12 mellem Holsted og Gørding (RB), 16/5 10 Hjemslølle (S) og senere samme dag ved Vordingborg (S), 23/5 8 Læsø (NJ), 5/6 10 Abild ved Tønder (SJ), samt 25/8 9 indtrk. Stevns (S). Som det fremgår ved sammenligning af antal og datoer er der stor sandsynlighed for gengangere blandt disse flokke. Årets sidste stork var 16/10 1 Alsønderup Enge (S). Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2001).

Skestork *Platalea leucorodia*

1999. Totalen blev på ca 41 fugle fordelt på 16 lokaliteter, hvilket er lidt flere end de 32 i 1998. Hovedparten af fundene må formodes at hidrøre fra de danske ynglefugle og deres unger (se Grell 2000). Uden for Nordjylland og RK var der kun ganske få fund, således kun en enkelt fugl i hhv. RB, SJ, S og LFM. I RK sås i alt mindst 12 fugle 30/4-18/8, flest 10-11/5 3 Værnengene (RK) og sandsynligvis samme fugle 18/5 3 Vest Stadil Fjord (RK). Årets sidste observation var 3/10 1 Vejlerne, formodentlig en af de lokale ynglefugle.

2000. Med en årstotal på ca 53 forskellige fugle og fund på 15 lokaliteter var resultatet endnu bedre end i 1999. Stigningen skal vel især forklares med en tilsvarende stigning i ynglebestanden (se Grell 2001). Uden for NJ var der en del fund i RK, således var der på Tipperne, Værnengene og Vest Stadil Fjord konstant mellem 1 og 7 fugle i tidsrummet 17/3-27/8; de største enkeltfund var 8/6 4 Tipperne og 27/8 3 ad. sammen med 4 juv. Vest Stadil Fjord. RB, ÅH og S havde enkelte fund. Fra 19/5 og to måneder frem opholdt op til 5 fugle sig på Nyord og omkring Tyreholm, Hegnede Bugt og Hegnede ved Møn, og der kan evt. have været tale om et yngleforsøg (Grell 2001).

Europæisk Flamingo

Phoenicopterus ruber roseus

1999. Årets eneste "pink-delight" sås ved Dovns

Klint (F) 22/9, hvor en fugl trak vest. Siden 1978 er der rapporteret mellem 0 og 5 fugle/år (gennemsnit 1,6). Der var to fund af ubestemte flamingoer, 22/4 1 trk. Margrethekog (SJ) og 30/4 1 Højer (SJ); formodentlig var der tale om den samme fugl. 3/5 blev der set en Lille Flamingo *P. minor* i Hovvig (S).

2000. For første gang siden 1990 var der ingen fund af Europæisk Flamingo. Eneste obs. af flamingoer var 2 fugle i Møjbølle Nor (LFM) 19/4, som formodentlig var Chileflamingoer *P. chilensis*.

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

Underarten registreres oftest i den nordvestlige og den sydøstlige del af landet, og der er som regel tale om fugle, som er stationære i længere tid eller strejfer rundt sammen med Sædgås, hvorfor en opgørelse af det totale antal kan være behæftet med betydelig usikkerhed. Der var en høj grad af sammenfald mht. flokstørrelser og lokaliteter over de to år, hvilket antyder, at det er de samme fugle, der anvender de samme trækruter og rastepladser hvert år.

1999. Forekomsten var ingen undtagelse fra ovenstående, idet årets i alt 75 indberettede fugle stammer dels fra NJ, RK og RB, dels fra S, LFM og B. De eneste tocifrede antal var 24/4 10 Skjern Enge (RK) samt 25/9-3/10 op til 20 Ølene (B).

2000. Stort set alle årets iagttagelser stammer fra første halvår. Største fund i Nord- og Vestjylland var 23/1 7 Fæsted Mose (RB) og 28/4 7 Vest Stadil Fjord (RK), og i SØ-Danmark 26/9 14 Ølene, 14/10 20 St. Myregård og 28/10 11 Ølene, alle (B) – formodentlig en og samme flok, der strejfede rundt. Årets total på 83 fugle omfatter sandsynligvis en del gengangere.

Grønlandsk Blisgås *Anser albifrons flavirostris*

1999. Første halvårs fund omfattede mindst 3 observationer af sammenlagt 2-3 fugle i Nordjylland i perioden 5/1-25/2, samt 1/2 1 Filsø (RB). Fra andet halvår foreligger der en række iagttagelser af 1-2 fugle i området omkring Sjørring Sø (NJ) i perioden 26/10-31/12, samt 12/11 3 Vest Stadil Fjord (RK). Fundene fra RK og RB er de første fund herfra efter at arten blev taget af SU-listen i 1996.

2000. Årets fund blev i høj grad gjort på de samme lokaliteter som i 1999. Med forbehold for mulige gengangere blev summen på i alt 9 fugle, i første halvår 1-2/1 og 23/1 1 Sjørring Sø og Egebæks-

Regional fordeling af en række gæs, 1999.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Tundrasædgås	9	35	1	0	0	0	0	4	4	22	75
Grønlandsk Blisgås	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	7
Dværgegås	2	2-5	1	0	0	3-4	15	0	1	0	24-28
Indisk Gås	9	2	10	1	0	3	5	2*	3	0	35
Snegås	7-11	7-11	0	0	0	1	1	5	0	0	21-29
Nilgås	1	0	2-3	0	0	0	0	0*	0	0	3-4

* mangelfulde oplysninger

Regional fordeling af en række gæs, 2000.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Tundrasædgås	7	36	7	0	0	0	4	4	3	22	83
Grønlandsk Blisgås	5	3	0	0	0	(46)	0	0	0	0	
Dværgegås	2-3	2	3	0	0	3-5	5	4	2	0	21-24
Indisk Gås	11	27	8	1	1	10	9	15	0?	0	82
Snegås	12-16	2	0	0	3	9-14	5	5	1	0	36-46
Nilgås	1	5	7	0	1	9	1-3	0*	0	0	24-26

* mangelfulde oplysninger

sande (NJ) samt 2/4 og 6/4 1 Staun, Barmer og Valsted Enge (NJ), og i andet halvår 6/10 1 Sjørring Sø, 11/10 1 Råbjerg Mile (NJ), 23/11-6/12 3 ad. Vest Stadil Fjord, 17/12 1 Thorup Fjordholme (NJ), og 26/12 1 Møgeltønder Kog (SJ).

Dværgegås *Anser erythropus*

1999. Årets sum kan lidt optimistisk opgøres til 24-28 fugle. Forårets forekomst omfattede hovedsagelig en række iagttagelser langs den jyske vestkyst i perioden 29/3-13/5, fra Margrethekog (SJ) i syd til Vejlerne (NJ) i nord. Der var tale om enkeltfugle, med 17/4-13/5 2 Vejlerne og 25/4 2 Ballum Sluse (SJ) som eneste undtagelser. Fra den østlige del af landet var der kun ét forårsfund, til gengæld var det en usædvanlig stor flok: 2/4 15 Salme Nor (F), hvoraf 14 bar ringe. De var tidligere på året blevet aflæst i Holland, hvor de tilbragte vinteren nær Amsterdam. En stor af de øvrige Dværgegæs her havde også farveringe og/eller var i selskab med Bramgæs, hvilket viste, at de stammede fra det svenske *Projekt Fjällgås*.

Efterårets forekomst var sparsom, kun to fund: 12/9 1 Filsø (RB) og 13/10 1 Nyord (LFM); sidstnævnte var ringmærket og oprådt i selskab med Bramgæs.

2000. Der var forholdsvis mange iagttagelser, men med stor sandsynlighed var det til dels de samme

fugle, der gik igen i flere områder – uden gengangere blev årstotalen kun omkring 21 fugle. De eneste iagttagelser af flere fugle sammen var 11/4 2 ad. Nyord (LFM), 18/4 5 Thurø (F), 19-30/4 op til 3 Ballumområdet (SJ), samt 8-21/11 2 ad. Aflandshage (S). For fire af iagttagelserne blev det noteret, at fuglene havde ringe, mens det i tre tilfælde angives, at fuglene var uden ringe.

Indisk Gås *Anser indicus*

1999. Der er indrapporteret omkring 35 fugle, hvoraf en del formodentlig er gengangere. Arten blev fundet stort set over hele landet. Der var ingen ynglefund. Årets største flokke var 4/6 9 Sneum Engsø (RB), 1-3/7 9 Vejlerne (NJ) samt 16/8 7 Dråby Vig (NJ), og som tallene antyder var det formentlig den samme familieflok, der turnerede rundt. Iagttagelser foreligger fra alle årets måneder undtagen januar og marts.

2000. Tendensen fra 1999 fortsatte, idet arten blev meldt fra alle måneder og fra alle rapportområder på nær LFM og B. 12/6 16 Tipperne (RK) er den hidtil største flok, der er noteret i Danmark.

Snegås *Anser caerulescens*

1999. Med 12-13 fugle i første halvår og 9-17 i andet halvår tyder meget på, at mange af iagt-

tagelserne af Snegæs i Danmark hidrører fra nogle få fugle, som turnerer rundt, ofte sammen med Kortnæbbede Gæs eller Blisgæs. Den eneste iagttagelse uden for det vestlige Jylland samt Sjælland var 7/2 1 Tryggelev Nor (F). Årets største flok var 4 fugle, som blev set flere steder i NJ og RK i perioden 2/10-16/10.

2000. Med i alt ca 18 fugle blev forekomsten i første halvår lidt større end i de foregående år. Den største flok sås 19/4, 5 Ballum Enge (SJ), og 24/4, 6 Rømhøddæmningen (SJ) – formodentlig de samme fugle. Efterårets første var ret tidlig, 27/8 2 Margrethekog (SJ). I alt blev der rapporteret ca 14 fugle. De største observationer var 24/9-12/10 4 Vejlerne (NJ) og 4/12 4 Nærå Strand (F). En fugl 4/8-30/8 Brændegård Sø (F) er rapporteret som værende en Dværsgnegås *A. rossii*.

Canadagås *Branta canadensis* (yngleforekomster)

1999. Canadagåsen ser endnu ikke ud til at have fået fodfæste som ynglefugl i Danmark. Fra 1999 foreligger der således kun to ynglefund: 1 par med 3 juv. Kås Sø (NJ) og et par med juv. Åkær (ÅH). Hertil kommer en række fund i forårs- og sommermånederne, især fra NJ, RK og S.

2000. Der var ingen sikre ynglefund, men oversomrende fugle blev noteret på 12 lokaliteter spredt over landet. Flest var der 6/6 40 Værnengene (RK), maj-august op til 10 Vejlerne (NJ), samt maj-juni op til 7 Saltholm (S). Et par, der blev set på Nyord (LFM) i april-maj, er angivet som muligt ynglende.

Rødhalsed Gås *Branta ruficollis*

1999. Arten optræder for første gang i årsrapporten, idet den er taget af SU-listen fra og med 1999. Frem til og med 1998 foreligger der 37 godkendte fund fra Danmark (Rasmussen 1999). Årets fund var 5/4 1 Kongelunden (S), 25-27/4 1 Ballum Enge (SJ), 8/5 2 Højer (SJ), 16/10 1 ad. Hammeren (B), samt 17/10-7/11 1 juv. Bøtø-området (LFM).

2000. Med 5-8 fugle i første halvår og 5-6 i andet, fordelt på fem rapportområder, var forekomsten over middel. Første halvår: 15-16/1 1 Ballum Enge,

11-14/2 1 Værnengene (RK), 24/2 1 Vest Stadil Fjord (RK), 27/2-3/5 op til 5 Vadehavet (SJ) (flest 1/5 Ballum Enge), samt 6-25/4 1 Vest Stadil Fjord. De 5 individer i SJ var en tangering af den hidtidige rekord, idet der kun én gang før (i 1993) er set så mange Rødhalsede Gæs sammen i Danmark. Andet halvår: 27-28/10 1 Nordmandshage (NJ), 25/11 1 Staun, Barmer og Valsted Enge (NJ) (hhv. 2. og 3. fund i Nordjylland), 26/11 1 Mandø (RB), 3-4/12 1 Borreby Mose (S), 6/12 1 Råhede Vade (RB) samt 11/12 1 Gl. Hviding Forland (RB). De fleste af fuglene blev set sammen med enten Bramgæs eller Knortegæs.

Nilgås *Alopochen aegyptiacus*

1999. Der var kun ganske få fund af denne invasive art: 30/3-26/7 1-2 Sneum Engsø/Tjæreborg Forland (RB), 2-4/4 1 Vejlerne (NJ), 18/4 1 Mandø (RB), samt 5/8 1 Kammerslusen (SJ). Fra Sjælland foreligger der meddelelse om en formodet hybrid Nilgås × Rustand 6-7/6 ved Ølseagle Revle.

2000. Der var rekordmange fund omfattende mindst 24 fugle. Der foreligger tilmed et ynglefund fra SJ: 8/8 ♀ med 2 pull. Haderslev Dam. Det er det første ynglefund af formodet fritflyvende Nilgæs i Danmark. I Holland er arten den mest succesfulde af de fritlevende udsatte fuglearter, ligesom der også findes store fritlevende bestande i Tyskland, England og Belgien. Den samlede bestand i disse tre lande skønnes at være over 3000 par (Hagemeyer & Blair 1997). Udover ynglepåret var de største fund 12/3 3 Indvindingen (RB) og 13/12 3 Møborg (RK).

Rustand *Tadorna ferruginea*

1999. Der var en forholdsvis behersket forekomst på i alt 14 fugle. De eneste fund af mere end én fugl var 8/2-19/9 op til 6 Vejlerne (NJ) samt 4-5/9 2 Klejstrup Sø (NJ). Iagttagelserne lå alle i perioden 8/2-28/9. Der foreligger ingen ynglefund. Fra B er der meldt om en hybrid Gravand × Rustand ved Salthammer 19-24/5.

2000. Med i alt 22 fugle var forekomsten den største siden 1996. Det største fund var 17/8 5 Hobo Dyb og Sneum Forland (RB).

Regional fordeling af Rustand 1999 og 2000. *Regional distribution of Ruddy Shelduck.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	8	0	1	2	1	0	0	1	0	1	14
2000	5	0	8	4	1	0	3	0	0	1	22

Pibeand *Anas penelope* (yngleforekomster)

1999. Der var to ynglefund, begge i Vejlerne (NJ): en rede på Melsig 22/5 og et ungekuld i Læsvig 17/7. Fra både ÅH, VE, F og S foreligger der oplysninger om oversomrende fugle på egnede ynglebiotoper, dvs. strandenge og små øer og holme. Vejlerne er den eneste regelmæssigt benyttede ynglelokalitet i Danmark (Grell 1998).

2000. I Vejlerne blev der under ynglefuglekortlægning registreret en hun med yngleadfærd, og på Mellempoldene ved munden af Randers Fjord (ÅH) blev der 14/6 set et par med yngleadfærd, men yderligere ynglebevis foreligger ikke. Herudover blev der gjort en række sommerfund i NJ, VE, F og B, bl.a. af enlige hanner på egnede ynglebiotoper.

udover de SU-godkendte fund – yderligere to fund fra 1999, som skal godkendes før de kan refereres her.

2000. Årets 10 fund var rekord. Fra foråret 17/3 1 og 26-27/3 1 Tipperne (RK) (regnet som to fugle), 17/3-17/4 1 Harboør Tange (RK), 13-19/4 1 Holløse Bredning (S), samt 3 fund i RB. Landets tredje junifund var 19-22/6 1 Vejlerne (NJ). Fra efteråret 29/10 1 Tipperne, og som landets andet vinterfund 21/12 1 Bøvling Klit (RK). Alle fugle var hanner, idet hunner ikke kan adskilles fra Krikand i felten.

Atlingand *Anas querquedula* (yngleforekomster)

1999. I alt var der mindst 111 ynglepar. Forekomsten i Vejlerne (NJ), som er artens vigtigste yng-

Regional fordeling af yngletal for Knarand og Atlingand, 1999 og 2000.

		NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Knarand	1999	≥30	12-13	5-6	1	0	0-2	4	≥8	≥12	2	≥74
Knarand	2000	28	27-31	2	1	0-2	0*	0*	17	30	1	≥106
Atlingand	1999	65-136	14-18	3-4	3-5	0-2	2-4	5-6	≥5	≥12	2	≥111
Atlingand	2000	119-131	38-42	3-5	4-5	0-1	0-2	1-2*	3-5*	3-4*	0-2	≥171

* oplysninger mangelfulde

Knarand *Anas strepera* (yngleforekomster)

1999. De foreliggende oplysninger angiver mindst 74 par, men er for flere områder mangelfulde. Landsbestanden er vurderet til 280-300 par (Grell 1998). Vejlerne (NJ) dominerer med 37 par i årets materiale, hvilket er rekord her. Desuden bemærkedes 2 par Neksø Sydstrand (B), hvilket skulle være de første sikre ynglefund på Bornholm.

2000. Den bedste lokalitet var som i de foregående år Vejlerne (NJ) med i alt 28 par, mens Maribosøerne (LFM) havde 20-25 par. Tredjebedste lokalitet var Værnengene (RK), hvor der blev kortlagt 7-10 par. Et redefund på Treskelbakkeholm (ÅH) var det første sikre ynglefund i ÅH i nyere tid. I alt er der indrapporteret mindst 106 ynglepar.

Amerikansk Krikand *Anas crecca carolinensis*

Underarten er taget af SU-listen fra og med 2000. Den er registreret årligt og med stadigt flere fugle i Danmark siden 1994, således 7 både i 1998 og 1999 (Thorup & Nielsen 2000). Den optræder sammen med Krikand *A. c. crecca*, især under forårstrækket, idet 21 af de i alt 25 fund til og med 1999 er fra marts-maj, heraf 16 fra april (Thorup & Nielsen l.c.). I lokalrapporterne foreligger der –

lelokalitet, satte igen rekord, i alt 52-117 kortlagte par. Fra Tøndermarsken, som også huser en stor bestand, foreligger der ingen optællinger fra 1999.

2000. For andet år i træk satte Vejlerne (NJ) rekord, med ikke mindre end 105 par! Det formodes at være de forbedrede vandstandsforhold, der er årsagen. Arten er traditionelt glad for naturgenoprettede vådområder, hvilket 26 par i Vest Stadil Fjord (RK) er et tydeligt bevis på. Fra de øvrige rapportområder er meldt om mindst 40 par, hvilket er ret få, men oplysningerne fra især S og LFM, hvor der tidligere har været en del ynglefund, var mangelfulde.

Rødhovedet And *Netta rufina*

1999. Forekomsten har i perioden 1977-1998 ligget mellem 2 og 20 fugle/år (gennemsnit 11). Årets 9 fugle var derfor lidt under middel. Fundene fordelte sig jævnt over året. Den første var 9-22/2 1 ♀ Lagunen, Slagelse (S), herefter 9-11/4 1 Femø (LFM), 30/4 1 ♂ Bøtø (LFM), 29/5-14/6 1 ♂ Klydesøen (S), 10/6 1 ♀ Vejlerne (NJ), 19/6-14/8 1 ♂ Selsø Sø (S), 11/9 1 ♂ Hovvig (S), 22/10 – pri. nov. 1 ♂ Vest Stadil Fjord (RK), samt 14/11 1 1K Alrø (ÅH). En del af fuglene formodes at være

undslupne individer, idet arten er populær blandt prydugleholdere.

2000. Der foreligger et sikkert ynglefund (Grell 2001). Sandsynligvis ynglede arten desuden i Maribosøerne (LFM), hvilket følgende fund tyder på: 18/5 1 ♂ Maribo Sønderlø (LFM), 3/9 1 ♂ + 1 ♀ + 1 juv. Hejrede Sø (LFM), samt 5/9 1 ♀, 7/9 1 ♀, og 14-21/11 2 ♂♂ + 1 ♀, alle Hejrede Sø. I Vestjylland holdt en han åbenbart til det meste af året. Den blev først set 29/3-1/4 Vest Stadil Fjord, hvor den dukkede op igen 13/11 og 27/11-17/12. Ind imellem gjorde den afstikkere til Nørresø (RK) 18/11 og Ferring Sø (RK) 16/12. Det kan også være denne fugl, der besøgte Vejlerne i tidsrummet 17/9-7/10. Ud over ovennævnte foreligger der kun tre fund, 29/4 1 ♀ Hvidkilde Sø (F), 19/9 1 ♂ Selsø Sø (S), og 19/12 1 ♀ Lagunen, Slagelse (S).

Bjergand *Aythya marila* (yngleforekomster)

1999. Et fund 31/5 af en hun med 8 ællinger i Ålvand Klithede, Thy (NJ), er det første dokumenterede ynglefund siden 1988, og det fjerde danske ynglefund overhovedet (se Grell 1998). Der foreligger herudover fund af enkeltindivider i juni-juli fra både NJ, RK, RB, LFM og B, men de formodes af lokalredaktionerne alle at have været ikke-ynglende, oversomrende fugle.

2000. En hun set på Harboør Tange (RK) 24/6-19/7 kan have forsøgt at yngle. Herudover var der fund i juni-juli i NJ, F, S og B, men alle angives at være oversomrende ikke-ynglende fugle.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis*

1999. Med i alt 14 fund lå forekomsten pænt over de foregående års, mens der tidsmæssigt og geografisk ikke var den store forskel. Alle fund på nær tre drejede sig om hanner. To hunner fra Skagens Gren (NJ) hhv. 22/7 og 27/9-3/10 er begge SU-godkendt.

2000. Med i alt kun 9 fund var forekomsten lidt under gennemsnittet (1993-1999: 11 fugle/år). Fundene var: 23/1 1 2K ♂ Gilleleje (S), 19/3 1 ♂ Tisvilde Hegn (S), 2/4 1 ♂ Kronborg (S), 8/4 1 ♂ Dybsø (S), 31/5 1 2K ♀ Christiansø (B), 15/9 1 ♂ Dovns Klint (F), 4/10 1 ♂ Bøgeskov, Stevns (S), 16/10 1 imm. ♂ Gedser (LFM), samt 29/10 1 ♂ Hyllekrog Fyr (LFM).

Stellersand *Polysticta stelleri*

1999. Årets tre fund var 6/2 1 ad. ♀ Hellebæk (S), 30/4-9/5 2 ♀♀ Maderne, Præstø (S), og 26-31/12 1 ♀ Christiansø (B). Forekomsten har siden 1991, hvor arten blev taget af SU-listen, ligget på mellem 1 og 9 fugle/år.

2000. Hovedparten af årets fugle var hunner. Fuglen ved Christiansø i december 1999 blev i området til 13/1 2000. Herudover foreligger der 5 fund: 23/4 1 imm. ♂ Christiansø, 29/4 1 ad. ♀ Nordstrand Skagen (NJ), 27/10 1 ♀ Spodsbjerg (S), 11/11 1 ♀ Præstø Fed (S), og 11-12/11 1 ♀ Syrodde, Læsø (NJ). Begge de nordjyske fund er SU-godkendt, hvilket er et krav fra lokalredaktionen – derfor kan et par indberettede fund ud over de angivne ikke refereres her.

Amerikansk Skarveand *Oxyura jamaicensis*

1999. I alt 7 fugle var – desværre – en klar fremgang i forhold til det enlige fund i 1998. Året indledtes med landets første vinterfund, 29/1 1 ♀ Sebbesund (NJ). Herefter 1/4 1 ♂ Nørrestrand (VE), samt i alt 5 fugle i perioden 1/7-22/10, heriblandt 28/9-2/10 2 ♀♀, herefter indtil 10/10 1 ♀ Brabrand Sø (ÅH), hvilket kun er andet fund af mere end én fugl i Danmark.

2000. Måske som et resultat af, at arten blev erklæret fredløs af Skov- og Naturstyrelsen i 1999, sås kun 4 fugle i 2000, fordelt med én fugl i hhv. NJ, ÅH, VE og F i perioden 18/4-16/12.

Regional fordeling af Kongeederfugl 1999. *Regional distribution of King Eider 1999.*

NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
3	0	2	1	0	0	1	7	0	0	14

Rovfugletrækket 1999. Oversigt for udvalgte lokaliteter.

Spring and autumn migration of raptors at selected watchpoints, 1999.

Forår 1999	Skagen	NØ- Djursland	Rørvig	Spodsbjerg	Gilleleje	Hellebæk	Kongelunden	Hammeren
Hvøpsevåge	362	195	671	666	1330	562	390	2
Sort Glente	9	1	1	0	1	2	2	0
Rød Glente	17	56	33	32	47	52	23	13
Havørn	10	1	3	3	7	6	0	1
Slangeørn	1	0	0	0	0	0	0	0
Rørhøg	237	151	129	78	121	98	64	16
Blå Kærhøg	139	25	77	36	61	49	26	11
Steppehøg	8	1	1	1	0	0	0	0
Hedehøg	45	2	4	1	1	2	1	0
Duehøg	0	19	19	16	20	14	3	36
Spurvehøg	1787	763	886	1173	1942	780	343	237
Musvåge	688	4546	2293	3751	4033	6615	377	380
Fjeldvåge	369	26	183	118	248	128	19	132
Lille Skrigeørn	2	0	0	0	0	0	0	0
Kongeørn	0	0	1	2	1	2	0	0
Fiskeørn	293	48	140	48	111	179	40	20
Tårnfalk	382	67	89	82	167	10	20	21
Aftenfalk	20	0	5	1	3	0	0	0
Dværgfalk	268	58	84	49	66	36	11	5
Lærkefalk	141	21	54	31	81	24	17	8
Vandrefalk	53	12	14	14	21	12	3	3

Efterår 1999	Blåvand	Nord-, mands- hage, Hals	Syd- lange- land	Hylle- krog	Gedser	Stevns	Kongelunden	Spodsbjerg	Hellebæk	Dueodde
Hvøpsevåge	28	2	162	480	393	2265	364	27	274	73
Sort Glente	0	0	0	0	0	4	0	1	1	0
Rød Glente	3	0	0	59	38	755	73	9	13	15
Havørn	2	0	0	0	0	17	4	0	6	0
Slangeørn	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Rørhøg	77	0	?	40	16	446	233	42	126	28
Blå Kærhøg	27	16	26	11	-	87	79	27	105	6
Hedehøg	2	0	0	0	0	5	2	1	0	1
Duehøg	2	3	0	0	0	11	0	9	11	12
Spurvehøg	534	545	1508	482	232	7142	2478	391	2019	1219
Musvåge	195	120	?	173	2	13401	9666	997	22554	127
Fjeldvåge	1	20	10	1	4	107	72	8	73	193
Kejserørn	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Kongeørn	1	0	0	0	0	4	0	0	1	0
Fiskeørn	14	3	60	20	14	126	107	24	70	33
Tårnfalk	105	103	335	23	17	151	108	33	80	131
Aftenfalk	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0
Dværgfalk	109	30	113	8	5	27	99	9	72	18
Lærkefalk	7	1	19	2	8	9	22	11	8	37
Vandrefalk	14	13?	6	0	0	8	3	4	12	2

Rovfugletrækket 2000. Oversigt for udvalgte lokaliteter.
Spring and autumn migration of raptors at selected watchpoints, 2000.

Forår 2000	Skagen	NØ- Djursland	Spodsbjerg	Gilleleje	Hellebæk	Kongelunden	Hammeren
Hvepsevåge	235	210	343	576	564	116	0
Sort Glente	8	5	7	5	3	0	0
Rød Glente	21	93	25	27	89	19	21
Havørn	5	9	3	2	12	2	2
Rørhøg	375	280	117	172	153	66	20
Blå Kærhøg	186	102	66	117	64	21	11
Steppehøg	4	0	0	0	0	0	0
Hedehøg	40	3	6	2	5	2	0
Duehøg	5	33	8	7	13	1	30
Spurvehøg	2032	1615	1907	2687	1010	285	298
Musvåge	?	7250	1876	1163	10309	456	587
Fjeldvåge	179	111	135	235	123	8	33
Lille Skrigeørn	2	1	0	0	0	0	0
Stor Skrigeørn	2	0	0	0	0	0	0
Kongeørn	0	1	1	1	5	0	0
Fiskeørn	271	69	77	165	162	44	13
Tårnfalk	541	177	124	249	33	11	12
Aftenfalk	16	8	2	4	4	0	0
Dværgfalk	305	85	49	97	41	9	2
Lærkefalk	171	102	63	50	78	5	4
Vandrefalk	76	44	20	22	18	2	2

Efterår 2000	Blåvand	Nord-, mands- hage, Hals	Syd- lange- land	Gedser	Stevns	Kongelunden	Spodsbjerg	Hellebæk	Dueodde
Hvepsevåge	23	2	467	226	1775	512	10	1000	68
Sort Glente	0	0	1	0	5	0	0	0	0
Rød Glente	0	1	25	114	383	11	1	9	8
Havørn	0	1	0	3	2	2	1	4	1
Rørhøg	84	0	92	11	454	155	27	86	20
Blå Kærhøg	21	4	35	15	83	92	18	84	8
Hedehøg	2	0	1	0	7	0	0	0	0
Duehøg	2	3	1	1	0	0	3	7	9
Spurvehøg	266	204	1578	845	5952	2937	414	2247	3100
Musvåge	24	90	2838	350	4965	600	2462	14505	208
Fjeldvåge	3	1	2	164	190	60	0	59	585
Kongeørn	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Steppeørn	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Fiskeørn	16	1	49	35	86	43	8	54	1
Tårnfalk	103	64	168	20	158	100	0	40	31
Aftenfalk	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Dværgfalk	124	20	35	83	101	77	7	65	34
Lærkefalk	15	1	17	24	11	14	0	4	4
Vandrefalk	42	3	6	1	20	7	3	9	2

Sort Glente *Milvus migrans*

1999 var et rimelig godt år med ca 65 fugle. I foråret sås 35-36 (10-11 øst for Storebælt, 5 på Fyn og 20 i Jylland), den første 10/4, 1 Gjerrild (ÅH). Forårstrækket var størst ved Skagen (NJ), hvor der sås 9 fugle i tidsrummet 21/4-19/5 (flere må dog nok betegnes som gengangere). Ved to lejligheder blev der set mere end én fugl: 22/4 2 øst for Holstebro (RK) og 27/4 2 Skagen (NJ).

I sommerperioden (juni – med. juli) sås flere fugle end normalt, i alt 12: Jylland 1, Fyn 1 og øst for Storebælt 10, heraf 3 på Bornholm. Største forekomst var 7/6 2 Bøtø Nor (LFM). I efteråret sås 18 fugle, 2 i Jylland, 5 på Fyn og 10 øst for Storebælt, hvoraf 1 på Bornholm. De første var 30/7 1 S Trelde (VE) og 2/8 1 Dovens Klint (F), og de sidste var 14/9-18/10 1 ad. Klarskov (S) og 9/11 1 Gedser (LFM). Efterårets største forekomst var 4/8 2 Gulstav (F).

2000. Der blev registreret 113-115 fugle, hvilket gør året til det hidtil bedste, også selv om der sikkert er en del gengangere imellem. Foråret gav 94-96 fordelt med 54-55 i Jylland, 3 på Fyn, 1 på Bornholm og 36-37 på Sjælland, Lolland, Falster og Møn. De første var 1/4 1 Møn (LFM) og 2/4 1 S Gedser (LFM). Skagen havde en rekordstor forekomst med 33 fugle i perioden 18/4-1/6. Årets største observationer var 21/4 3 ad. Keldsnor (F) og 18/5 4 Skagen (NJ).

Fra sommeren (juni – med. juli) er indberettet 6 fugle: 3 i Jylland (2 NJ, 1 ÅH), 1 på Møn, 1 på Falster samt 1 på Langeland (F). Efteråret startede med 27/7 1 Dollerup Sø (VE) og sluttede med 15/10 1 Bøtø (LFM) og 19/10 1 2K Hammeren (B), den hidtil seneste forekomst på Bornholm.

Fordelingen af efterårets fugle var 2 i Jylland, 2 på Langeland, 2 på Bornholm og 7 på Sjælland, Lolland, Falster og Møn).

Rød Glente *Milvus milvus*

1999 var et godt år med i alt ca 2100 individer (incl. gengangere), nogenlunde som i 1996 og 1997 og klart bedre end i 1998. Men der var bemærkelsesværdigt få iagttagelser i Sønderjylland, så hovedparten af de fugle, der sås længere mod nord, må have passeret i ubemærketthed.

Vinterobservationerne (januar-februar) var som sædvanlig få, i alt 8-9 fugle i perioden 2/1-22/2. Enkelte af disse kan have været lokale ynglefugle, mens de fleste må have været tidlige trækfugle eller måske overvintrende. Forårstrækket registreredes hovedsageligt på de traditionelle træksteder. De bedste dage var 29/3 9 Gilleleje, 3/4 5 Rørvig, 2/5 5 Skagen, og 23/5 5 Skindbjerg (ÅH).

Året var dårligt for ynglefuglene, idet kun få af de 22-29 sikre eller sandsynlige ynglepar fik unger på vingerne (Grell 2000). Efterårstrækket er et udpræget sjællandsk fænomen. Stevns (S) dominerede med 755 eks. (ca 90% ungfugle) i perioden 23/8-15/11. Flest var der 5/10 med 285 indtrækkende, den højeste dagstotal hidtil i Danmark. Andre større trækter var 6/10 42 Hyllekrog (LFM) og 38 Keldbylille (LFM) samt 15/10 22 Kongelunden. Der foreligger fire decemberfund: 3 fra LFM samt som den seneste 23/12 1 Halsskov (S).

2000. Antallet af Røde Glenter var væsentligt lavere end i 1999, især fordi efterårstrækket over Sjælland kun var halvt så stort.

I vinterperioden (januar-februar) sås 11 fugle,

Forekomst af Rød Glente i Danmark 1999 og 2000, fordelt på regioner og halvår.

Red Kite in Denmark, first and second half-years 1999 and 2000.

Område	1999		2000	
	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår
Nordjylland (NJ)	124	35	221	47
Ringkøbing (RK)	7	4	7	1
Århus (ÅH)	165	50	211	27
Vejle (VE)	77	28	35	15
Ribe (RB)	4	5		2
Sønderjylland (SJ)	10	8	1	1
Fyn (F)	24	89	24	≥35
Sjælland (S)	187	865	≥165	≥445
Lolland/Falster/Møn (LFM)	81	239	116	261
Bornholm (B)	53-57	31	42	25
I alt	732-736	1357	≥822	≥859

heraf 4 på Møn. Forårstrækket indledtes i de sidste februardage, og fra de sædvanlige træksteder er meldt om pæne træktaal. Fra Nordøstdjursland (ÅH) er der indrapporteret ca 140 fugle, men det skønnes, at der kun har været ca 95 forskellige individer; de største dage var 30/4 10 og 1/5 9.

I sommerperioden sås kun få glenter ud over ynglefuglene. Bestanden faldt til 15-20 par, hvoraf kun 10-12 par ynglede med succes (Grell 2001).

Efterårstrækket over Sjælland, Lolland, Falster og Møn dominerede billedet fuldstændigt, idet 82% af glenterne i andet halvår sås her. Som vanligt var Stevns (S) den lokalitet, der havde flest fugle, i alt 384 i perioden 1/8-25/12, med 15/10 152 som største antal. Fra andre østdanske lokaliteter kan nævnes 24/9 47 Fladet (LFM) og 15/10 35 Præstø Fed (S). I december sås 8 glenter: 6 på Sjælland (heraf 25/12 3 Stevns) og 2 i Jylland (1 VE, 1 NJ).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

1999. I løbet af året sås ca 200 Havørne foruden ynglefuglene og deres unger. I vintermånederne (januar-februar) registreredes ca 30, flest i den østlige del af landet. Det var væsentligt færre end i 1998, hvor der sås 40-50 fugle. Forårstrækket øst for Storebælt indledtes 2/3, 1 2K NØ Sundby L. (LFM), og 17/3, 1 Ø Spodsbjerg (S); i alt sås 40-50 Havørne. Vest for Storebælt var de første 7/3 1 NØ Vejen, Tåsinge (F) og 11/3 1 N Hasselager (ÅH), og i alt sås 18-19 Havørne. Skagen toppede med 10 eks. i april/maj.

I sommerperioden sås ud over ynglefuglene (se Grell 2000) enkelte Havørne. I juni sås helt usædvanligt en fugl på Samsø (ÅH), og en yngre fugl sås ved Vigelsø (F), ligesom Nyord (LFM) havde 1 ad. 22/6 og Fladet (LFM) 1 imm. 30/6. I juli sås 2 fugle, med. juli 1 imm. Halvrebene (NJ) og 29/7 1 2-3K ved Froense Huse (LFM).

Efterårstrækket i Vestdanmark startede 2/8, 1 SØ Nordøstdjursland (ÅH), og omfattede ca 45 fugle. I den østlige del af landet var første efterårsobs. 23/8 1 2K SSV Sundby L. (LFM), og i alt sås 55-60 eks. Stevns (S) havde i perioden 14/10-17/11 17 trækkende fugle, flest 16/10 med 6. December bidrog til årets total med mindst 15 fugle, hvoraf de fleste sås på Lolland og Falster.

2000. Det samlede antal Havørne ud over ynglefuglene med unger var ca 180. I januar og februar sås ca 35, med en klar overvægt i den østlige og sydøstlige del af landet. Sjælland havde mindst 13 og Lolland-Falster-Møn ca 10 fugle. Forårstrækket over Sjælland forløb i perioden 26/2-16/4 med

ca 21 fugle, hvoraf 9/4 5 Hellebæk (S) i løbet af 55 minutter må siges at være imponerende.

I sommermånederne juni-juli sås i alt 7 fugle uden for yngleområderne. I løbet af efterårs-månederne sås 24 fugle i Jylland og på Fyn og ca 36 øst for Storebælt. De sædvanlige træksteder kunne ikke fremvise større tal, dog sås 3 ved Hellebæk (S) 3/9-4/11. Et par store rastforekomster var 10/11 5 Nyord (LFM) og 13/11 4 Sækkesand (LFM) – disse to observationer omfatter mindst 6 forskellige fugle. Langtidsstationære fugle uden for yngleområderne er ikke hverdagskost, men på Nyord (LFM) sås 1 ad. "hele året", og 2 fugle opholdt sig 12/8-22/10 ved Dollerup SØ (VE). I december sås ca 20 Havørne: 6 i Jylland, 1 på Fyn, 2 på Sjælland, mindst 8 på Lolland, Falster og Møn samt 2-3 på Bornholm.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

1999. I løbet af året registreredes ca 2200 Blå Kærhøge incl. gengangere, heraf 40% i Nordjylland. Arten blev ikke fundet ynglende, men enkelte fugle blev registreret i de tidligere yngleområder i det sydlige Jylland (Grell 2000). Sommerforekomster herudover begrænsede sig til 5/6 1 Ølene (B), 5/6 1 hunfarvet Slette Strand (NJ), 15/6 1 ♂ NØ Skejby (ÅH), 17/6 1 ♂ Skanderborg (ÅH), 20/6 1 hunfarvet Melholt Enge (NJ), og 25/6 1 Hedensted (VE).

Forårstrækket ved den Nordsjællandske kyst gav 172 fugle på fire lokaliteter; bedste dag var 3/4 11 Gilleleje (S). Ved Skagen (NJ) sås 16/3-25/5 139 østrækkende med 21/4 19 som største dag. Fra efterårstrækket på Sjælland er indberettet 298 eks. i perioden 23/8-20/11, med 6/10 31 Hellebæk (S) og 15/10 25 Stevns (S) som de bedste dage.

2000. Der blev set ca 2500 fugle incl. gengangere, heraf 45% i det Nordjylland, hvilket var lidt mere end i 1999. Der blev ikke registreret sikre ynglefund (Grell 2001). Der var lidt flere sommerforekomster end i 1999: 1/6 1 Vestamager (S), 1/6-25/7 1 ♂ Lille Vildmose (NJ), 2/6 1 Bolund (S), 3/6 1 Demstrup Vase (ÅH) – set med redemateriale i fangerne – 12/6 1 2K Hundsemyre (B), 14/6 1 Årsdale (B), 16/6 1 ad. ♂ Skjern Enge (RK), 27/6 1 ♂ Rands Fjord (VE), 30/6 1 ♀ Vodskov (NJ), 3/7 1 Paradisbakkerne (B), 11/7 + 24/7 1 ♀ Eskeplet (ÅH) og 17/7 1 ♀ Svanholm, Hornsherred (S).

Fra forårstrækket er indberettet 243 fugle fra Skagen (NJ) i perioden 29/3-28/5, med 29/4 33 som bedste dag. I Nordsjælland var der 268 fordelt på fire lokaliteter i perioden 9/3-22/5, med 21/4 20

Gilleleje (S) som største antal. Fra efterårstrækket over Sjælland foreligger oplysninger om 277 trækende på fire lokaliteter i perioden 13/8-26/12, med 5/9 14 Stevns (S) og 7/10 17 Hellebæk (S) som de største dage. Et par store rastforekomster var 23/11 og 18/12 15 Værnengene (RK).

Hedehøg *Circus pygargus*

1999. Det totale antal fund omfatter mindst 140 eks. (excl. ynglefuglene, se Grell (2000)), hvilket er et normalt niveau for de senere år. De første hedehøge blev som vanligt set i slutningen af april: 24/4 1 Ø Skagen (NJ), 25/4 1 Fyns Hoved (F) og 27/4 1 Skagen (NJ). I alt omfattede forårstrækket ca 110 eks., hvoraf 45 ved Skagen (NJ) i perioden 24/4-14/6 (flest 7/5 7). Forårstrækket over Sjælland strakte sig over perioden 30/4-18/6 og gav 10 eks., heraf 4 ved Rørvig (S).

Uden for yngleområderne sås kun ganske få i løbet af sommeren: 26/5-4/7 1 2K ♂ Sødringholm (ÅH) og 18/7 1 2K ♂ Randbøl Hede (VE). Efteråret startede tidligt og omfattede på Sjælland 10 fugle i tidsrummet 20/7-31/8, flest på Stevns (S) med 6 14/8-29/8. Bornholm havde 2, 15/8 1 1K Hammerhavn (B) og 29/8 1 1K S Dueodde (B). Årets sidste var 5/9 1 Vest Stadil Fjord (RK), 12/9 1 Tønder (SJ) og 21/9 1 Søgård Mose (F).

2000. Materialet er meget mangelfuldt, idet der overhovedet ikke foreligger tal fra Sønderjylland. For Nordjylland må der i tallene være en del gengangere.

Ankomsten fandt sted til normal tid, med 19/4 1 Harboør Tange (RK), 20/4 1 2K Værnengene (RK) og 21/4 1 Horseklint (F) som de første. Største dag ved Skagen (NJ) var 13/5 med 8. Trækket over Nordsjælland bød på 20 fugle i perioden 23/4-30/6.

Sommeriagttagelser uden for yngleområderne (se Grell 2001) var få: 5/6 1 Maden, Helnæs (F), 7/6 1 ♀ Idestrup (LFM), 17/6 1 ♂ NØ Brabrand Sø (ÅH), 14/7 1 2K ♀ Svinø (S). Efterårstrækket på Sjælland gav 11 eks. i perioden 13/8-7/10; Stevns (S) havde 7 13/8-5/9. Andre steder i landet gjordes ganske få iagttagelser. De fleste fugle var ude af landet inden udgangen af august; årets sidste var 29/8 1 Falen (RK), 26/9 1 1K Agger Tange (NJ) og 7/10 1 "brun" Hellebæk (S). Fra Nordjylland foreligger 2 iagttagelser (pri. april og pri. november), som bør bedømmes af SU.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

1999. Foruden ynglefuglene (Grell 2001) bød året på fund af i alt 21 kongeørne, fordelt på 2 overvintrende, 8 forår/sommer og 11 efterår. Fordelin-

gen på landsdele var Sjælland 12, Jylland 6, Møn 1, Fyn 1 og Bornholm 1. Langtidsstationære fugle sås ved Skagen (NJ), hvor en 3-4K holdt til i perioden 16/5-22/8, og ved Gyldensten Gods (F), hvor en ungfugl opholdt sig 22/10-25/12. Et meget koncentreret træk gik over Sjælland i dagene 15/10-17/10, hvor hele 6 individer sås, alle 1K. Endvidere sås 17/10 1 Ø ved Hammeren (B), 15-27/10 1 1K Trend/Urhøj Plantage (NJ) – måske en af ungerne fra yngleparret – og 18/10-19/10 1 1K Blåvandshuk (RB). Foruden ynglefuglene blev der i alt set 3 adulte: 31/3-1/4 Hellebæk (S), 25/3-29/3 Bødkermosen/Karensby (LFM) og 13/11 Fussing Sø (ÅH).

2000. Ud over fugle med sikker eller sandsynlig tilknytning til yngleparret i Lille Vildmose sås mindst 15-17 Kongeørne, fordelt med 1 overvintrende, 14 forår/sommer og 2 efterår. I Jylland sås mindst 5-6 fugle. Skagen (NJ) havde 34 observationer af mindst 2 forskellige fugle (2K og 2K+) i perioden 13/2-20/6. En adult fugl sås ved Bulbjerg (NJ) 11/11, og yderligere mindst 1-2 fugle (i tre tilfælde angivet som 2K) sås på flere lokaliteter i det nordjyske i løbet af året. De øvrige jyske fund var 13/3 1 2K Nørlund Plantage (VE) samt 15/4 1 Gjerrild Nordstrand (ÅH). Fyn havde en stationær 2K fugl 2/1-3/2 Gyldenstens Enge (F) samt 1-2 2K 29/3-9/4. På Sjælland sås 6 fugle, heraf 5 ved Hellebæk (S) i perioden 26/2-18/4. En observation fra Bornholm er meget usædvanlig på grund af tidspunktet: 17/6 2 2K NV Bastemose (B). Underligt nok sås ikke en eneste Kongeørn på de sjællandske træklokaliteter i efteråret.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

1999 blev et fint år med mere end 2400 Fiskeørne: forår 1160, sommer 45 og efterår 1200. De første var 12/3 2 Hallundbæk (RK). Derefter gik der næsten 2 uger, inden trækket for alvor kom i gang: 25/3 1 Hellebæk (S), 26/3 1 Kongelunden (S), 28/3 1 Egersund (SJ) og 28/3 1 Moesgård Strand (ÅH). På Sjælland sås i alt ca 420 Fiskeørne i perioden 25/3-12/6, og de største trækdage var 3/4 18 Gilleleje (S) og 4/4 42 Hellebæk (S). På Bornholm og Christiansø sås i alt 43, hovedparten ved Hammeren (B) i perioden 30/3-4/5. Skagen (NJ) havde 21/4 41 og 27/4 40 som største antal.

I sommerperioden (ult. juni – ult. juli) sås ca 45 fugle, heraf 35 i Vejle Amt. Ynglebestanden blev opgjort til 6-8 par (Grell 2000), men på et tvivlsomt grundlag (Grell 2002). Efterårstrækket plejer at være størst i landets østlige dele, og således var det også i 1999, selv om der blev set en del fugle i

Jylland og på Fyn. Ca 370 fugle sås på Sjælland, hvor de bedste dag var 23/8 27 Stevns samt 11/9 16 Kongelunden og 17 Hellebæk. På Bornholm og Christiansø sås 83 fugle, hvoraf 33 trak ved Dueodde (B) i perioden 6/8-12/10. Årets sidste var 6/11 1 Selsø Sø (S) og 21/11 1 Dønssøerne (VE). Et fund fra december bør beskrives nærmere, før det kan refereres her. Et par store rastforekomster var 29/7-11/9 op til 8 Ryås udløb/Haldager Vejle (NJ) og 1/9 12-14 Randers/Grund Fjorde (ÅH).

2000. Med en årstotal på 1800-1900 Fiskeørne blev året "normalt". I første halvår sås ca 1100 og i andet 750. Den første var meget tidlig, 10/3 1 N Sorø (S), mens 16/3 1 Hellebæk (S), 19/3 1 Strødam Enge (S) og 20/3 1 Hopballe (VE) var mere normale. Samlede træktal for Sjælland var ca 450; de bedste dage var 9/4 25 Hellebæk og 12/4 30 Gilleleje. Skagens første, 1 Ø Skagen Klitplantage (NJ) 25/3, var den tidligste nogensinde her; bedste dag ved Skagen (NJ) var 15/5 18.

I sommerperioden sås 50-60 Fiskeørne, flest i Jylland. Flere af disse gav anledning til formodninger om ynglepar, jf. angivelser i Grell (2001) og kommentarer i Grell (2002).

Efterårstrækket var af væsentligt mindre omfang end forårstrækket. De bedste dage var 14/8 12 Hellebæk, 26/8 18 Stevns og 3/9 11 Kongelunden. Fra andre østdanske lokaliteter er meldt om bl.a. følgende større træktal: 3/9 14 Gedser (LFM), 9/9 15 Flintinge Å (LFM). De største rastforekomster var 1/8 5 Arreskov Sø (F), 20/8 5 Randers Fjord (ÅH) og 20/8 + 26/8 7 Salten Langsø (ÅH). Årets sidste Fiskeørne var 29/10 2 Arreskov Sø (F), 9/11 1 Hellebæk (S) og 19/11 1 Dollerup Sø (VE).

Aftenfalk *Falco vespertinus*

1999. Antallet af Aftenfalk set i 1999 nåede op på 108, hvilket er væsentligt flere end i 1998 og på linie med forekomsterne i 1996 og 1997. Og på trods af, at det er en sydøstlig art, sås over halvdele i den vestlige del af landet.

Årets første Aftenfalk dukkede op sidst i april: 26/4 1 ♂ Vestamager (S), 29/4 1 ad. ♀ Råbylille (LFM) og 30/4 1 ♂ Nyord (LFM). I maj, der som regel er den bedste måned, sås 53, heraf 20 Skagen (NJ), 11 Sjælland og 11 Bornholm – primært omkring Ølene. Fra juli bl.a. 23/7 1 Sortemosen (F), 26/7 1 Ommestrup (ÅH), 30/7 1 ad. ♂ Langeland (F) og 31/7 1 ♀ Varde (RB).

Fra efterårstrækket kan nævnes 22/8 4 SV (3 ad. ♂♂ + 1 1K) Rosenvold (VE). På Fanø (RI) sås 4 (2 ♂♂ + 2 1K) i perioden 5/9-22/9, og ved Hellebæk

(S) 4 1/9-5/10. Årets sidste var 6/10 1 1K Skallingen (RB) og 14/10 1 ad. ♀ Hesselholm, Samsø (ÅH).

2000 blev et moderat år med 78 fugle. De første var 20/4 1 ♂ Skjern Enge (RK), 27/4 1 ♂ Batteriskoven, Skagen (NJ) og 29/4 2 ad. (♀ + usp.) Gilleleje (S). I Nordsjælland sås i perioden 29/4-23/5 17 trækkende fugle, heraf 4 Hellebæk (S). Ved Skagen (NJ) noteredes 18 i tidsrummet 27/4-21/5, med 9/5 5 Ø som bedste dag. Sommerens iagttagelser begrænsede sig til 1/6 1 ad. ♂ Ulvshale (LFM), 3/6 1 2K ♀ Gedser Fyr (LFM), 3-4/6 1 Bastemose (B) og 4/6 1 ad. mellem Hasle og Rønne (B), 5/6 1 2K Grønne Sand (NJ), samt 1 1K Fakkebjerg (F) i juli. I efteråret sås i alt 6 fugle i perioden 18/8-22/9.

Dværgfalk *Falco columbarius*

1999. Der blev set ca 1900 Dværgfalke. Vedr. træktotalerne, se tabellerne; de bedste dage blev 26/4 27 Ø og 14/5 25 Ø, begge Skagen. Der var enkelte sommerfund, således 10/7 + 12/7 1 Vejlerne (NJ) og 24/7 1 ad. ♀ Hundested (S).

Fordeling af Aftenfalk på måned og landsdel i 1999.
Red-footed Falcon, 1999.

Område	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	I alt
B		11	1	2				14
LFM	2	5	2		2	2		13
S	1	11			1	8	1	22
F			2	2		5		9
Jylland		26	1	2	9	10	2	50
Ialt	3	53	6	6	12	26	2	108

Fordeling af Aftenfalk på måned og landsdel i 2000.
Red-footed Falcon, 2000.

Område	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	I alt
B		5	2					7
LFM		8	2			1		11
S	4	13			2	2		21
F		1		1				2
Jylland	5	30	1			1		37
Ialt	9	57	5	1	2	2		78

2000. Der blev set ca 1700 Dværgfalk. De største dagstotaler under forårstrækket er fra Skagen, 28/4 45 Ø og 29/4 37 Ø. Gilleleje (S) havde 27/4 14 som maksimum. De største dagstotaler under efterårstrækket var Stevns (S) 27/10 21, Gedser (LFM) 17/9 46 og Blåvand (RB) 19/9 8 og 19/10 8. På Christiansø (B) sås 27 i perioden 22/8-22/10. Desuden var der enkelte sommerfund: 11/6 1 Gedser (LFM), 28/7-31/8 1 Østlige Vejler (NJ).

Lærkefalk *Falco subbuteo*

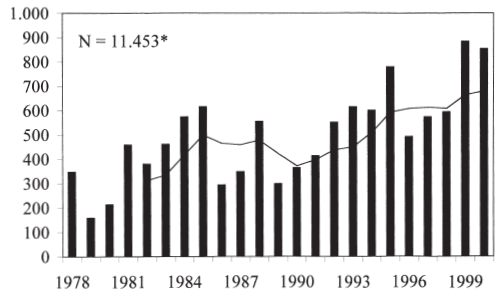
1999 satte rekord med i alt 885 eks., heraf ca 585 i foråret og mindst 290 i efteråret. Dertil kommer 9 i juli (ynglefugle ikke medtaget, se Grell 2000).

Årets første var 8/4 1 Sønderhjørne (F) – meget tidlig – samt 20/4 1 Ulstrup Bakker (ÅH), 24/4 1 Gilleleje (S) og 1 Hellebæk (S), og 25/4 1 Hammeren (B). Forårstrækket iagttoges primært på de traditionelle lokaliteter (se tabel); største dagstotal havde Skagen, 15/5 33. Efterårstrækket sås primært i den østlige del af landet, således mindst 32 ved Kongelunden (S) i løbet af 12 dage i september. På Bornholm sås 55, og Ribe Amt tegnede sig for 46, heraf 37 på Fanø (RB) i september (max. 14/9 14). Årets sidste Lærkefalk var 8/10 1 Hundsemyre (B), 9/10 1 Stevns (S) og 14/10 1 Gammelrand Grusgrav (S).

2000 blev et næsten ligeså flot år som 1999, i alt mindst 855 fugle fordelt med ca 685 i foråret, 10 i juli samt ca 160 i efteråret. Dertil kommer yngle-

fuglene (Grell 2001). De første var 18/4 1 Nyord (LFM) og 1 Gjerrild (ÅH), samt 19/4 1 Råbymagle (LFM), 1 Carl Niensens Grusgrav (B) og 1 Kongelunden (S). Ved Skagen (NJ) var 9/5 med 30 den bedste dag. Også på de Nordsjællandske træksteder var der godt med fugle (tabel), og Aborrebjerg (LFM) havde 25 i perioden 24/4-10/6.

Efterårstrækket noteredes primært i den østlige del af landet, fra ult. juli (25/7 1 Stevns (S)) til med.-ult. oktober: 16/10 1 S Blåvandshuk (RB), 17/10 1 Vilslev Forland (RB), og 29/10 1 Bøtø (LFM).

Årsfordeling af Lærkefalk 1978-2000. * mangelfulde data 1989.

Annual numbers of Hobby 1978-2000.

Lærkefalk, Skagen maj 2000. Foto: Kim Aaen.

Vandrefalk *Falco peregrinus*

1999. Med ca 860 fugle blev det et meget flot år, også selvom der må være en hel del gengangere imellem, ikke mindst i Nordjyllands årssum på 379. I januar-februar sås ca 80, heraf 32 i Vejlerne (NJ). Totalen for foråret (marts-juni) blev 310, og der var 4-5 oversommende fugle. I efteråret (august-november) sås ca 420 og i december ca 50, hvoraf næsten halvdelen sås i Vejlerne (NJ).

Fra forårstrækket kan nævnes, at Skagen (NJ) havde et godt år med 59 eks. i perioden 8/3-13/6 – de største dage var 20/4 6 Ø og 15/5 7 Ø. Nordsjælland tegnede sig for 75, heraf 21 ved Gilleleje (S) i perioden 14/3-17/5 (max. 23/4 5). Vejlerne (NJ) havde 4 den 3/5. I juli sås 12/7 1 Barmer Enge (NJ), 19/7 1 Vejlerne (NJ), 24/7 1 Nordmandshage (NJ) samt 28/7 2 Vejlerne (NJ).

Efteråret blev primært et jysk anliggende, 320 fugle eller 76% af efterårsfundene: NJ 169, RK 36, RB 73 og ÅH ca 40 – men kun én i Sønderjylland (oktober). Af større forekomster kan nævnes: 21/9 6 Fanø (RB), 21/10 3 S Blåvandshuk (RB) og 3/11 3 Harboør Tange (RK). En 1K på Tipperne (RK) 2/8 var meget tidlig; det kunne være interessant at vide, hvor den kom fra. En fugl af underarten *calidus* sås 17/11 på Klægbanken (RK).

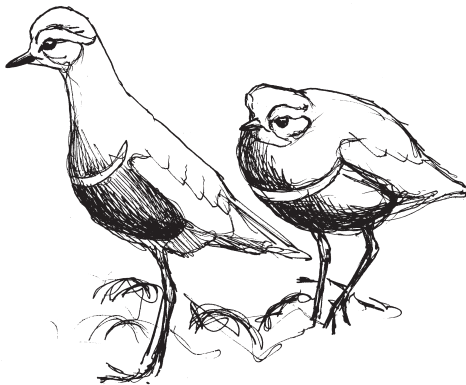
2000. Den markante fremgang fortsatte, idet der blev indrapporteret mere end 1090 fugle, heraf næsten halvdelen (518) i det nordlige Jylland. Tallene fra denne del af landet er ikke rensset for gengangere, så det er umuligt at vurdere hvor mange, der reelt var tale om. For de andre dele af landet er talmaterialet rensset for oplagte gengangere. I januar-februar sås ca 50 fugle, flest i Vejlerne (NJ). Forårstrækket (marts-juni) gav 320-340, i juli sås 6, mens efterårstrækket (incl. rastende) tegnede sig for 400-500, hvoraf en stor del sås i Vejlerne (mere end 200 iagttagelser). I december sås 50-60.

Skagen (NJ) havde et overdådigt forårstræk (se tabel) med 29/4 8 som bedste dag. Juli-fuglene var: 3/6-24/7 2 (ad. + 2K) Vejlerne (NJ), 16/7 1 Nyord (LFM), 19/7 1 ad. Agger Tange (NJ), 28/7 1 Ø Skagen (NJ), 30/7 1 Elling Plantage (NJ). Efteråret blev igen et jysk anliggende. Vejlerne (NJ) havde mange rastende fugle, og ved Blåvand (RB) trak 41 mod syd i perioden 6/8-15/11 (max. 16/9 7). Langtidsstationære fugle sås blandt andet på Møn, hvor 1, og i perioder 2 adulte fugle (han og hun) sås "hele året" i området omkring Nyord (LFM). En 1K af underarten *calidus* sås ved Bøvling Klit (RK) 21/12.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

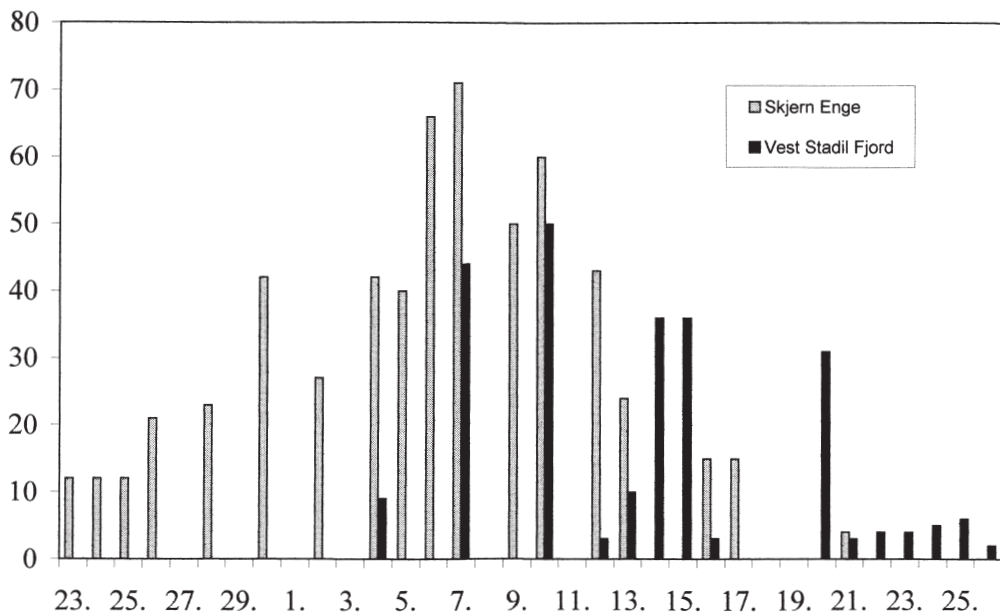
1999. Der foreligger 51 observationer af i alt 1493 fugle, hvoraf 1051 (70%) blev set på Skjern Enge (RK). Kun 9 blev set om efteråret, ca halvdelen på øerne. Efterårsfundene gøres typisk langs kysterne, ofte i form af trækkende fugle; i 1999 sås den første ved Bønnerup Strand (ÅH) 28/8 og den sidste ved Dybesø (S) 25/10.

De fleste forårsfugle blev som sædvanlig set medio maj, men der var 4 iagttagelser i april, bl.a. Skjern Enges første 2 fugle 18/4. De sidste forårsfugle blev set ved Elling Strandenge (NJ), 3 22/5. På de faste rasteplasser blev der set fugle ved Filsø (RB), 13/5 47, ved Vest Stadil Fjord (RK) 11/5-17/5 (flest 13/5 83) og ved Lønnerup Fjord (NJ) 14/5-17/5 (flest 15/5 18). På Skjern Enge sås fugle i perioden 18/4-21/5, med et rekordstort antal 13/5, 309. Heller ikke i det øvrige Europa er der gjort iagttagelser af så mange fugle i nyere tid. Andre store tal fra området er 12/5 151, 14/5 220 og 16/5 126. Øvrige forårsfugle: Tipperne (RK) 29/4 1, Karby på Mors (NJ) 15/5 13, Klitmøller (NJ) 3 trk. 8/5, Nr. Vorupør (NJ) 16/5 14, Vejlerne (NJ) 9/5 2, 13/5 21 og 16/5 1, og Ulvedybet (NJ) 11/5-13/5 4 og 14/5 14.

2000. Antallet af observationer var lidt større (58) end i 1999, men til gengæld blev der set færre fugle, i alt 1009. Af disse tegnede Skjern Enge (RK) sig for 585 (58%). Der blev gjort 7 observationer af 8 efterårsfugle i perioden 16/8-22/9.

Også dette år kom de første fugle meget tidligt: 21/4 1 Klit SØ (S) og Gårdbogård SØ 2 (NJ). I den sidste tredjedel af april sås betydeligt flere fugle end normalt ved Filsø og Skjern Enge, og forårstrækket kulminerede tidligere end normalt. Den sidste forårsfugl trak øst blev set så sent som 10/6 ved Skagen Nordstrand (NJ), mens andre enlige junifugle sås ved Råbjerg Stene (NJ) 4/6 og på Tipperne (RK) 5/6. Ved Filsø sås flest 12/5, 40 fugle. Antallet på

Pomeransflugl. Antal fugle pr dag 23/4-26/5 2000 ved Skjern Enge og Vest Stadil Fjord.
Dotterel, occurrence per day 23/4-26/5 2000 at Skjern Enge and Vest Stadil Fjord.

Skjern Enge var nede på det normale, og en ny rasteplads blev måske fundet ved Vrist (RK), idet der sås fugle her 2/5 (23) og 6/5 (21). Der var kun få fugle ved Lønnerup Fjord (NJ), 6/5 4. Øvrige iagttagelser: 21-23/5 2 Holmsland Enge (RK), 14/5 6 Stadil Fjord og 10/5 + 14/5 1 Mågerodde (NJ). I øvrigt henvises til Østergaard (2001).

Hvidbrystet Præstekrave

Charadrius alexandrinus

1999. For yngleføremønstrene på Fanø (RB) og Rømhø (SJ) henvises til Grell (2000). I foråret blev i alt 8 fugle set uden for yngleområderne: 4/5 1 Tipperne (RK), 5/5 2 i parringspil ved Vest Stadil Fjord (RK) (men uden andre tegn på ynglen), 3/4

2 Langli (RB), 4/5 1 Slambassinnet (F), 26/5 1 ad. ♂ Ølseagle Revle (S) og 24-26/5 1 2K Salthammer (B). Fra efteråret to fund: 14/8 3 og 30/8 2-3 1K Majbølle Nor (LFM).

2000. For yngleføremønstrene, se Grell (2001). Kun 6 fugle blev set uden for ynglepladserne: 10/4 2 Tipperne (RK), 29/4 1 ♀ trk. Nordstrand/Skagen (NJ), 24/5 1 Harboør Tange, 12/8 1 Løkkeby Enge (F) og 16/9 1 Esbjerg Havn (RB).

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

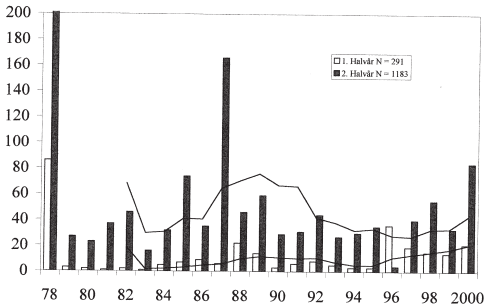
1999. Arten optræder i yngletiden ofte på steder som grusgrave, hvor den skal opsøges, hvis man vil registrere den. Materialet er derfor noget uens-

Regional fordeling af Lille Præstekrave 1999. *Regional distribution of Little Ringed Plover, 1999.*

1999	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Ynglepar	5-16	2-5	5	5-6	7	4	1	c. 13	≥5	0	≥47
Øvrige	195	21	20	101	321	7	≥41	≥57	27	25	≥815

Regional fordeling af Lille Præstekrave 2000. *Regional distribution of Little Ringed Plover, 2000.*

2000	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Ynglepar	14-22	5-7	6	5-7	1	3	?	5	≥8	1	≥48
Øvrige	239	29	92	66	282	33	≥20	Δ95	35	34-39	≥925

Årsfordeling af Kærløber 1978-2000, opdelt på halvår.
Annual numbers of Broad-billed Sandpiper 1978-2000.

2000. I alt 21 fugle gjorde foråret til det bedste siden 1988 (22). Oprækket indledtes 14/5, 1 Vejlerne (NJ), og fortsatte frem til 1/6, 1 Klydesøen (S). Bedste område var RK med 14-16 fugle, incl. to store obs.: 23-24/8 7 Tipperne og 22-25/5 4 Værnengene. Herudover var der kun fund af enlige fugle.

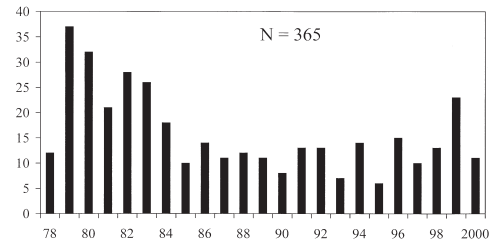
Også efteråret var helt fantastisk, i alt 84 fugle i perioden fra 2/7 (1 Tipperne) til 23/9 (1 Havnø (NJ)). Bortset fra 1987 (166) var det det bedste efterår siden 1978. Der var specielt mange fugle i NJ, F og S, og det er da også herfra, at de største obs. stammer. Fund af mere end 2 var 17/7 3 Agger Tange (NJ), 23-30/7 5 Løkkeby Enge (F), 24/7 10 Gerå (NJ), 27-30/7 4 Egense Dybet (F), 30/7 3 Saltholm (S) og 12/8 3 Ulvshale Nordstrand (LFM). Regionsfordelingen forår/efterår var (NJ) 2/27, (RK) 14/5, (RB) 1/3, (ÅH) 1/3, (F) 0/14, (S) 2/24, (LFM) 1/4 og (B) 0/4.

Tredækker *Gallinago media*

1999. Med i alt 23 fugle, 3 4/5-14/5 og 20 8/8-28/11, blev året det bedste siden 1983 (26). Flest sås i NJ og RK, hhv. 8 og 6. Bedste lokalitet var Bolle Enge (NJ) med 4 fugle 28/8-18/9, bl.a. 15-18/9 2. Øvrige obs., fordelt på regioner, var (NJ): 8/8 1 Flade Sø, 19/8 1 Danzigman, 27/9 1 Skagen, 15/10 1 Stensnæs; (RK): 13/5 1, 23/8 1 og 25/8 1, alle Tipperne, 10/9 1 og 16/9 1 skudt, begge Værnet, 16/10 1 Harboør Tange; (ÅH): 14/5 1 Dragsmur, 21/8 1 Norsminde Fjord, 9/10-28/11 1 Sødringholm; (F): 10/8 1 Dalby Bugt; (S): 20/8 1 ad. Ølsemagle Revle, 6/9 1 Kofoeds Enge; (B): 4/5 1 Hjulmagermyr, samt 6/9 1 og 20/9 1, begge Christiansø.

2000. Med kun 10 fugle lå året lidt under gennemsnittet på 15 fugle/år for 1978-1998. Fundene var

21/4 1 Hesselholm, Samsø (ÅH), 5-7/5 op til 3 Saltholm (S), 19-25/8 1 Vullum (NJ), 30-31/8 1, 5-6/9 1 og 15/9 1, alle Bolle Enge (NJ), 13/9 1 Vest Stadil Fjord (RK) samt 17/10 1 Anholt (ÅH).

Årsfordeling af Tredækker 1978-2000.
Annual numbers of Great Snipe 1978-2000.

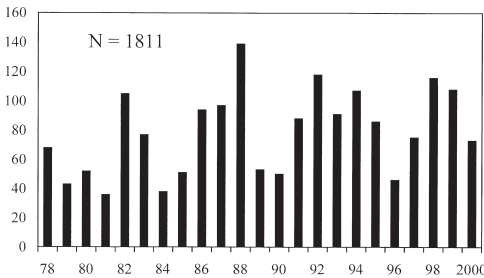
Odinshane *Phalaropus lobatus*

1999 var et flot år med 108 fugle (22 forår og 86 efterår), hvilket er det tredjestørste antal siden 1978. Forårstrækket forløb mellem 10/5, 1 Horsnæs (LFM), og 12/6, 1 Tipperne (RK). Kulminationen faldt i månedsskiftet maj/juni, hvilket er normalt. Største obs. var 2/6 5 Hovvig (S). Efterårets første Odinshane dukkede op allerede 30/6, 1 Tipperne, mens de andre ankom mere planmæssigt fra midt i juli (17-19/7 1 Rønnerne, Læsø (NJ)) og frem til 10/10. Hovedtrækket faldt i sidste halvdel af august. De største flokke var 23/8 6 og 24-28/8 5, begge Bygholm Vejle (NJ), og 19-27/8 5 Værnet (RK). Der var usædvanlig mange oktoberfund: 26/9-1/10 1 Vesperne (RK), 2/10 1 Ølene (B), 4/10 1 Vesløs Vejle (NJ), 4-9/10 1 Sorthat Skanse (B) og 10/10 1 Ølsemagle Revle (S).

2000 blev et gennemsnitligt år med i alt 73 fugle, fordelt med 19 i foråret og 54 i efteråret. Den første nordtrækkende var 14/5 1 Tipperne, den sidste 19/6 1 Vejlerne (NJ). Største obs. var 28/5-3/6 3 Nyord (LFM) og 5-8/6 3 Stege Jordbassiner (LFM). Ligesom i 1999 kom de første efterårsfugle i juni, med 23-26/6 1 Klydesøen (S) som den første, mens den sidste fugl sås 26/10. Største obs. var 6-27/8 3 Ulvshale (LFM) og 8/9 3 Agger Tange (NJ). Der var tre oktoberfund, 11/10 1 Arreskov Sø (F) og formodentlig samme fugl 12-26/10 1 Fåborg (F), samt 14-22/10 1 Bygholm Vejle (NJ).

Regional fordeling af Odinshane i 1999 og 2000. *Regional distribution of Red-necked Phalarope in 1999 and 2000.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B
1999	27	15	6	2	0	2	16	19	11	10
2000	17	11	0	0	1	1	5	22	15	1

Årsfordeling af Odinsbane 1978-2000.
Annual numbers of Red-necked Phalarope 1978-2000.

Thorshane *Phalaropus fulicaria*

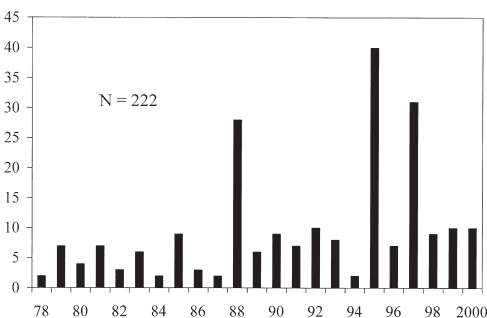
1999. Der blev gjort 10 fund, alle om efteråret. Antallet svarer til gennemsnittet for 1978-1998. Den første var tidlig, 1/9 1 Muleby/Sorthat Strand (B), og sås i området frem til 1/10. Observationerne faldt primært i to perioder, dels 1/10-19/10 – 1/10 1 Ørhage (NJ), 9/10 1 Roshage (NJ), 12/10 1 Spodsbjerg (S), 17-19/10 1 1K Præstø Fed (S) og 19/10 1 Melby Overdrev (S) – og dels 1/12-4/12: 1/12 1 Spodsbjerg (S), 2/12 1 ad. Gilleleje og 4/12 1 Hvide Sande (RK). Imellem disse perioder sås kun én fugl, 2/11 1 Blåvand (RB).

2000. Der sås igen 10 fugle, heraf én i første halvår: 9/1 1 Rødby Havn (LFM). Året udmærkede sig imidlertid på anden vis, idet hele 5 fugle rastede på

indlandslokaliteter: 28/10-10/11 1 1K Bøtø Nor (LFM), 5-7/11 2 Søndervig (RK), 8/11 1 Janderup Enge (RB), samt 21/11 og 23/11 1 Tipperne (RK). De øvrige obs. var 18/10 1, 19/10 1 og 1/11 1, alle Blåvand (RB), samt 3/11 1 Roshage (NJ).

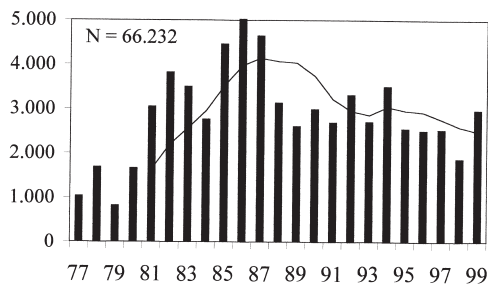
Mellemkjoer *Stercorarius pomarinus*

1999. Årets forekomst var den største siden 1991, og i lighed med andre store år skyldtes det et stort antal 1K-fugle i oktober og november. Forekomsten fordelte sig tidsmæssigt med 12 fugle forår (27/3-27/5), én sommer (23/6 1 Lakolk Strand (SJ)), og 502 "efterår" (10/7-6/12) samt 7 vinter (13-21/12). Der var usædvanlig mange fugle i december, således 4/12 12 1K Grenen (NJ), hvilket er den hidtil højeste dagstotal for december i Danmark. Årets største dagstotaler var 14/10 30 1K Grenen, 30/10 31 Gedser (LFM) og 6/11 18 Præstø Fed (S).

Årsfordeling af Thorshane 1978-2000.
Annual numbers of Red Phalarope 1978-2000.

2000. Med i alt 126 Mellemkjoer må året betegnes som normalt for ikke-invasionsår. Fundene fordelte sig med 4 fugle vinter (2-31/1 og 15/12), 7 forår (19/4-28/6) samt 115 "efterår" (27/6-21/11). Overlappet i datoerne skyldes en langtidsstationær 2K-fugl ved Skagen, som blev set i området fra 30/4 til 28/6. Skagen med 32 fugle 27/6-21/11 og Blåvand (RB) med 51 fugle 17/7-3/11 dominerede efterårets forekomst. De bedste dage var 9/9 2 V + 6 rst. Skagen (NJ) og 5/9 5 N Blåvand.

Årsfordeling af Almindelig Kjove 1977-2000.
Annual numbers of Arctic Skua 1977-2000.

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus*

1999. Årstotalen på 1871 fugle er den laveste siden 1981. Især svigtede forekomsten i efteråret. Fordelingen på årstider var vinter 2 (26/1 1 Grenen (NJ) og 28/12 1 1K afkræftet Odbjerg Strand (RK)), forår 349 (2/4-26/6) og "efterår" 1520 (3/7-1/12). Forårets største dag var 26/4, 30 Skagen (NJ). Efterårets kulmination faldt i september-oktober, hvor især datoen 1/10 bemærkedes, idet tre lokaliteter havde maksimumforekomst den dag: 25 Ørhage (NJ), 27 Nr. Lyngvig (RK), samt 25 S + 10 N Blåvand (RB). Herudover 16/10 18 V Hammeren (B). En fugl havde forvildet sig meget langt væk fra havet, 31/8 1 Sminge Sø (ÅH) – over 35 km fra nærmeste kyst!

2000 var et år med forholdsvis mange fugle, og totalen var den største siden 1995. Fuglene fordelte sig med 176 forår (8/4-30/6), 2794

"efterår" (1/7-26/11) samt 3 vinter (15/12). Den største dagstotal var 24/8 i alt 440 Blåvand, heraf 423 N, langt den største dagstotal registreret i Danmark i nyere tid. Den hidtidige rekord var 11/9 1984 220 N Skallingen (RB). Det største tal fra Nordjylland var 9/9 25 SV + 24 N Ørhage, og fra de indre farvande 20/9 9 Præstø Fed (S).

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

1999. Årets begyndte med to forårsfund, 6/5 1 Gilleleje (S) og 20/5 1 Kongelunden (S). De følgende fund må vel nærmest betegnes som sommerfund: 10/7 1 ad. Kongelunden (S) og 24/7 1 1K Harboør Tange (RK) – den tidligste 1K-fugl registreret i Danmark. Den hidtil tidligste var 28/7 1993 (ÅH).

Efterårets forekomst på i alt 74 fugle 14/8-13/10 må betegnes som normal for et ikke-invasionsår. Bedste lokalitet blev Blåvand (RB) med i alt 10 fugle 1-12/10. Der blev registreret forholdsvis mange i de indre farvande, således i alt 9 fugle Gedser (LFM), 6 Kongelunden og 6 Præstø Fed (S) – måske fugle, som er fulgt med de mange Mellemkjove. Et fund 11/9 1 Kragesand (SJ) er det første fra den Sønderjyske østkyst, mens 30/8 1 Horseklint (F) er det tredje fund på Fyn.

2000. Med kun 43 fugle blev det et bundår for Lille Kjove. Siden arten blev taget af SU-listen i 1987 har kun i 1989 (27), 1993 (35) og 1996 (22) haft mindre årssummer. Det eneste fund i første halvår var 3/6 1 ad. Lild Strand (NJ). Efterårets forekomst faldt i perioden 20/7-19/11, og de bedste lokaliteter var Skagen (NJ) og Blåvand, begge med 8 fugle. Et fund 19/11 1 1K Roshage (NJ) er det hid-

Regional fordeling af de fire kjovearter 1999. *Regional distribution of skuas, 1999.*

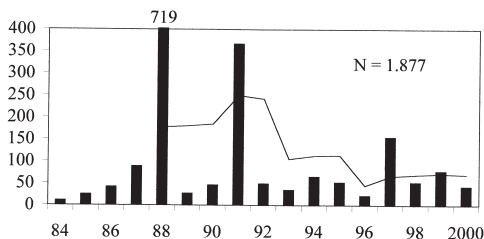
	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Mellemkjove	197	7	63	10	2	1	2	143	69	28	521
Almindelig Kjove	768	323	593	34	4	8	22	47	18	54	1871
Lille Kjove	15	5	12	4	1	1	1	29	9	0	77
Storkjove	171	19	21	3	5	0	1	6	2	0	228

Regional fordeling af de fire kjovearter 2000. *Regional distribution of skuas, 2000.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Mellemkjove	54	5	56	1	0	0	1	6	0	3	126
Almindelig Kjove	1096	520	1205	36	25	0*	25*	46	0*	20	2973
Lille Kjove	23	7	9	1	1	0*	0	2	0*	0	43
Storkjove	73	18	18	4	0	0*	0	6	0*	1	120

* oplysninger mangelfulde

til seneste i Danmark, når der ses bort fra egentlige vinterfund. De seneste efterårsfund har i perioden 1984-1999 ligget mellem 1/10 (1989) og 18/11 (1991). Der sås kun få fugle i de indre farvande.

Årsfordeling af Lille Kjøve 1984-2000.
Annual numbers of Long-tailed Skua 1984-2000.

Storkjøve *Stercorarius skua*

1999. Året første Storkjøve sås 5/2, 1 Gilleleje (S) og 1 Spodsbjerg (S) – formodentlig den samme fugl. Forårets forekomst var sparsom, blot 24/5 1 Skagen (NJ) og 1 Gerå (NJ). I juni sås i alt 5 fugle 21/6-26/6. Efterårets første sås 6/7, og frem til 5/12 blev der registreret i alt 200 Storkjøver, flest ved Skagen med i alt 78 18/7-1/12 og Roshage (NJ) med i alt 58 23/7-12/10. Kulminationen i NJ indtraf mod sædvane i juli, i forbindelse med blæst 21-26/7. Maksimumtallene var 23/7 31 Roshage og 24/7 21 Grenen (NJ).

2000. Med i alt kun 120 Storkjøver må forekomsten betegnes som lille. Gennemsnittet for 1977-1998 har været 271 fugle/år. Det mest bemærkelsesværdige i 2000 var en række fund i februar-marts, i alt 12 fugle 17/2-30/3, heraf 17/2-15/3 i alt 6 Gilleleje (S). 25/4 1 Hammeren (B) var kun det andet forårsfund og fjerde fund overhovedet på B, når der ses bort fra 3 fund på Christiansø (1986, 1990, 1997) – disse medregnes traditionelt ikke af Bornholms-redaktionen.

De første "efterårsfugle" sås allerede i juni (den første 16/6 Lild Strand (NJ)), og frem til 13/11 var der registreret i alt 104, heraf 19 Lild Strand, 18 Roshage, 17 Blåvand samt 16 Skagen. De største enkeltforekomster var 13/7 6-8 Nr. Lyngvig (RK) samt 23/8 8 Lild Strand.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

1999. Efter tre gode år blev 1999 mere normalt med i alt 35 fugle (gennemsnit 1991-98 33 fugle/

år). Arten blev registreret i alle årets måneder, med en overvægt i april-oktober. Der var kun obs. af enlige fugle, flest langs den jyske Vestkyst og i Nordjylland samt på Sjælland omkring København og Køge Bugt. Det kunne tyde på, at de jyske fugle kom fra den hollandsk/belgiske bestand (210 par i 1994), mens de østdanske fugle kom fra Sydøsteuropa, hvor der skønnes at være op mod 25 000 par, alle i Ukraine (Hagemeyer & Blair 1997). Flest Sorthovede Måger blev set ved Skagen (NJ) og Hirtshals (NJ), begge med 3 individer. De første 1K-fugle dukkede op i slutningen af august, med 25/8 1 Blåvand (RB) som den første. Aldersfordelingen var: 6 1K, 15 2K, 1 4K, 6 ad. og 7 uden aldersangivelse.

2000 blev ligeledes et middelår, i alt 33 fugle. Arten sås i alle årets måneder, og flest var der mellem april og oktober. Som i de foregående år sås flest langs den jyske vestkyst, i Nordjylland og omkring København og Køge Bugt. Alle fund undtagen 15/5 2 ad. Saltholm (S) gjaldt enlige fugle. Bedste lokalitet var Hanstholm (NJ) med i alt 5 fugle. Årets første 1K-fugl sås 8/9, 1 Hanstholm. Aldersfordelingen var: 3 1K, 6 2K, 5 3K, 14 ad. og 5 uden aldersangivelse. For yngleoplysninger se Grell (2001).

Sabinemåge *Larus sabini*

1999. Med kun 4 fugle blev det det ringeste år siden 1981. Den første sås så tidligt som 28/8, 1 Vejlbj Klit (RK). De øvrige sås på mere normale tidspunkter: 1/10 1 ad. kysten ud for Ferring Sø (RK), 3/10 1 Nr. Lyngvig (RK), og 2/11 1 ad. i sommerdragt Ørhage (NJ).

2000 var endnu et bundår med kun 7 fugle. Den første var 5-11/9 1 Skagen (NJ). De øvrige var 9/9 1 Ørhage (NJ), 16-17/9 1 1K Kysing Næs (ÅH), 26/10 1 Blåvand (RB), 6-7/11 og 11/11 1 Thorsminde (RK), 19/11 og 21/11 1 Hanstholm (NJ) og 15/12 1 Henne Strand (RK).

Steppemåge *Larus cachinnans cachinnans*

Status for denne form er uafklaret, idet den ofte behandles som en underart af Sølvmåge eller – sjældnere – Sildemåge. Gennem de seneste 20 år har der imidlertid været mange fortalere for at udskille Steppemåge sammen med Middelhavsmåge og tre andre former som underarter af en særskilt art, Middelhavssølvmåge (f.eks. del Hoyo et al. 1996; jf. Schiermacker-Hansen 1999, hvorfra de her benyttede danske navne stammer).

Formen blev fjernet fra SU-listen fra og med 1999, og det gælder også ældre fund – faktisk har

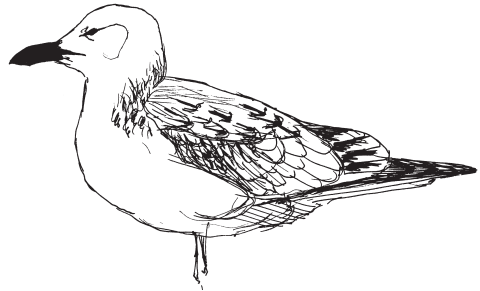
SU længe undladt at tage stilling til forekomster i Danmark (Rasmussen 1997, Rasmussen 1998, Rasmussen 1999). At erklære Steppemåges (og Middelhavsmåges) forekomst for veldokumenteret med henvisning til Schiermacker-Hansen (1999) (Thorup & Nielsen 2000) forekommer dog forhastet, idet den pågældende kilde primært handler om feltbestemmelse og kun i begrænset omfang angiver konkrete fund. Der savnes således dokumentation, som kan verificere og præcisere (eller evt. korrigere) det billede, Schiermacker-Hansen (l.c.) tegner. Her anføres det, at begge former kan ses i hele landet, men at Steppemåge hovedsageligt forekommer i den østlige og sydlige del af landet, især ved Østersøen (over 1000 fund på Møn), mens Middelhavsmåge især ses i den vestlige og nordlige del af Danmark.

På den skitserede baggrund kan det ikke undre, at de to former har været overset i lokalrapporterne, hvor kun få konkrete fund før 1999 er omtalt. Derfor opfordres alle til at indsende gamle og nye fund til lokalrapporterne, så der snarest muligt kan udarbejdes en samlet oversigt over den hidtidige forekomst i Danmark.

1999. De fleste fugle blev set i det sydøstlige Danmark, især i Øresund (S) og Køge Bugt (S), som havde i alt 20. I alt sås 42 fugle i Danmark. Sidste fugl i første halvår var 9-12/3 1 2K Gilleleje Havn. Den første 1K-fugl sås allerede 19/7, 1 Kongelunden (S). Herudover var der yderligere et juli-fund, 23-24/7 1 Harboør Tange (uden aldersangivelse), men først fra månedsskiftet august/ september sås der ungfugle mange steder. De fleste fund drejede sig om enlige fugle, og største obs. var 20/2 2 2K + 1 3K Køge Havn/Køge Sydstrand (S). De bedste lokaliteter var Gilleleje Havn (S) (i alt 6 fugle, 4 i første og 2 fra andet halvår) og Køge Havn/Køge Sydstrand (i alt 5, 3 i første og 2 i andet halvår). Aldersfordelingen af de indberettede fugle var 1K: 27, 2K: 12, 3K: 4, 4K: 1, 4K+: 1, ad.: 2, og uoplyst: 8.

2000. Med 38 fugle var forekomsten på linie med 1999, og igen sås de fleste fugle i det sydøstlige Danmark, dog uden nogen markant overvægt i Øresund og Køge Bugt. De fleste fund omfattede 1-2 fugle, men der var et enkelt stort fund: 2/9 6 1K + 1 4K Klintholm Havn (LFM). Herudover foreligger der et par fund af 3 fugle fra Bornholm. Bedste lokalitet var Klintholm Havn med i alt 9 fugle, alle i efteråret, og Køge Havn/Køge Sydstrand med i alt 4 fugle (1 i første og 3 i andet halvår). Noget overraskende sås en gammel fugl så

sent som 16/5 på Knudshoved Odde (S). Aldersfordelingen var 1K: 18, 2K: 8, 3K: 2, 4K: 1, ad.: 4, uoplyst: 15.

Middelhavsmåge *Larus c. michahellis*

Se bemærkningerne under Steppemåge. Også denne form er taget af SU-listen fra og med 1999, hvilket også gælder ældre fund.

1999. Der foreligger 17 fund af i alt ca 15 fugle, til dels fra samme lokaliteter som Steppemågen. Fundene var 25/7 1 og 17/10 1 begge Harboør Tange (RK), 2/3 1 2K Esbjerg Havn (RB), 13/4 1 2K + 1 3K Fanø Strand (RB), 21/2 1 4K Lundeberg (F), 20/9 1 1K Bagenkop (F), 19-21/10 1 1K Keldsnor (F), 3-14/1 1 ad., 19/1 1 ad., 3/2 1 2K, 12/8 1 ad., 21/8 1 ad., og 10/12 1 ad., alle Gilleleje Havn (S), 29/8 1 2K og 23-29/10 1 1K Køge Havn/Køge Sydstrand (S), og 14/1 1 ad. Klintholm Havn (LFM).

2000. Der sås kun 4 fugle i 2000: 18/8 1 ad. Gilleleje Havn, samt 1/4 1 2K, 2/9 1 2K og 20/10 1 1K, alle Klintholm Havn.

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides*

1999. Med i alt 17 individer blev det et år lidt over middel (gennemsnit 1991-98 13 fugle/år). Der blev set 15 fugle i første halvår og to i andet halvår. Forårets sidste var 7/5 1 2K Skagen (NJ). Skagen havde i alt 4, med 11/2 2 ad. som største obs. Esbjerg Havn (RB) havde 2. Eneste obs. uden for vestkysten og NJ var 6/2 1 ad. Gilleleje. De to fund andet halvår var 15/11-31/12 1 ad. og 14-18/12 1 1K, begge Skagen. Den regionale fordeling var NJ 7, RK 3, RB 6 og S 1.

2000. Med en total på 14 fugle blev det et normalt år. Alle fugle blev set langs den jyske vestkyst. I første halvår var der fund frem til 19-20/5, 1 3K Skagen. Årets største obs. var 1/2 1 2K + 1 4K Hirtshals (NJ), resten gjaldt enlige fugle. Skagen blev med 3 fugle den bedste lokalitet. Det eneste fund fra andet halvår stammer også fra Skagen, 27-28/12 1 ad. Den regionale fordeling var NJ 10, RK 3 og RB 1.

Gråmåge *Larus hyperboreus*

1999. Med i alt 88 fugle var året det bedste siden 1994, men dog en del under gennemsnittet for 1978-98 (106 fugle/år). I årene 1978-92 var der kun tre årstotaler under 100 fugle, og gennemsnittet lå på 124 fugle/år. Siden har ingen årstotaler

været over 100, og gennemsnittet for 1993-98 var 62 fugle/år. Årsagen til dette pludselige fald kendes ikke – måske er folk holdt op med at indsende observationerne?

Skagen (NJ) var som sædvanlig bedste lokalitet med i alt 23 fugle. Andre gode lokaliteter var Blåvand (RB) med 17, Esbjerg Havn (RB) 10, Hanstholm (NJ) 6, Grønningen (RB) 5, Hirtshals (NJ) 4 og Hvide Sande (RK) 3. Der var et enkelt indlandsfund, 23/1 1 2K Galtkær (VE), og to obs. fra de indre farvande, 22/5 1 Klintholm Havn (LFM) og 16/10 1 ad. Gedser (LFM).

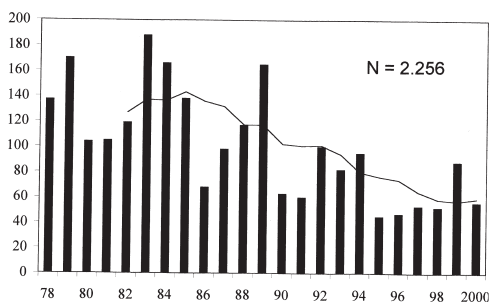
2000. Endnu et skuffende år, blot 56 fugle. Alle undtagen én sås ved den jyske vestkyst. Også dette år blev Skagen den bedste lokalitet med i alt 17

Regional fordeling af måger 1999. *Regional distribution of gulls, 1999.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Sorthovedet Måge	11	4	5	0	0	0	3	8	1	1	33
Steppemåge	0	4	5	1	1	1	3	21	5	2	43
Middelhavsmåge	0	2	3	0	0	0	3	6	1	0	15
Hvidvinget Måge	7	3	6	0	0	0	0	1	0	0	17
Gråmåge	39	9	35	0	1	1	0	2	1	0	88

Regional fordeling af måger 2000. *Regional distribution of gulls, 2000.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
Sorthovedet Måge	9	6	3	0	0	0	1	10	0	1	30
Steppemåge	0	0	8	0	0	0	1	10	10	9	38
Middelhavsmåge	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	4
Hvidvinget Måge	10	3	1	0	0	0	0	0	0	0	14
Gråmåge	29	10	16	0	0	0	0	0	0	1	56

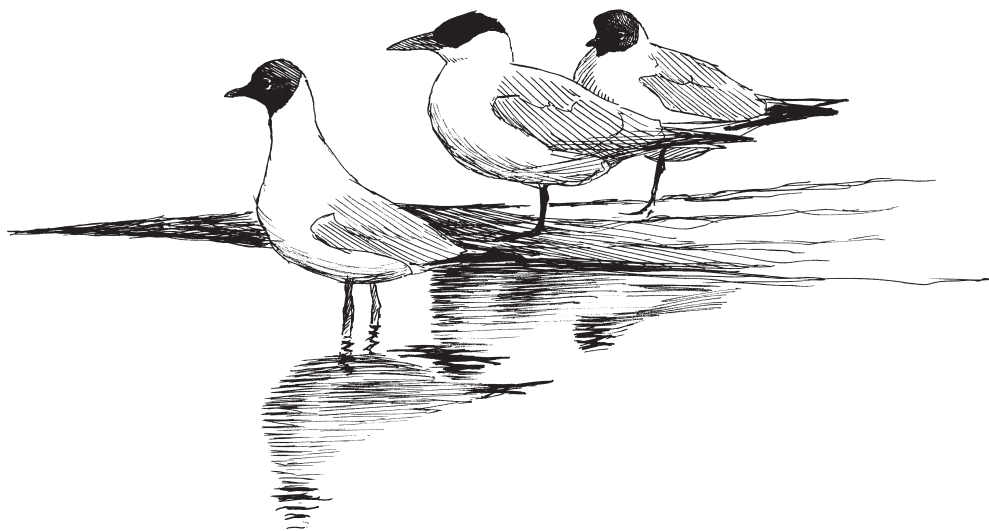

Årsfordeling af Gråmåge 1978-2000.
Annual numbers of Glaucous Gull 1978-2000.

fugle, efterfulgt af Blåvand med 6, Esbjerg Havn 6, Hanstholm/Ørhage 5, Hvide Sande 3 og Thyborøn (RK) 3. Det eneste fund uden for Jylland var 29/2 1 3K Hammersholm (B).

Ride *Rissa tridactyla* (yngleforekomster)

1999 og **2000.** Kun Bulbjerg er optalt begge år (se tabellen). På Nordre Rønner taltes 5 reder under projekt *Fuglenes Danmark* (Grell 1998), og landsbestanden blev opgjort til 621-628 par. Da arten kun optræder på ganske få og udsatte lokaliteter, ville det være ønskeligt med årlige optællinger på alle danske ynglepladser.

Ynglepar af Ride 1999 og 2000.
Breeding pairs of Kittiwake, 1999 and 2000.

	1999	2000
Bulbjerg (NJ)	350	428
Hanstholm havn (NJ)	19	
Hirtshals havn	43	
Rubjerg Knude (NJ)	17	
I alt ^a	429	428

^a ingen optællinger fra Nordre Rønner

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

1999. Bortset fra ynglefuglene i Vadehavet (Grell 2000) sås kun enkelte strefjende individer: 3/6 1 Vest Stadil Fjord (RK), 14/7 1 Hovvig (S) (godkendt af SU), og 2/8 1 Harboør Tange (RK).

2000. Uden for Vadehavet sås blot 28/4 1 ad. Butterstrand (NJ) og 16/6 2 ad. Vest Stadil Fjord. Vedr. ynglebestanden se Grell (2001).

Rovterne *Sterna caspia*

1999. Summen på kun 55 fugle gør året til det ringeste siden 1990, hvor der sås 36. Siden 1978 har kun tre år været dårligere end 1999, og gennemsnittet for 1978-98 er 77 fugle/år. Årets første fugle dukkede ikke uventet op på Bornholm, 11/4 1 Helligpeder og 1 Neksø Sydstrand samt 14/4 1

Christiansø (B). Der sås fugle til slutningen af august, med 29/8 1 Dueodde som den sidste. Største obs. var 15/8 3 ad. + 1 juv. Tipperne (RK) og 18/8 1 ad. + 2 juv. Rønne (B). Af årets 55 fugle sås 30 på Sjælland og Bornholm, hvilket er en meget normal fordeling. De fleste fugle sås i august, hvilket kunne tyde på god ynglesucces i Østersøen. Ifølge Cramp (1985) er Rovternens unger flyvefærdige fra midt i juli.

2000. Der skete ingen forbedring i forhold til 1999, i alt blot 50 fugle. Langt hovedparten (33) blev set på Sjælland, Lolland, Falster, Møn og Bornholm. Det første fund var 19/4 1 ad. Horsemyr Odde (B), mens de næste først sås pri. maj forskellige steder i landet. Årets sidste fund var 21/8 2 Bøvling Fjord (RK) og 23/8 2 Tipperne (RK), hvilket kan være de samme fugle. Den suverænt største obs. var 5/8 8 i flok Dueodde (B). Der sås mange fugle hen over sommeren (juli-august), måske fordi mange par har opgivet at yngle langs de svenske østersøkyster, idet der ikke er indsendt oplysninger om ung-fugle.

Månedsfordeling af Rovterne 1999-2000.
Monthly distribution of Caspian Tern, 1999 and 2000.

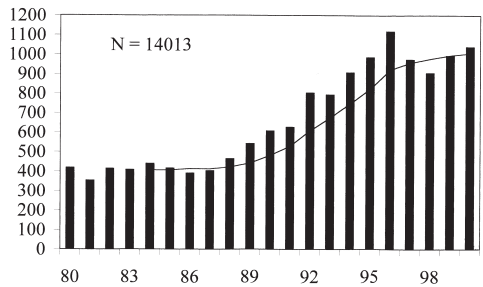
	apr	maj	jun	jul	aug
1999	3	2	4	8	36
2000	1	6	10	16	21

Sortterne *Chlidonias niger*

1999. Uden for yngleområderne (Grell 2000) blev der set i alt 1139 fugle, hvilket gør året til det fjerdebedste siden 1978. Det gode resultat skyldes især mange fugle i Østdanmark (S, LFM), som tilsammen havde 750 fugle. De første var 4/5 1 Romalt Enge (ÅH) og 5/5 1 Brordrup Mose (S). De største fund under forårstrækket var 8/5 26 Nakskov Inderfjord (LFM), 19/5 28 Nakskov Inderfjord og 20 Tryggelev Nor (F), samt 20/5 38 Nakskov Inderfjord og 30 Arreskov Sø (F). I løbet af sommeren var der ingen større ansamlinger uden for yngleområderne. Fra efterårstrækket var der følgende større obs.: 8/8 186 Ølsemagle Revle (S), 9/8 17 Ulvshale (LFM), 14/8 24 Kragesand (SJ), 15/8 17 Ølsemagle Revle, 18/8 21 Klydesøen, Vestamager (S), og 26/8 61 Gedser Odde (LFM). I september faldt antallet, og 20/9 1 Tipperne (RK) og 24/9 1 1K Normandshage (NJ) blev årets sidste bortset fra 1 (evt. 2) meget sen(e) fugl(e), 27/10 1 Børsmose Strand (RB) og 31/10 1 Filsø (RB). Fund sidst i oktober er meget usædvanlige.

2000. Efter det fremragende år 1999 kom vi ned på jorden med kun 369 fugle, hvilket er det tredje-laveste tal siden 1978. Den første var 27/4 1 Nakskov Inderfjord, men allerede i de følgende dage sås mange fugle landet over. De største april-fund var 28/4 9 Arreskov Sø (F), samt 29/4 11 Lovns Sø (NJ), 15 Engsholm Sø (VE), 17 Arreskov Sø og 8 Majbølle Nor (LFM). Maj skuffede fælt, 14/5 6 Kammerslusen (RB) og 16/5 6 Tipperne var de højeste antal. Noget kunne tyde på, at Sortternen havde et dårligt yngleår og forlod sine ynglepladser tidligt, idet der i sommermånederne juni-juli er nogle større trækobs.: 10/6 7 Horn-

fiskerøn (NJ), 16/7 8 Kragesand og 9 Vest Stadil Fjord (RK), samt 22/7 7 Gedser Odde. I august sås få trækkende fugle, og de største fund var da også af beskeden størrelse: 30/8 5 St. Kalv, Furesøen (S) og 31/8 8 Tipperne. I september var der en del fund af fra 1 til 3 fugle, i alt 38 frem til 18/9 6 S Normandshage og 2 Hanstholm. Som i 1999 var der et meget sent fund, 3/11 og 5/11 1 1K Brabrand Sø (ÅH). Yngleforekomsten er omtalt af Grell (2001).

Årsfordeling af Sortterne 1978-2000. * data mangler for 1998.

Annual numbers of Black Tern 1978-2000.

Lomvie *Uria aalge* (yngleforekomster)

Både i **1999** og i **2000** vurderedes ca 2500 par at yngle på Græsholmen (P. Lyngs pers. medd.).

Alk *Alca torda* (yngleforekomster)

1999. Bestanden på Græsholmen (B) var ca 690 par mod ca 625 par i 1998 (P. Lyngs pers. medd.), mens bestanden ved Mulekleven (B) holdt sig på 3-5 par som i 1998.

Regional fordeling af terner 1999.

Regional distribution of terns 1999.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B
Sandterne	0	2	14	0	0	0	0	1	0	0
Rovterne	2	11	1	0	0	0	1	19	0	11
Sortterne	32	128	51	31	14	53	76	548	202	4

Regional fordeling af terner 2000.

Regional distribution of terns 2000.

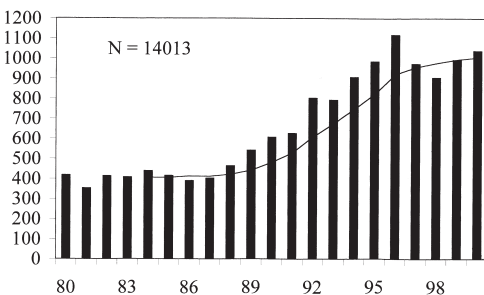
	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B
Sandterne	1	2	10	0	0	5	0	0	0	0
Rovterne	4	6	1	1	3	0	2	17	2	14
Sortterne	46	46	35	10	22	54	42	73	41	0

2000. På Græsholmen (B) voksede bestanden til ca 745 par (P. Lyngs pers. medd.). Bestanden på Muleklevn (B) blev anslået til 4-8 par.

Tejst *Cephus grylle* (yngleforekomster)
Se tabellen.

Ynglepar af Tejst 1999 og 2000 (S. Asbirk pers. medd.)
Breeding pairs of Black Guillemot, 1999 and 2000.

	1999	2000
Deget (NJ)	30	30
Hirsholmene (NJ)	550-600	550-675
Nordre Rønner (NJ)	60	45
Østerbyhavn, Læsø (NJ)	0-4	0-4
Anholt (ÅH)	0	1
Hjelm (ÅH)	0	?
Kyholm (ÅH)	4	2
Lindholm (ÅH)	18	9
Sangstrup Klint (ÅH)	6	8
Vandstedet, Samsø (ÅH)	0	0
Vejrø (ÅH)	41	37
Tunø (ÅH)	56	55
Endelave (VE)	16	16
Hjarnø (VE)	0	0
Mejlø (F)	4	0-6
Romsø (F)	0-2	0-2
Hesselø (S)	99	115
Musholm (S)	8	10-11
Nekselø (S)	0	0
Omø (S)	0	0
Reersø (S),	3	3
Sejrø	55-90	100
I alt	950-1041	981-1119

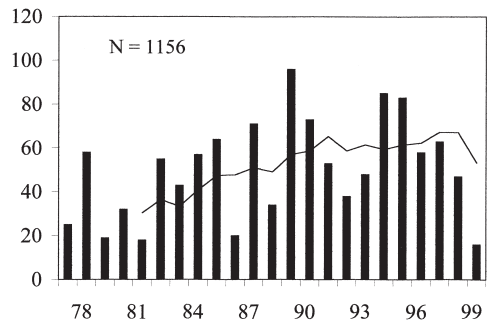

Årsfordeling af Tejst 1980-2000.
Annual numbers of Black Guillemot 1980-2000.

Lunde *Fratercula arctica*

1999. Der noteredes 47 fugle, hvilket er lidt under gennemsnittet på 52 for 1978-1997. I første halvår sås 18 fugle, med 23/3 1 ruten Hanstholm (NJ) – Egersund (Norge) som den sidste. Efterårets første var 12/9 1 Fornæs (ÅH). I alt 15 af årets fugle var døde/olieramte, af hvilke 14 fandtes på Fanø (RB) 2/3. Herudover var der ingen obs. over to fugle. Der var et indlandsfund, 25/1 1 Skærbæk (SJ), 5 km fra vestkysten.

2000. Med kun 16 fugle blev året det ringeste siden 1978, hvor årsrapporten begyndte at behandle arten. I første halvår var der 5, hvoraf en var meget sen, 21/6 1 Kidholmene (VE). Derudover bør nævnes 17/3 en dødfunden på Skagen Nordstrand, som var ringmærket på Isle of May i 1999, det fjerde fund af en ringmærket Lunde i Danmark og det tredje i NJ. Den første efterårsfugl var 20/8 1 Ørhage (NJ), og der var 3 dødfundne efterårsfugle. Et fund 30/11 1 Gedser bør også nævnes, da fund i Østersøen er usædvanlige.

Årsfordeling af Lunde 1978-2000.
Annual distribution of Puffin 1978-2000.

Turteldue *Streptopelia turtur*

1999. Antallet varierer meget fra år til år, da de foretrukne ynglelokaliteter sjældent besøges (Tofft 1993). Sønderjyllands Amt har længe været artens kerneområde (Grell 1998), hvilket også var tilfældet i 1999, idet 65-67 af årets relativt høje total på 94-97 fugle blev set her.

Under *Projekt Fuglenes Danmark* blev 18-20 ynglepar fundet i Sønderjyllands Amt alene. I 1999 blev der indrapporteret 29-31 par på landsplan, heraf blot ét muligt par uden for Sønderjylland, ved Kollerup Strand (NJ). Ikke alle disse par fandt vej til DATSY-rapporten (Grell 2000). De første Turtelduer observeredes 19/5, 1 Christiansø (B) og 1 Busemarke Mose (LFM). Årets sidste observation var 5/10 2 Blåvandshuk (RB), dog

Regional fordeling af Turteldue. *Regional distribution of Turtle Dove.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	9	4	5	1-2	0	65-57	1	1	4	4	94-97
2000	14-15	3	0	2-3	0	12	0	4	0	4	39-41

blev en formodet undsluppet burfugl jævnlgt set i en have i Århus i december.

2000. Der blev set færre Turtelduer end i 1999, formentlig på grund af en mere tilfældig dækning af artens foretrukne ynglebiotoper i SJ. Der blev ikke indrapporteret ynglefund, hvilket yderligere understreger usikkerheden i Turteldue-tallene. Flest observationer uden for Sønderjylland kom fra Nordjylland, især Skagen med i alt 7 fugle, alle i maj. Den formodede burfugl i Århus blev set frem til 29/4. Ud over denne sås årets første fugl 4/6, 1 Skagen (NJ), mens den sidste var 5/9 i Egholm nær Ålborg (NJ). I alt 7 blev 3/6 registreret i Lovrup Skov (SJ), hvilket var årets største observation.

Spurveugle *Glaucidium passerinum*

1999. I vinteren 1999/2000 fandt en invasion sted, som var den første siden 1974/75 (Dybbro 1978), og som med i alt mindst 42 individer blev den største, der er registreret i Danmark. Det sydlige Sverige havde ligeledes mange Spurveugler i vinteren 1999/2000, og det var formentlig bevægelser i den mellemskandinaviske bestand, der udløste invasionen (van den Berg 1999).

Normalt skal fund af arten behandles af SU, men efter at have godkendt en række observationer tidligt under invasionen besluttede SU, at sjællandske fund i tilknytning til invasionen ikke skulle forelægges udvalget (Thorup & Nielsen 2000, Nielsen & Thorup 2001). Alle andre fund af

Geografisk fordeling af Spurveugle på Sjælland 1999-2000 (lokaliteter med observationer).
Localities with observations of Pygmy Owl 1999-2000.

Spurveugle skal fortsat godkendes af SU og vil blive nævnt i SU-rapporterne.

I alt 17 Spurveugler blev indrapporteret i efteråret 1999, alle fra Sjælland. De første var 8/10 2 Gisselfeld ved Næstved samt 17/10 1 Sundbyøster, Amager, som fløj mod en rude og omkom. I første halvdel af november dukkede der Spurveugler op mange steder.

2000. Invasionen 1999/2000 toppede i januar-februar, men nogle fugle blev på lokaliteterne til langt ind i marts, og de sidste fund var 3/4 1 forkommen og senere død, Kvanløse ved Holbæk (S), og 20/4 1 Stevns (S).

I alt er mindst 42 fugle rapporteret fra invasionen, af hvilke den eneste uden for Sjælland var 23-24/3 1 Skagen (NJ) (Nielsen & Thorup 2001). Sammen med f.eks. 1/4 1 Gilbjerg hoved kan den evt. tolkes som tegn på et tilbagetræk mod Mellemskandinavien. Samtlige fund fra Sjælland er nævnt i Fugle på Sjælland 1999 & 2000, som der henvises til for yderligere oplysninger.

Kirkeugle *Athene noctua*

1999. Muligvis pga. en bedre dækning end i 1998 blev årets total væsentligt højere, i alt 60-61, hvilket er på niveau med forekomsten midt i halvfemserne. Især var der flere observationer i Vejle, Sønderjyllands og Ribe Amter, ligesom dækningen i Nordjylland synes at have været god. Fyn fik sit første Kirkeugle-fund siden 1989. Det senest publicerede bestandsestimat angav 175-200 par i Danmark (Grell 1998); indrapporteringerne fra 1999 lød på 13-14 par.

2000. Der er indrapporteret 41-42 fugle. Faldet i forhold til 1999 skyldes formentlig bl.a. en mere tilfældig dækning i Sønderjyllands og Ribe Amter. Fra Sønderjylland er der således kun meldt om én observation og ingen ynglefund. De 12-13 ynglepar, der er rapporteret, kom fra Nordjylland, Århus og Ringkøbing Amt, mens der i 1999 også blev registreret ynglepar i Sønderjyllands Amt. Desværre er arten tilsyneladende forsvundet fra flere gamle ynglepladser ved Ringkøbing og Sunds (RK).

Mosehornugle *Asio flammeus*

1999. Der blev set mange flere fugle end i de foregående år, i alt 341-357 (120-220 i de nærmest forudgående år). Nordjylland havde det bedste yngleår i næsten 30 år (Grell 2000), og incl. ynglefluglene sås 187 fugle i regionen.

Forårets sidste trækfugle var 17/5 2 Christiansø, mens efterårstrækket startede 12/9, 1 Hammeren (B). To gange blev hele 7 Mosehornugler set samtidig, 7/2 Gjeller Sø og Odde (RK) samt i december på Bolle/Try Enge (NJ).

2000. Der var fortsat mange Mosehornugler, i alt 344-345. Århus Amt havde det højeste antal siden 1989, og der var også fremgang i Nordjylland. Første halvårs største observationer var 17/2 5 Nyord (LFM), 5/3 5 Holmegård Mose (S) og 5/4 5

Spurveugle, 5/2 2000 Gamløse Orned. Foto: Poul Reib.

Regional fordeling af Kirkeugle. *Regional distribution of Little Owl.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	20	6	8	16	4	5-6	1	0	0	0	60-61
2000	16	11	0	12	1-2	1	0	0	0	0	41-42

Regional fordeling af Mosehornugle. *Regional distribution of Short-eared Owl.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	187	38-40	14	7	1	6	18	29-40	17-20	24	341-357
2000	97	47	21	18	2-3	1	20	≥50	ca 60	28	344-345

Stensnæs (NJ). Den sidste forårstrækker var 19/5 1 Nyord (LFM). Sommerobservationerne var 26/5 1 Sejerø (S), 31/5 1 Amager Fælled (S), 11/6 1 Skindbjerg (ÅH), 16/6 1 Skamlingsbanken (SJ), 14/7 1 Mandø (RB) samt 17/7 1 Værnengene (RK). Eneste melding om ynglen kom fra Ribe Amt, hvor mindst et par fik 2-3 unger (ikke i DATSY-rapporten, Grell 2001). Efterårstrækket startede med 17/9 1 Kronborg, Helsingør (S). På Tipperne (RK) sås 7/11 8 Mosehornugler, hvilket blev årets største observation.

Natravn *Caprimulgus europaeus*

1999. Der blev registreret 182-186 Natravne, heraf 95 i Nordjylland og 49 i Ringkøbing Amt. Den tidligste var 14/5 1 Klydesøen, Vestamager (S), mens årets sidste observation var 23/9 1 Sydvestpynten, Amager (S). Foråret bragte 8 trækkende fugle, 5 af dem på Christiansø (B) 10/5-21/5. I alt 28-34 ynglepar tyder på et jævnt år med en tilfældig indrapportering af ynglefund. Nørlund Plantage (VE) havde ca 7 par. Derudover var der 16 observationer i yngletiden. En undersøgelse af bestanden i Nord- og Vestjylland har vist, at der er langt flere par end dem, der når frem til lokalrapporterne, og den danske bestand blev anslået til 500-600 par (Jensen & Jacobsen 1996).

Der blev observeret 6 fugle i efteråret, den første 12/8 1 Christiansø (B); årets sidste var 12/10 1 Hammeren (B).

2000. Totalen var omtrent som i 1999, i alt 179-188 Natravne. 104 af fuglene sås i Nordjylland og 53-59 i Ringkøbing Amt – disse to regioner er blevet kerneområder for arten (Jensen & Jacobsen 1996). Årets første blev set 12/5, 1 Skagen (NJ), og herudover var der fire forårsfund, 17/5 1 Anholt (ÅH), 19/5 1 Hellebæk (S), 19/5 2 Bødkermosen/Karensby (LFM) og 23/5 1 Christiansø (B). Antallet af ynglepar/syngende hanner var højere end normalt, i alt 54-60, heraf 44-46 i Nordjylland.

Hele 11 par er angivet fra Tranum Klitplantage (NJ). Efterårstrækket gav fem registreringer, 26/8 1 Christiansø (B), 13/9 1 Eget Skov, Gulstav (F), 18/9 1 Liselund (LFM), 23/9 1 Råbylille (LFM), og 7/10 1 Christiansø (B).

Isfugl *Alcedo atthis*

1999. Årets i alt 495-497 Isfugle ligger lidt under gennemsnittet for halvfemserne, men var højere end i de umiddelbart forudgående år. Antallet af rapporterede ynglepar var 19-22, hvorved vi er tilbage på niveauet fra 1996; Vejle Amt havde flest, 6-7 par. I Østdanmark var der et enkelt ynglepar, nær Haslev (S). Lolland-Falster/Møn og Bornholm havde kun ganske få observationer, hvilket både kan skyldes en dårlig dækning, og at arten reelt er sjælden i området. Årets største observation var 31/6 6 Rørbæk Sø (VE), formodentlig et lokalt ynglepar med udflyjende unger.

2000. De 622-632 indrapporterede fugle ligger lige i underkanten af gennemsnittet for de ti år, der gik forud for den hårde vinter 1996/97. Både i Sverige (Tyrberg 2001) og herhjemme synes bestanden på vej op igen. Der er rapporteret 18-21 ynglepar, omtrent som i 1999. I Nordjylland havde man ca 8. De seneste bestandsestimater ligger på henholdsvis 100-200 par (Jacobsen 1997) og ca 300 par (Grell 1998). Der er indrapporteret to østdanske ynglepar, dels fra Frederiksværk Kanal (S) og dels fra en hemmeligholdt bornholmsk lokalitet (B). Flere sjællandske lokaliteter havde observationer af enkeltfugle, og tre steder sås mere end én fugl: 18/10 2 Værebø Å, Veksø Mose (S), 22/12 og 30/12 2 Fiskebæk, Farum Sø (S), samt 28/10-26/12 4 Mølleåen (S). Der var også flere obs. ved Tingsted Å (LFM), samt tre observationer af enkeltfugle i Rønne Havn (B). Bornholms Amt og Lolland-Falster/Møn har normalt kun ganske få observationer. Årets største obs. var 11/6 5 Kastbjerg Ådal (ÅH).

Regional fordeling af Natravn. *Regional distribution of Nightjar.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	95	49	3	3	9-11	2-4	0	10	1	10	182-186
2000	104	53-59	0	1	3-4	1-2	1	9-10	3	4	179-188

Regional fordeling af Isfugl. *Regional distribution of Kingfisher.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	85	32	7	190	113	23	≥6	28	5-6	6-7	495-497
2000	154	48	14-16	244	75-83	14	≥20	≥35	≥4	14	622-632

Regional fordeling af Biæder. *Regional distribution of Bee-eater.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	20	0	1	1-2	0	0	9	35-39	0	1	67-72
2000	4-5	12*	12*	2	0	0	≥30	≥31	18-19	2	99-100

* samme flok

Regional fordeling af Hærfugl. *Regional distribution of Hoopoe.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	3	2	0	0	0	0	1	5	0	3	14
2000	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1-4	5-6

Regional fordeling af Vende-hals. *Regional distribution of Wryneck.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	19	17	11	7	1	2	8	40	15	44	164
2000	21	27	13	5	0	3	5	9	15-21	8	106-112

Biæder *Merops apiaster*

1999. I alt 67-72 fugle var langt over gennemsnittet for 1977-1999 (20 fugle/år). Sjælland og Nordjylland havde flest, henholdsvis 35-39 og 20. Disse tal indbefatter ynglefuglene (Grell 2000). Antallet af ikke-ynglende fugle var ca 45, når der korrigeres for formodede gengangere. Årets første fund var 13/5 1 Vilsbøl Klitplantage (NJ), mens det sidste var 21/8 1 Ulstrup (S).

2000. Årstotalen på 83 er det hidtil største antal Biædere herhjemme. Tallet er søgt korrigeret for gengangere, eksempelvis er to flokke på 12 hhv. 6/6 i Vesterlund (RB) og samme dag ved Bjålum Klit (RK) anset for at være de samme fugle. De store flokke ved Rødby (6/9 16-17) (LFM) og Fredmosen, Sydlangeland (9/9 25) (F) var muligvis ynglefuglene fra Røsnæs på vej sydover (maks. 31 fugle, Grell 2001). Årets første Biædere var 8/5 4 Gulstav Mose (F), den sidste 4/10 1 Kalsemade (ÅH).

Hærfugl *Upupa epops*

1999. Årets sum på 15 var lav, da vi i de seneste år har haft 18-43 Hærfugle årligt (gennemsnit for 1988-1998 34 fugle/år). Regionsfordelingen var NJ 3, RK 2, RB 1, ÅH 0, VE 0, SJ 0, F 1, S 5, LFM 0 og B 3. Observationerne fordelte sig med 8 i første halvår (4 øst for Storebælt) og 6 i andet halvår (4 øst for Storebælt). Årets første opholdt sig fra nytår frem til 12/1 i Teglværksskoven, Nyborg (F), mens den sidste var 23-24/12 1 Strandby (NJ). Vinterfund er meget sjældne i Danmark.

2000. Årets forekomst blev på beskedne 5-8 fugle, det laveste antal i 21 år (jf. Christensen et al. 1986). Helt usædvanlig blev ingen Hærfugle indrapporteret fra Sjælland: NJ 1, RK 1, ÅH 1, SJ 1, F 0, S 0, B 1-4. På Bornholm var der muligvis tale om en enkelt fugl, som blev set forskellige steder: 16/4 Saltuna, 16/4 Grisby ved Svaneke, 22/4 Rø og 28/4 Ølene (B). De øvrige observationer var 15/1 Elling Strandenge (NJ), 21/4 Gammel Frederikskog (SJ), 29/4 Stauning (RK) og 20/5 Dragsmur (ÅH). Det vil sige otte forårsfund og ingen efterårsfund.

Vende-hals *Jynx torquilla*

1999. De seneste år har antallet af Vende-halse ligget på godt 150 fugle, og 1999 var ingen undtagelse, i alt 164. I 1990'erne er antallet næsten halveret i forhold til 1970'erne og 1980'erne. Der blev meldt om 7-14 ynglepar, alle i Jylland og flest på Borris Hede (RK) med 6 par. Regionsfordelingen var NJ 6 mulige, RK 7, og SJ 1 muligt par. Årets første observation var 20/4 1 Draved Skov (SJ), og den sidste 10/10 1 Gedesby (LFM). I løbet af maj sås en del Vende-halse på Christiansø (B), i alt 40, hvilket bl.a. resulterede i årets største fund, 15/5 6 og 16/5 6.

2000. Årets 109-112 indrapporterede Vende-halse var meget få (jf. 1999). Sammenlignet med 1999 var det især træktallene i maj på Christiansø (B) og Sjælland, der var små. Der blev rapporteret 6-8 ynglepar, fordelt på NJ 1 muligt, RK 6 og B 1 muligt. Igen var det Borris Hede, der meldte om flest ynglepar, dog kun 5. Årets første Vende-hals var 8/4 1 Rutsker (B), mens den sidste var 5/9 1

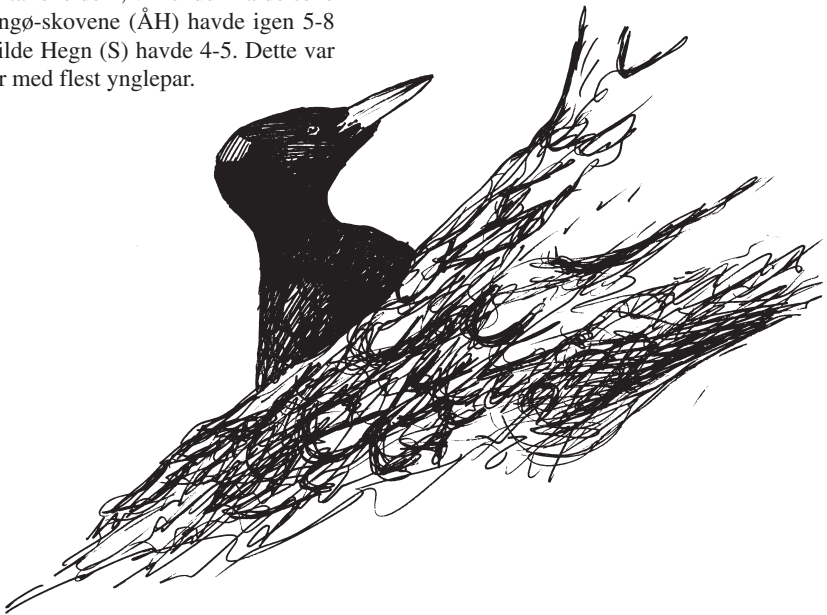
Ulbølle (F). Årets største observation kommer fra Tipperne (RK), 26/4 6.

Sortspætte

Dryocopus martius (yngleforekomster)

1999. Der blev rapporteret meget få ynglepar i forhold til de forudgående år, i alt 50-57. Som i 1998 blev arten fundet i nye områder i Ringkøbing Amt, og også i Nordjylland gik arten frem. Fyns Amt og Lolland-Falster/Møn har ikke meldt om ynglepar og havde også kun få par i 1998 (Christensen & Søby 2000). Generelt synes dækningen at have været meget dårlig. Det højeste antal ynglepar for en lokalitet var 5-8 i Fussingø-skovene (ÅH) samt 5 i Gribskov (S).

2000. Der var endnu færre indberetninger end i 1999, så det må formodes, at der i mindre grad end tidligere ledes efter ynglende Sortspætter. Kun fra Sjælland ligner tallene dem, vi kender fra de sene 1990'ere. Fussingø-skovene (ÅH) havde igen 5-8 par, mens Tisvilde Hegn (S) havde 4-5. Dette var de to lokaliteter med flest ynglepar.

Sortspætte. Regional fordeling af ynglepar. *Regional distribution of Black Woodpecker (breeding pairs).*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	≥8	3-4	0	13-18	2	6	0	12-23	0	6	50-67
2000	5	1-2	0	8-11	1	1-3	0	ca 18	0	1-10	35-50

Regional fordeling af Lille Flagspætte. *Regional distribution of Lesser Spotted Woodpecker.*

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	0	0	0	3-4	3	4	0	0	6-7	32	48-50
2000	1	0	0	7	1	0	0	≥4	2	27	42

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor*

1999. Der blev indrapporteret langt færre ynglepar end i 1998 (Grell 2000, Christensen & Søby 2000), og også relativt få fugle i øvrigt, ca 30. Formentlig (og forhåbentlig) er det et udtryk for en dårlig dækning snarere end en reel tilbagegang.

2000. Der er indrapporteret knap 40 fugle ud over de ligeledes meget få ynglepar (Grell 2001). En reel tilbagegang kan selvfølgelig ikke udelukkes, men under alle omstændigheder ser Lille Flagspætte ud til at være en art, der dækkes dårligt af et rapporteringssystem som lokalrapporterne (og af DATSY).

Toplærke *Galerida cristata*

1999. Der er rapporteret enkelte trækobservationer: 4/3 1 NV Rønne Øst (B) (hidtil tidligste fund på øen) og 4/4 1 Rørvig Havn (S). Bornholm fik i 1999 tillige sit første ynglepar. Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2000).

2000. Der foreligger ingen fund uden for de få kendte ynglelokaliteter. Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2001).

Storpiber *Anthus richardi*

1999. Med 33 fugle blev det et gennemsnitligt år for Storpiberen. Flest blev der set ved den jyske vestkyst, i alt 16. De eneste forårsobservationer var 4/5 1 Borre Mose, Ålebæk Strand (LFM) og 14/5 1 Råbylille (LFM) (tredje fund på Møn). Efterårstræk noteredes fra 12/9 til 11/11. Den første fugl blev set i Blåvand (RB), der i alt havde 5 frem til 22/10. På Fanø havde Sønderho (RB) 6 fugle i tiden 28/9-6/10. Også i Østjylland var der flere fugle, bl.a. 4/10 1 S Nordmandshage (NJ) og 13/10 + 19/10 1 Rosenvold (VE). Sjælland havde et pænt år med 7 fugle, heraf 5 Kongelunden i tiden 16/9-11/11, og 11/11 sås desuden 1 trk. Grenen, Skagen (NJ).

2000. Med kun 12 fugle blev året det dårligste siden 1989-91 (8-10 fugle/år). Året startede med noget så usædvanligt som to vinterfund, 22/1 1 Ø Hanstedreservatet (NJ) og 23/1 1 død Harboør Tange (RK). Usædvanligt var det også, at arten slet ikke blev registreret i Østdanmark. Sjællandsre-

daktionen anfører megen østenvind og sol i træk-tiden som en mulig årsag, idet fuglene kan være blæst hurtigt og ubemærket hen over området.

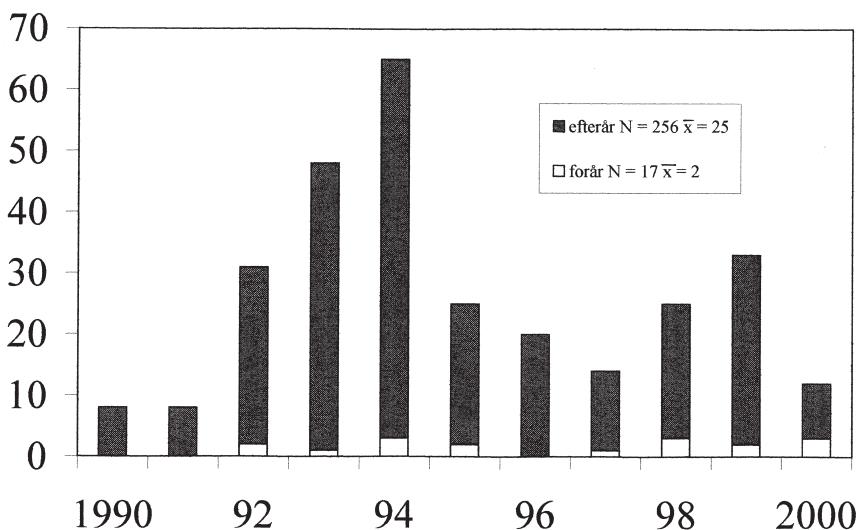
Der blev kun observeret én forårsfugl, nemlig 21/4 1 ved Rindum (RK). De første efterårsfugle kom først 23/9, 2 S Lyngvig Fyr (RK) og 1 Nyeng (RB). De sidste var 4/10 1 Agger Tange (RK), 17/10 1 Nyeng (RB) og 2/11 1 rst. Skagen Havn (NJ).

Markpiber *Anthus campestris*

1999. Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2000). Herudover blev der observeret 28 fugle i tiden 23/4-1/10, den første Sydklinten, Møn (LFM), og herefter ingen før 4/5, 1 Hirtshals Nordstrand (NJ). Ankomsten til ynglepladserne i Nordjylland skete i tiden 18/5-23/5. Af 24 fugle i Nordjylland var kun 2 uden for Skagen. Fra forårstrækket skal også nævnes 26/5 1 syngende Raghhammer (B). Efterårstrækket indledtes allerede 29/7, 1 S Søndervig (RK), mens de sidste fugle blev set 18/9, 1 S Hanstholm Fyr (NJ), og 1/10, 1 trk. Hellebæk (S).

2000. Årets total blev blot 25 fugle. Der foreligger kun oplysninger om 6-7 sandsynlige ynglepar (Grell 2001), alle i Nordjylland, der havde det dårligste år nogensinde med kun 17 fugle. Syngende fugle blev hørt på følgende lokaliteter ved Skagen: Sandmilen, Store Klit, Råbjerg Mile (3 1/6), og Golfbanen ved Bunken (21/5 1). Altså ingen observationer fra hverken Læsø (NJ) eller Anholt (ÅH).

Forårstrækket startede tidligt, 20-21/4 1 Sandvig Camping (B) og 30/4 1 Sose Odde (B). Born-

Årsfordeling af Storpiber 1990-2000. Arten blev taget af SU-listen fra og med 1991.
Annual numbers of Richard's Pipit 1990-2000.

holm havde det bedste år siden 1991. På Sjælland startede trækket med 28/4 1 Ø og 8/5 1 Ø Gilleleje og 10/5 1 Ø Spodsbjerg (S). Trækkende Markpibere bliver mere og mere fåtallige på Sjælland, samtidig med at de sidste ynglefugle tilsyneladende er forsvundet.

Der var kun 4 efterårsobservationer: 28/8 1 S Blåvand (RB), 9/9 1 Dueodde (B), 24/9 1 Lyngvig Fyr og – meget sent – 2/11 1 1K Hanstholm (NJ). Den seneste, der er set i Danmark, var 14/11 1988 1 Ulvedybet (NJ).

trk. Vilsbøl Klitplantage (NJ) og 19/10 1 Hesselholm (ÅH). Landets hidtil seneste fund var 4/11 1978 2 Birkepøl (SJ).

2000. Som sædvanligt sås langt hovedparten af fuglene i efteråret, i alt 112, men der var også 12 i foråret, bl.a. et par tidlige: 28/4 1 Ø Spodsbjerg (S) og 30/4 1 Ø Bulbjerg (NJ). De næste var 3/5 1 Egebjerg Enge (VE), 7/5 1 Ø Nordstrand, Skagen (NJ), 8/5 1 Ø Gilleleje (S) og 1 Ø Aflandshage (S), samt 9/5 1 rst. Skindbjerg (ÅH), mens forårets sidste blev set 23/5, 1 Ulvshale Nordstrand (LFM),

Markpiber, Hanstholm 2/11 2000. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

1999. Traditionelt ses langt de fleste Rødstrubede Pibere på Sjælland, og 1999 var ingen undtagelse, idet 60% af årets 106 fugle blev set øst for Storebælt. I foråret sås 25, de første 8/5 1 Ø Pælebakke Klit, Skagen (NJ), 9/5 1 NØ Nordstrand, Skagen (NJ) og 13/5 1 Norsminde Fjord (ÅH), 1 Nyord (LFM) og 2 Møn Fyr (LFM), mens de sidste var 22/5 1 Ø og 23/5 1, begge Grenen, Skagen (NJ), samt 29/5 1 Christiansø (B).

Efterårstrækket omfattede 81 fugle. Den første sås på landets bedste lokalitet: 28/8 1 Kongelunden (S), hvor der i alt blev set 30 fugle frem til 5/10. Største dagstotaler for lokaliteten var 15/9 4 trk. og 17/9 5 trk. Endnu en fugl sås i august, 29/8 1 trk. Naturbornholm (B), hvilket også er tidligt, men dog væsentligt senere end landets hidtil tidligste, 5/8 1983 1 (NJ). De sidste fugle var 10/10 1

og 29/5, 1 Nordstrand, Skagen (NJ).

Om efteråret havde Kongelunden (S) 28 fugle 1/9-6/10, flest 11/9 (3) og 15/9 (4). Skifterne, Fanø (RB) havde 6 fugle 11/9-23/9 og Blåvand (RB) 6 16/9-5/10. Der var hele 12 oktober-fugle, de seneste 7/10 1 SV og 14/10 1 SV Hesselholm (ÅH), 13/10 1 trk. Præstø Fed (S), 14/10 1 Dueodde (B) samt 4/10, 6/10 og 21/10 1 rst. Issehoved (ÅH). Et fund af 7 fugle i (SJ) ønskes dokumenteret før det refereres her – arten er ikke årlig i amtet!

Skærpiber *Anthus petrosus* (yngleforekomster)

1999. Der var et sikkert ynglepar på Sejerø (S), og fra Frederikshavn (NJ) foreligger følgende observationer, der kan indikere ynglefugle: 10/5 2, 25/6 1 og 22/8 4 Nordhavnen. Herudover er der kun sommerobservationer (mulige ynglefugle) fra tre

lokaliteter: 6/6 1 Hjarnø (VE), 16/6 3 Århus Havn (ÅH) og 22/7 1 Elling Ås udløb (NJ).

2000. Der er kun oplysninger om ynglefugle fra Nordjylland, i alt 2 sikre og 2-3 mulige ynglepar. De sikre var 18/6 1 par med 3 juv. Hornøks Odde, Læsø, samt 18/7 2 Bløden Hale, Læsø, som på skift fløj til en lille ø med føde i næbbet. De mulige ynglepar var 12/6 1 par Vesterø Havn, Læsø, 19/6 1 syngende samme sted, 14/6 1 syngende Frederikshavn Nordhavn (fuglen var meget urolig, hvilket kunne tyde på unger i nærheden, og der blev da også set fugle i området gennem hele juli), samt 16/7 1 Holtemmen, Læsø. Et fund 25/7 1 Jerup Strand var formodentlig en omstrefjende fugl fra Frederikshavn. Den sidste observation i Frederikshavn var 7/8 3, og i Vesterø Havn 3/8 1.

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

1999. Året blev lidt af et tilbageskridt i forhold til 1998, der var det første år, hvor arten ikke var på SU-listen. Der blev kun set 98 fugle mod ca 266 i 1998, langt de fleste i Skagen og Vejlerne (NJ). Fund af mere end én fugl i vintermånederne var 3/1 2 samt 23/2 2-3 og 24/2 2, alle Sødringholm Strand (ÅH), januar-6/3 2 Norsminde Fjord (ÅH), 10/1 2 Monnet (F), 24/2 2 Gravlev Ådal (NJ), 21/3-28/3 op til 8 Uldum Kær (VE), samt 25/3 2 Østlige Vejler (NJ). Foråret afsluttedes med et par meget sene fund, 3/4 1 Neverkær (F) og 5/4 2 Elling Strandenge

(NJ). De seneste forårsfund (og hidtil eneste april-fund i Danmark) har været 11/4 1997 Bygholm Vejle (NJ) og 7/4 1998 Neksø Sydstrand (B).

De første fugle i efteråret var 24/10 og 6/11 1 Ølsemagle Revle (S). Fund af mere end én fugl var 5/11 2 Østlige Vejler (NJ), 6/11 3, 22/11 4 og 21/12 3, alle Grenen, Skagen (NJ), samt 15/11-30/11 op til 4 fugle ved Vest Stadil Fjord (RK).

2000. Med 324 fugle blev der sat ny rekord for Danmark. Alene i Nordjylland blev der set 276, dog med mulighed for en del gengangere. I første halvår havde Nordjylland 23 fugle; flest var der 8/1 5 Buttervej, Skagen (NJ), 15/1 3 Elling Ås sydlige udløb (NJ), samt 5/3 3 Østlige Vejler (NJ). De største forekomster uden for Nordjylland var 5/1 2 Dragør Sydstrand (S) og 18/1-25/2 2 Århus Havn (ÅH). Foråret afsluttedes med hele tre april-fund, så der nu i alt er syv: 2/4 1 Gjerrild Nordstrand (ÅH), 3/4-4/4 1 Fannerup (ÅH), og 4/4 1 Østlige Vejler (NJ).

I efteråret var der en enkelt tidlig observation, 22/10 1 Køge Havn (S). De næste var 3/11 2, 4/11 4 og 5/11 6, alle Østlige Vejler (NJ). I alt havde Nordjylland 253 fugle (incl. mulige gengangere), herunder mange flokke på fra 8 til 28 fugle. Således 29/12 11 Buttervej, Skagen (NJ) og 29/12 28 Østlige Vejler (NJ), af hvilke sidstnævnte er den næststørste flok registreret i Danmark (den største er 14/2 1998 33 Harbør Tange (RK)).

Bjergpiber, Vejlerne dec. 2000. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Gulhovedet Gul Vipstjert*Motacilla flava flavissima*

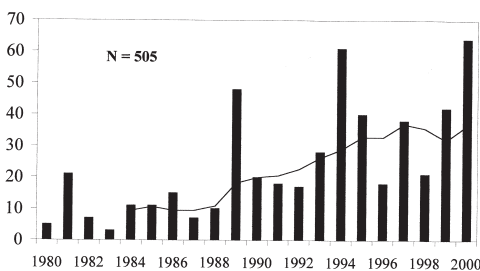
1999. Årets forekomst var lidt over gennemsnittet, som for perioden 1980-1998 er 6 fugle/år. I alt blev der iagttaget 8-10 eks., alle i Jylland: 5/5 og 15/5 1 Harboør Tange (RK), 9/5 1 Skallingen (RB), 12-13/5 1 ♀ Butterstien, Skagen (NJ), 15/5 1 og 17/5 2 ♂♂ Tane Sø (RB), 15/5 og 17/5 1 Nørrekær (RB), samt 17/5 og 21/5 1 Blåvand By (RB).

2000. Forekomsten omfattede 5 observationer: 26/4 1 Vandborg (RK), 30/4 1 2K ♂ Skagen, 6/5 1 Harboør Tange (RK), 6/5 1 ♂ Skagen Gren (NJ) og 13/5 1 Langerhuse (RK).

Sortrygget Hvid Vipstjert*Motacilla alba yarrellii*

1999. I alt iagttoges 42-44 eks., hvilket er over gennemsnittet på 24 fugle/år for 1980-1998. Fordelingen på landsdele var normal, idet Jylland stod for langt hovedparten af fuglene, mens Fyn havde 2 og Sjælland en enkelt fugl. Sidstnævnte var årets første, 13/3 1 ♂ Gjorslev (S), mens de følgende var 17/3 1 Rolf's Sø (RB) og 21/3 2 Fanø (RB). Årets sidste var 26/9 2 Skallingen (RB) og 30/9 1 sammesteds. Et formodet ynglefund blev gjort i Esbjerg Havn (RB), hvor en han sås i tidsrummet 3/4-3/6.

2000. Med 64 fugle satte året rekord; det bedste år hidtil var 1994 med 61. Årets første var 3-4/3 1 3K+ ♂ Blåvand (RB), 5/3 1 Århus Østhavn (ÅH) og 9/3 1 Bøvling Klit (RK). De største forekomster var 18/3 3 Fjand Grønne (RK) og 18/4 4 Fjaltring

Årsfordeling af Sortrygget Hvid Vipstjert 1980-2000.
Annual numbers of Pied Wagtail 1980-2000.

Regional fordeling af Sortrygget Hvid Vipstjert 1999-2000. Regional distribution of Pied Wagtail.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	14-15	3-4	ca 21	1	0	0	2	1	0	0	42-44
2000	14	35	9	4	0	0	1	1	0	0	64

Sortrygget Hvid Vipstjert, Rømø 30/3 1999.

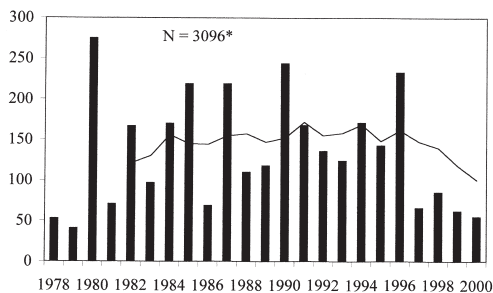
Foto: Morten Bentzen Hansen.

Strand (RK). Traditionen tro er langt hovedparten af fundene fra Jylland, i alt 62, mens Fyn og Sjælland hver havde ét: 14-29/3 1 ♀ Bispeeng (F), og 2/4 1 ♂ Rødvig Havn. Der var et formodet ynglefund, 16/6 1 Ho Enge (RB). Årets sidste var 31/7 1 Grønningen (RB).

Blåhals *Luscinia svecica svecica*

1999. Med kun 62 fugle blev året det dårligste siden 1979 og langt under gennemsnittet på 128 fugle/år for 1978-98. Der sås 59 fugle i foråret mellem 16/4 (1 Værnengene (RK)) og 28/5 (1 Rørvig (S)). Fuglen 16/4 kunne være af den sydlige underart *cyanecula*, da det er på det tidspunkt, at denne ankommer til de danske ynglepladser. Den nordlige underart trækker normalt først gennem Danmark i maj. Bedste dag var 23/5 7 Christiansø (B). I efteråret var der tre obs., 21/9 1 Darum Forland (RB) (kunne være en lokal ynglefugl), 6/9 1 Rødkilde (LFM) og 7/9 1 Hammeren (B).

2000. For andet år i træk blev det et meget ringe år for arten, kun 55 fugle. Forårets 48 fugle sås i perioden 5/5-3/6. De største obs. kommer ikke overraskende fra Christiansø (B), 21/5 8 og 25/5 8. Efterårets fugle sås alle på Bornholm og Christiansø (B) mellem 1/9 og 1/10. Der var ingen dage med mere end to fugle.

Årsfordeling af Blåhals 1978-2000. * data fra 1990 og 1991 er mangelfulde.

Annual numbers of Bluethroat 1978-2000.

Vindrossel *Turdus iliacus*

(yngle/sommerforekomster)

1999. Et ynglefund ved Søndersø (S) skulle ifølge lokalredaktionen være det første på Sjælland siden starten af 1970'erne. I Nordjylland var der et sommerfund, 21/6 1 Ulvedybet. Arten yngler langt fra årligt i landet, således blev der under *Fuglenes Danmark* i 1993-1996 kun registreret et sikkert og ét sandsynligt ynglefund (Grell 1998).

2000. Der var ingen sommerfund. Forårets sidste, 16/5 1 syngende Strøby Kirke (S), var sandsynligvis blot en sen trækgest på vej nordpå.

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

1999. Der blev indrapporteret i alt 10-14 fugle, hvilket er normalt for de senere år. De første var 14/5 1 Gudhjem (B) og 21/5 1 syngende Østersøbadet (B), den sidste 9/7 Råvær (SJ). På Bornholm var der yderligere to fund, 28/5 1 sy. Duegård v. Dueodde og 3/6 1 sy. Øster Ellebygård. De øvrige fund var 29/5-1/6 1 sy., 6/6 1 sy. og 4/7 1 sy. Mjang Dam (SJ) (samme fugl?), 31/5 1 sy. Neverkær (F), 19/6 1 sy. Onsevig (LFM), 26-29/6 1 sy. Tolshave Mose (NJ), 27/6 2 sy. og 28/6 1 sy. Bolle Enge (NJ), og 1-2/7 1 sy. Jonstrup Vang (S),

2000. Der blev i alt rapporteret 11 fugle, hvoraf 6 blev konstateret mere end én dag. Den første var 22/5 1 sy. Tryggevælde Ådal (S), hvilket er et normalt ankomststidspunkt. Den sidste var 1/7 1 sy. Lyngdrup Bæk v. Hjallerup (NJ). På Bornholm var der tre iagttagelser, heraf én stedfast: 25/5 1 Enekrog, Hundsemyre, 5-23/6 1 sy. Spellinge Mose, og 14/6 1 sy. Blykøbbe Å. De øvrige fund var 31/5-3/6 1 sy. Slotshaven i Hillerød (S), 4-21/6 1 sy. mellem Uggelhuse og Assentoft v. Randers Fjord (ÅH), 5-8/6 1 sy Knapperup, Vejle Ådal (VE), 15/6

1 sy. Lunderskov (VE), 21-22/6 1 sy. Sørup gl. losseplads, Måløv (S), og 21-23/6 1 sy. Valmosegrøften nord for Næstved (S). Flodsangeren kan åbenbart træffes over hele landet.

Regional fordeling af Flodsanger 1999-2000.

	1999	2000
NJ	3	1
RK	0	0
RB	0	0
ÅH	0	1
VE	0	2
SJ	2-4	0
F	1	0
S	1	4
LFM	1	0
B	4	3
Total	12-14	11

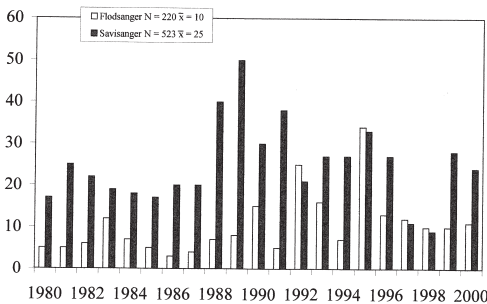
Savisanger *Locustella luscinioides*

1999. Savisangeren er udførligt behandlet i Grell (2000), og der er ikke yderligere at tilføje.

2000. Der er angivet 7 sandsynlige og 17 mulige ynglepar, uden yderligere detaljer (Grell 2001). I nærværende materiale foreligger der fra artens tre kerneområder følgende: Vejlerne (NJ) 30/4-22/7 op til 3 individer, Magisterkogen (SJ) 13/5 3 og 3/6 1, og Maribosøerne (LFM) 27/4-10/5 op til 3 sy. Søndersø og 16/5-25/6 1 sy. Røgbølle Sø. De

øvrige fund var 25/4-3/5 1 sy. Ølene (B), 25/4 1 Hovvig, Rørvig (S), 26/4-5/6 1 Løje Sø, Veksø (S), 4/5 1 Assedrup Enge (ÅH), 12-26/5 1 Brabrand Sø (ÅH), 21/5 1 Ulvshale (LFM), 21/5-3/6 1 Jordbassinerne v. Stege Sukkerfabrik (LFM), 24/6 1 Borreby Mose (S), 11/7 1 sy. Dystrup-Ramten Søerne (ÅH), og 23/7 1 Even Sø, Præstø (S).

Årsfordeling af Flodsanger og Savisanger 1980-2000. Annual numbers of River Warbler and Savi's Warbler 1980-2000.

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

1999. Ud over de fund, der er nævnt af (Grell 2000), kan følgende tilføjes: 6/5 1 sy. Gudenåen ved Randers (ÅH), 14/5 1 sy. Trebroer v. Brabrandstien (ÅH), 16/5 1 sy. Hovvig, Rørvig (S), 2/6 1 sy. Medkær (ÅH), 12/7 1 sy. Tryggelev Nor (F), og 13/8 2 Tanghjørnet, Kongelunden (S).

2000. Grell (2001) angiver 5 sandsynlige og 2 mulige ynglepar, uden yderligere detaljer. I nærværende materiale er der følgende obs. af i alt 18 syngende fugle: 5/5 Furesø (S), 8/5-3/6 Bagsværd Sø (S), 13-14/5 Blåvand Fuglestation (RB), 18/5-5/6 Tystrup Sø (S), 19/5 Han Vejle (NJ), 20-22/5 Næsbyhoved Broby Mose (F), 21/5 Salme Nor (F), 22-23/5 Strødam Enge (S), 23-30/5 Brabrand Sø (ÅH), 25/5 Sose Odde (B), 26/5-3/6 Vedbøl Sø (SJ), 31/5-3/7 grusgrav v. Gandrup (NJ), 3/6 Mandø (RB), 5-20/6 Vest Stadil Fjord, Mellemdyb (RK), 9/6 Gurre Sø (S), 15/6 Spellinge Mose (B), 18/6 grusgrav v. Ballerum, Thy (NJ), og 27/7 Allerød Lergrav, Bregnerød (S). Dertil kommer observationerne ved Røgbølle Sø (LFM): 5/5 1 sy., og frem til 2/7 registreres arten jævnligt; på sidstnævnte dato oplyses: "Fortsat Drosselrørsanger ved Alsø i sydenden; adfærden tyder meget på et ynglepar! Der har i øvrigt kortvarigt været en ekstra han syngende, men den er forsvundet igen."

Høgesanger *Sylvia nisoria*

1999. Ud over 21/5 og 31/5 1 sy. Møn var der 10 iagttagelser fra august til oktober: 15/8 1 IK Finnedalshus (B), 16/8 1 IK Christiansø (B), 18/8 1 IK Christiansø (B), 30/8 1 Landsende Rømmø (SJ) (andet fund på Rømmø i årsrapportens historie), 1/9 1 IK Christiansø (B), 5/9 1 Blåvand (RB), 10/9 1 Sneum Sluse (RB), 15/9 1 Blåvand (RB), 30/9 1 Blåvand (RB), og 5/10 1 IK Klydesøreservatet, Vestamager (S)

2000. Der var ingen ynglefund (Grell 2001). I nærværende materiale er der 4 forårs- og 4 efterårsfund: 19/5 1 ♂ Christiansø (B), 22/5 1 Tryggevælde Ås udløb (S), 25/5 1 Christiansø (B), 31/5 1 sy. Bødkermosen (LFM), 13/8 1 IK Christiansø (B), 21/8 1 IK Christiansø (B), 26/8 1 IK ringmærket Tipperne (RK), og 3/9 2 IK Christiansø (B).

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

1999. Med 10 fund af 12 fugle, alle i foråret, blev 1999 ikke noget stort år. Der var en enkelt stedfast fugl, men ingen ynglefund. Hovedparten er fra Bornholms Amt: 7/5 1 sy. Draved Skov (SJ), 21/5 1 Galløkken (B), 26-27/5 1 Blåvandshuk (RB), 28/5 1, 29/5 3, 30/5 1, 1/6 1, alle Christiansø (B), 1-13/6 1 sy. Storeklint (LFM), 3/6 1 sy. Sosedal (B), 10/6 1 sy. Dalslunde (B), 12/6 1 sy. Kongelunden (S).

2000 blev et rigtig sløjt år for Lundsanger, blot 4 fund, alle på Bornholm/Christiansø: 6/6 1 Christiansø (B), 6/7 1 sy. Neksø Sydstrand (B), 4/8 1 Christiansø (B), og 17/8 1 IK Christiansø (B).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

1999. Med 20 fugle blev 1999 et godt år. Fundene ligger inden for artens normale periode, og der var ingen forårsagttagelser. Fundene var 5/10 1 Blåvand (RB), 12/10 1 Hanstholm Fyr (NJ), 16/10 1 Højerup, Stevns (S) og 1 ringm. Gedser (LFM), 17/10 3 Christiansø (B), 18/10 1 Christiansø og 1 Blåvandshuk (RB), 19/10 3 Blåvandshuk (RB) og 1 Sydvestpynten (S), 20/10 1 Christiansø, 1 Blåvandshuk (RB) og 1 Grønningen (RB), 23/10 1 Gedser (LFM) og 1 Blåvandshuk (RB), 31/10 1 Vester Vedsted Digekrat (RB), og 1/11 1 Hjerting By (RB). Det er bemærkelsesværdigt, at der to gange optræder tre fugle på samme lokalitet.

2000. Med 23 fund af i alt 30 fugle blev det et flot år for Fuglekongesanger. Iagttagelserne lå mellem 9/10 og 13/11: 9/10 og 12/10 1 Christiansø og 1 Hasle Sydstrand (B), 13/10 1 Christiansø, 14/10 1

Sidselbjerg (RK), 16/10 1 Busene (LFM), 19-20/10 1 Bødkermosen (LFM), 19/10 1 Blåvand By (RB), 22/10 2 Ellekrattet, Skagen (NJ), 23/10 2 Blåvand Fuglestation (RB), 23/10 1 Christiansø, 23/10 1 Højerup, Stevns (S), 24/10 1 Fællesskov, Stevns (S), 27/10 4 (heraf 1 ringm.) Blåvandshuk (RB), 28/10 1 ringm. Grenen, efterfølgende set 28/10-2/11 i Ellekrattet (NJ), 28/10 1 Kandestederne (NJ), 28/10 1 Blåvand Fuglestation, 28/10 1 Skifterne (RB), 28/10 1 Lyngvig Fyr (RK), 29/10 1 Skårup, Selbjerg Vejle (NJ), 1/11 1 Gillelejeområdet (S), 4/11 2 Blåvandshuk, 4/11 2 Lyngvig Fyr (RK), og 4-5/11 1 Birkemose, Gedser (LFM).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*
1999. Der var 12 fund af i alt 13 fugle: 16/9 1 Saltammer Odde (B), 23/9 1 Ulvshaleskoven (LFM) og 1 Kirkegården, Nyord (LFM), 30/9 1 Nyeng, Blåvand (RB), 2/10 2 (1 set + 1 hørt) Rindum (RK), 3/10 1 Landsende, Rømø (SJ), 5/10 1 Christiansø (B), 5/10 1 Gillelejeområdet (S), 5/10 1 Blåvand By (RB), 7/10 1 Hanstholm (NJ), 9/10 1 Korshage, Rørvig (S), 24/10 og 26/10 1 Nakkehoved Fyr (S).

2000. Årets 10 fund var: 27/9 1 Nakkehoved Fyr, 27-29/9 1 Næsbyhoved Skov, Odense (F), 6/10 1 Bødkermose/Karensby Bakker (LFM), 8/10 1 Skifterne (RB), 9/10 1 Blåvand By (RB), 11-12/10 1 Nakkehoved Fyr, 15/10 1 Lyngvig Fyr (RK), 17/10 1 Kammerslusen (RB), 22/10 1 Myrthue Eng (RB), og 22-23/10 1 Blåvand Fuglestation (RB).

Sibirisk Gransanger

Phylloscopus collybita tristis

1999. Der er indsendt en enkelt iagttagelse, 28/3 1 sy. Åparken og Banegården i Ribe (RB).

2000. Der var to fund: 2/10 1 Habbendamme (B) og 25/11 1 Sneum Engsø (RB).

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapillus*

1999. Yngleforekomsten er behandlet af Grell (2000). Hertil kan føjes en række vinteriagttagelser: 1/1 1 Nykøbing Sj. (S), 2/1 1 Klosterheden (RK), 8/1 1 Kromose, Rømø (SJ), 10/1 1 Nordre Feldborg Plantage (RK), 20/2 2 Korshage (S), 21/2 1 sy. Viborg (NJ), 27/2 1 Ristinge Klint (F), nov. 2 iagttagelser Rørvig Fuglestation (S), 19/11 1 Høgildgård Plantage (RK), og 20/12 2 Hjerting By (RB). Det bemærkes, at 3 af fundene er fra Ringkøbing Amt, hvorfra der ikke foreligger sommerfund.

Regional fordeling af Rødtoppet Fuglekonge. Regional distribution of Firecrest.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1999	2	3	8	4	2	27	3	44-45	30	7	130-131
2000	0	2	10	2	2	18	2	8	21	1	66

2000. Der er ingen ynglefund angivet i DATSY-rapporten (Grell 2001) pga. ringe dækning. I nærværende materiale er der nogle få vinterfund (jan.-feb., nov.-dec.): 7/1 1 Borre Mose (LFM), set igen 19/1, 3/11 1 Vester Vedsted Digekrat (RB), 5/11 1 ♀ Birkemose, Gedser (LFM), 8/11 2 Sønder-skoven (SJ), 14/11 1 Borre Mose, og 26/11 1 Nørrestrand (VE).

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

1999. Der blev i alt set 99 fugle fordelt på 58 fund, heraf 58 fugle og 29 fund på Christiansø (B). I tiden 10-25/5 sås 32 her (21/5 6), og i efteråret 26. Fra resten af landet er meldt om 20 fugle i foråret og 21 i efteråret. Efter at ikke en eneste sås i Nordjylland i 1998, kom arten stærkt igen i 1999.

2000. Det blev set 96 individer, heraf 54 på Christiansø (B) – her sås der 29/4-9/6 40 fugle og i efteråret 14, mens resten af landet havde hhv. 14 og 28 forår og efterår. Der var meget få i Nordjylland, til gengæld sås hele 14 på Møn. I dagene 17-21/05 sang en 3K+ ♂ ivrigt i Vinterbølle Skov nær Vordingborg (S).

Forekomst af Lille Fluesnapper i Danmark 1999 og 2000.
Red-breasted Flycatcher in Denmark, spring and autumn 1999 and 2000.

Område	1999		2000	
	forår	efterår	forår	efterår
Nordjylland (NJ)	9	1	2	1
Ringkøbing (RK)	0	0	0	2
Århus (ÅH)	2	0	1	0
Vejle (VE)	0	0	0	0
Ribe (RB)	1	3	0	2
Sønderjylland (SJ)	1	0	1	0
Fyn (F)	0	1	0	0
Sjælland (S)	4	13	5	11
Lolland/Falster/Møn (LFM)	2	1	4	12
Bornholm (B)	33	28	41	14
I alt	52	47	54	42

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

1999. Med 11 fund i foråret og ét i efteråret må 1999 betragtes som et godt år for denne art: 2/5 2 ♂♂ Hammeren (B), 4/5 1 ♂ Hammeren, 5-6/5 1 2K ♂ Reservatvej, Vestamager (S), 6/5 1 ♂ Store Økssø, Rold Skov (NJ), 6/5 1 2K ♂ Blidstrup (S), 7/5 1 2K ♂ Nordlysvej, Skagen (NJ), 7/5 1 ♀ Christiansø (B), 11/5 1 Saltholm (S), 13/5 1 ♂ Batterivej, Skagen, 14/5 2 (♂ + ♀) Gudhjem (B), 16/5 1 ♀ Christiansø, samt efterår uden dato 1 ♀ Sose (B).

2000. Der var 3 fund, alle i Østdanmark: 4/5 1 ♂ Neksø (B), 12/5 1 ♀ Saltholm (S) og 20/5 1 2K ♂ Christiansø (B).

Skægmejse *Panurus biarmicus*

1999. Der blev i alt set 4278 Skægmejser, hvilket er ret normalt. Som sædvanlig stod Vejlerne (NJ) for langt de fleste (2493); det største enkeltfund derfra var 16/10 216. Alligevel blev der totalt set væsentligt færre fugle i Vejlerne end i 1998, hvor tallet var ca dobbelt så stort; men 1999-tallet er næsten identisk med tallet fra 1997, hvilket understreger artens afhængighed af vintervejret. På Sjælland og i Århus Amt gik arten frem; maksimumstal var henholdsvis 13/7 57 Ishøj Strand (S) og 14/10 44 Brabrand Sø (ÅH). Desuden bød året på det første sikre ynglefund på Bornholm, da 2 ad. og 2 juv. blev set 6/8 ved Ølene.

2000. Der blev set mere end dobbelt så mange Skægmejser som i 1999, i alt 9273, hvilket formentlig er det største tal nogensinde. Alligevel er fremgangen nok ikke så enorm, som tallet antyder,

da 98% af stigningen alene skyldes Vejlerne. Her blev der talt næsten 6000 Skægmejser, hvilket tyder på en god sæson, men der skal tages forbehold for gengangere blandt de op til 413 Skægmejser om dagen, der jævnlige blev noteret i efteråret. Der var dog også fremgang at spore uden for Vejlerne, bl.a. på andre Nordjyske lokaliteter, ligesom der var pæne årstotaler for Vejle Amt, Ringkøbing Amt og Bornholm, som kunne konstatere 4-6 ynglepar. Højeste dagstotal uden for Vejlerne blev 5/11 56 Elling Ås udløb (NJ) og 26/10 55 Brabrand Sø (ÅH).

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

1999. Arten er nu så almindelig i ÅH, VE, SJ og F, at den i disse områder ikke længere indrapporteres i fuldt omfang. Der var ingen fund i NJ, RK og B. Fra RB foreligger der fund fra 11 lokaliteter. Sjælland havde i alt mindst 58 fugle fordelt på 15 lokaliteter, hvoraf Jægersborg Dyrehave (S) tegnede sig for 14 ynglepar. LFM havde 5 fugle. Arten er endnu ikke registreret i RK samt på Møn og Bornholm.

2000. NJ fik sit første ynglefund, idet en syngende fugl blev hørt og set på en lokalitet nær Skive 10/3 og 19/3, og 4/7 sås 2 ad. og mindst 4 udflyjende unger her; arten sås på lokaliteten til og med 15/9. Fundet, der er Nordjyllands fjerde, er SU-godkendt. Fra Sjælland foreligger der fund fra 21 lokaliteter, hovedsageligt i den nordøstlige del, hvilket tyder på en fortsat fremgang i landsdelen. I Jægersborg Dyrehave blev talt op til 27 fugle (3/6), og bestanden her er opgjort til 11 par samt 11 stationære hanner og 4 strejfende fugle. Fra LFM foreligger der 9 fund. RK og B har stadig det første fund til gode.

Pungmejse *Remiz pendulinus*

1999. Artens nedtur stoppede i 1999, men antallet af ynglefugle var stadig foruroligende lavt, 19 sikre ynglepar (mod 12 i 1998 og 50-65 pr år i starten af halvfemserne). I alt blev der i årets løb observeret 169 Pungmejser, i stærk kontrast til eksempelvis 330 i 1993 og 398 i 1995, men dog flere end de 142, der blev set i 1998. Årets første fugle var 13/3 1 Sølsted Mose (S) og 2/4 1 Dystrup-Ramten søerne (ÅH), mens Pungmejse-året sluttede 6/10, 8 Gulstav Mose (F).

2000. Der blev blot registreret 80 fugle i 2000. Halvdelen sås i Ribe Amt, men der er kun observationer fra tre lokaliteter her, hvorfor tallene må formodes at rumme en del gengangere. Ynglefuglemæssigt stod det ligeså slemt til med blot 4-5 sikre ynglepar mod henholdsvis 19 og 12 i 1999 og 1998. F.eks. blev der i 1999 registreret 7 syngende fugle ved Brabrand sø/Århus Å (ÅH), mens der i 2000 ikke blev set en eneste i området. I Gulstav mose (F) på Langeland, som er landets bedste lokalitet for rastende Pungmejser om efteråret, blev der heller ingen fugle set i 2000 (38 i 1999), og hverken i Vejle eller Sønderjyllands Amt blev der registreret yngleførsøg på trods af rimelige yngleforekomster i de foregående år. I Nordjylland blev der blot set 7 Pungmejser mod 42 i 1999, og sådan kunne man blive ved. I Sverige synes bestanden derimod at være ret stabil (Tyrberg 2001).

Årets første fund var 11/4 1 Dronningborg Bredning (ÅH), mens det sidste var ret sent, 21/11 2 Kongelunden (S).

Pirol *Oriolus oriolus*

1999. Med kun 69 fugle blev det et dårligt år for arten efter den pæne fremgang i 1998 (122). Dette er dog ikke unormalt for Pirolen, da Danmark ligger i udkanten af udbredelsesområdet. Igennem 90'erne har det afspejlet sig i, at arten har fluktueret med over 120 individer i 1992, 1995 og 1998 og 70-90 i de øvrige år. Eneste usædvanlige observation var 22/9 1 indtrk. Gilleleje (S). De indsendte yngleobservationer er meget sparsomme og rummer ingen sikre ynglefund, hvilket er tredje gang inden for de sidste fire år; i 1998 var der et enkelt sikkert ynglepar.

2000 var et år på det jævne med i alt 79-80 observerede fugle, lidt flere end i 1999, men noget under gennemsnittet for halvfemserne (98 fugle/år). Første fugl var ret tidlig, 28/4 1 Petersværft (S). Skagen dominerede billedet med i alt 32, hvilket er en god årstotal herfra. Derimod sås blot 10 fugle på Sjælland, og man skal over 30 år tilbage for at finde tilsvarende lave tal. Heller ikke i 2000 noteredes sikre ynglefund, men i alt 18 hanner blev hørt synge rundt omkring i landet.

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

1999. Med 405 Store Tornskader blev det et af de bedste år i nyere tid. Fremgangen i forhold til den ganske glimrende 1998-sæson skete især på Sjælland, i Århus Amt og på Bornholm, mens arten fortsatte nedgangen i Vejle Amt, hvor der uden for yngleperioden blot blev set 9 fugle. Sidste trækfugl i foråret var 14/5 1 Agerø (NJ), mens efterårets første var 5/10 1 Nordmandshage (NJ). Interessant var 1/8 1 ad. Gulstav Mose på Sydlangeland (F), fjernt fra artens nærmeste yngleområder i Jylland (vedr. yngleforekomsterne her, se Grell 2000).

2000. Med 480 fugle blev det et godt år for arten – det er den største total siden 1983. Fremgangen skyldes dog især øget overvågning af lokaliteterne i Ringkøbing Amt, hvor der uden for yngletiden blev set 146 fugle mod 66 i 1999, deriblandt en imponerende observation af 18 individer på Borris Hede (RK) 26/3. Der blev også rapporteret om stor fremgang i andre jyske amter. I Århus Amt noteredes den største total (66) nogensinde, og i Vejle Amt var der fremgang oven på et meget dårligt

1999; bemærkelsesværdig var 12/3 7 Nørlund Plantage. Sidste fugl under forårstrækket var 7/5 1 Skagen Nordstrand (NJ), mens efterårstrækket blev indledt med 1/9 1 Gulstav Mose. Oplysningerne fra Ribe og Sønderjyllands Amt var meget sparsomme, og der har formodentlig været flere fugle end angivet.

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

1999. Der sås kun 15 fugle i første halvår, mens der i andet halvår forekom en mindre invasion med i alt 721 fugle, som dog stort set kun nåede de østlige dele af landet, Bornholm, Sjælland samt Lolland-Falster og Møn.

Foråret sidste observationer var 9/4 1 Rørvig Fuglestation (S) og 2/5 1 Nordmandshage (NJ). Yngleresultatet begrænsede sig til 3-4 par i Silkeborg Nordskov (ÅH), men der kan nemt have været oversete ynglepar både i Midtjylland og andre steder i landet. Nogle få oversomrende fugle uden tegn på ynglen blev observeret: 7/6 1 Kongelunden (S) og 27/6 1 Borgmesterskoven, Rørvig (S).

Efteråret første Nøddekrige blev set 23/8 ved Øer, Hassenøre (ÅH), og de næste fulgte ult. august på Sjælland som optakt til den begyndende invasion. Maksimum blev 12/9 107 Gedser (LFM); desuden 13/9 43 Gedser (LFM) og 23/9 48 Dueodde (B), samt flere observationer af mindre antal. I Kongelunden (S) sås i alt 31, i Klarskov (S) i alt 37 og ved Rørvig (S) i alt 30. I løbet af oktober ebbede invasionen ud, og kun relativt få fugle blev set i november-december.

2000. Invasionen i efteråret 1999 satte sine spor i starten af året, hvor der stadig sås en del Nøddekriger i landets østlige dele, mens Jylland og Fyn kun havde få fugle. De fleste af fuglene forsvandt i løbet af foråret og sommeren, og i efteråret sås kun meget få. Foråret sidste var 21/5 og 22/5 1 trk. Gilleleje (S), 23/5 1 som havde været stationær i længere tid i Tiufkær (VE), 28/5 1 som havde været stationær siden 11/4 i Tisvilde Hegn (S), og 29/5 1 Snogebæk (B).

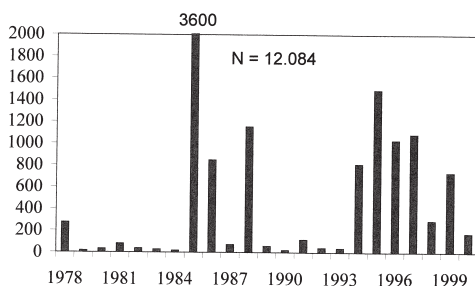
Invasionen i efteråret 1999 gav en fornyet tilgang af ynglefugle, som er opgjort til mindst 3 sikre og 9 mulige ynglepar fordelt med 1-3 i Silkeborgskovene (ÅH), 1 muligt i hhv. Ulvshaleskoven (LFM) og Busemarke Mose (LFM), samt 2-7 på Bornholm med 2 sikre ynglepar i hhv. Onsbækskoven og Blykobbeskoven og 5 mulige i hhv. Svaneke Nordskov, Tingsted, Ekkodalen, Årsdale og Slotslyngen/Ankermyr. Herudover foreligger der en række sommerfund, som af lokalredaktionerne ikke er kædet sammen med yngleforsøg, men som kan være det. Fra Fyn 28/6 1 Fredmosen, og april-juni 1 set regelmæssigt ved Stoense Udflytter (F). Der sås stadig 8-11 fugle i Kongelunden (S) i juni, uden tegn på ynglen. Andre junifund var 8/6 2 Strandkær, Mols (ÅH), 9/6 1 Kronborg (S), 12/6 2 Østmøn (LFM), 17/6 1 Bøged (S), 18/6 1 Røsnæs (S), og 23/6 1 Glostrup (S).

De første Nøddekriger i årets anden halvdel blev set allerede 4/7 Trekanten, Samsø (ÅH), 6/7 2 Slotslyngen, Ankermyr (B), samt 9/7 Skagen (NJ); sidstnævnte sted sås i alt 8 fugle frem til 23/9, men

Regional fordeling af Nøddekrige 1999-2000, fordelt på halvår.
Nutcracker. Regional distribution in first and second half-years.

Region	1999		2000	
	1. halvår	2. halvår	1. halvår	2. halvår
NJ	3	4	2	10
RK	0	0	0	0
RB	0	4	0	0
ÅH	2	32	9	11
VE	0	4	2	3
SJ	0	0	0	0
F	4	31	2	0
S	6	253	45	4
LMF	0	238	18	7
B0	155	58	7	
Total	15	721	136	42

der kan være tale om gentagne observationer af de(n) samme fugl(e). De seneste fund ud over ovenstående var 14/7 1 Glestrup (S) og 1 Yderby, Sjællands Odde (S), 15/7 1 Udsholt Strand (S), 22/7 1 Løgumkloster (SJ), og 24/7 4 Lysbro Skov (ÅH). Sidstnævnte var formodentlig en familieflok.

Årsfordeling af Nøddekrige 1978-2000. Data fra 1988 er mangelfulde.

Annual numbers of Nutcracker 1978-2000.

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* (yngle/sommerforekomster)

1999. Der foreligger ingen fund af sikre ynglepar. Ved Skagen, hvor der ofte har været en del sene iagttagelser, var sidste observation 26/5 2. Fra juni foreligger der et fund fra såvel Ringebakkerne (B) som Keldbylille (F), og i juli blev en Kvækerfinke hørt Kongelunden (S) 12/7.

2000. Der var ingen sikre ynglefund, men der blev gjort tre sommerfund af syngende fugle: 5/6 1 Ellekrattet, Skagen (NJ), samt 10/6 1 Ankermyr og 11/7 1 Helligdommen, begge Bornholm.

Gulirisk *Serinus serinus*

1999. Der foreligger observationer af mindst 70 forskellige individer, heraf 55 fra første halvår. Dermed blev den negative tendens i de to foregående sæsoner fortsat (126 i 1997, 103 i 1998). Arten toppede i 1996 med 131 fugle.

Årets første var 26/3 1 Møns Fyr (LFM), og der blev set seks aprilfugle. Langt størstedelen af fundene drejede sig om en enkelt fugl. Bedst repræsenteret var Sjælland med 24 eks. (13 trk. Gilleleje 4/5-29/5), mens Skagen (NJ) blot havde 8. Der er rapporteret ét sikkert ynglepar, 30/7 1 ad. + 1 juv. Rørvig Klitplantage (S). Af de øvrige 11 mere eller mindre stedfaste, syngende fugle var der utvivlsomt også nogle, der yngede, især så det sandsynligt ud ved Dueodde (B), Kolding (VE) og Nordby Kirke (ÅH).

Fra andet halvår bør 8/11 1 SV Skagen (NJ) nævnes som årets sidste og ret sene fund.

2000. Årets første Gulirisk var særdeles tidligt på den: 21/2 1 syng. Århus Østhavn (ÅH), hvilket er landets fjerde vinterfund. Fuglen kunne opleves i området indtil 16/3. Endnu en tidlig Gulirisk var 10/3 1 Skagen (NJ), mens årets tredje og tidsmæssigt mere normale fugl sås 31/3. Men generelt var året kendetegnet ved et meget lavt antal Gulirisker, kun 53. Ikke mindst på Sjælland svigtede arten. Her er gennemsnitligt set 30 pr år i 90'erne, så 11 i 2000 må betegnes som meget få. Det er stort set kun Østjylland, der har meldt om normal forekomst: i Vejle Amt 7 fugle, alle i april, mens ÅH havde 7-9. Sammenlagt sås 47 i første halvår, heraf 13 syngende, men de fleste af disse forsvandt efter få dage. To undtagelser var et sikkert par ved Ny-

købing Falster sygehus (LFM) og (som i 1999) et sandsynligt par ved Dueodde (B). Af andet halvårs 6 fugle var den sidste 1/10 1 Saltholm (S).

Den omtalte tilbagegang, som har stået på siden 1996, fortsatte altså. Da vi sidste gang var i en "bølgedal" i slutningen af 80'erne, blev der blot set 20-40 eks. om året. Forhåbentlig vender udviklingen også denne gang.

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* (yngle/sommerforekomster)

1999. Det eneste sommerfund var to fugle 11/6 i Nymindegab Plantage (RB).

2000. Der er ingen tegn på, at arten har opholdt sig i Danmark i sommermånederne; 7/5 1 trk. Skagen (NJ) var forårets sidste.

Hvidsirken *Carduelis hornemanni*

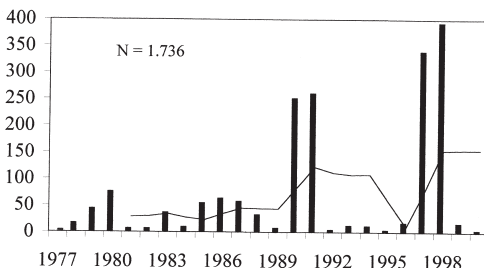
1999. Denne art, som fluktuerer meget i antal fra år til år, svigtede totalt bortset fra i det allerøstligste Danmark, hvor der var to fund: 17/10 1 Christiansø (B) og 19/10 1 Dueodde (B). For flere rapportområder var det første år uden hvidsirken-observationer i lang tid. Det lave antal Gråsisken i 1999 gav et fingerpeg om årsagen, da de to arter i reglen følges ad mht. antal.

2000. Atter et meget lavt antal, idet en stationær fugl 10/1-14/2 på Skagen Losseplads (NJ) var alt!

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera*

1999. I første halvår var der kun ét fund: 2/4 1-2 Gjerrild Nordstrand (ÅH). I løbet af sommeren var der en mindre tilgang, 11-12/7 1 Reersø (S) og 22/8 2 trk. Rosenvold (VE), og herefter 23/9 1 trk. Insulinmosen (S) og 26/9 3 trk. Kongelunden (S). I oktober kulminerede forekomsterne med 9-10/10 1-2 Hammeren (B), 14/10 2 Issehoved (ÅH), 19/10 1-2 og 22/10 2-3 Tisvilde (S), 20/10 og 25/10 1 trk. Blåvandshuk (RB), og 23/10 1 trk. Trylleskoven (S). Med andre ord omkring 16 eksemplarer på ni lokaliteter i andet halvår, hvilket er over middel. Bemærk i øvrigt den overraskende mangel på nordjyske observationer.

2000. Arten blev kun iagttaget vinter/forår: 7-8/1 1 Præstø Fed og 19-21/4 i alt 3 trk. Gilleleje (begge S). Dermed atter et år uden fugle ved Skagen (NJ). Også i Sverige var det et år under det forventede af denne invasionsart fra det nordlige Rusland (Tyrberg 2001).

Årsfordeling af Hvidvinget Korsnæb 1977-2000.
Annual numbers of White-winged Crossbill 1977-2000.

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

1999. Det meget lave antal i slutningen af 1998 afspejledes i en særdeles sparsom indrapportering fra første halvår 1999, blot fem fugle med 28/4 1 Hammeren (B) som den sidste. Til gengæld var landets fjerde sikre ynglepar en positiv overraskelse. 12/6 sås et par med tre unger ved Bjørnehøj nær Sindal (NJ). Landets seneste ynglefund, ved Rødhus i 1994, ligger i samme område.

De få fugle i første halvår blev rigeligt kompensert af en stor invasion i efteråret. Den indledtes for alvor i de sidste septemberdage, og i alt blev op mod 3000 fugle noteret. Ikke siden rekordåret 1990 (ca 5600 fugle) er så mange blevet set. Som så ofte før ramte invasionen meget spredt. I Nordjylland sås således kun 50 fugle, mens Ribe Amt havde hele 509 (bl.a. 15/10-17/11 i alt 176 trk. Blåvand). Tilsvarende blev kun 9 rapporteret fra Lolland-Falster og Møn, mens der på Sjælland blev set ca 1800! Fra Rørvig Fuglestation (S) er rapporteret et rekordstort antal på omkring 1000, toppende med 17/10 57 trk. Af andre betydelige trækbevægelser bør nævnes i alt 274 Kongelunden (S) og 125 Dueodde (B), næsten alle i oktober. To større fund af rastende fugle var 20/10 45 Grønningen (RB) og 14/11 55 Kærgård Klitplantage (RB), mens den største sjællandske flok var 29/10 31 Asserbo Plantage.

2000. Med sammenlagt 901 fugle i første halvår var der stadig mange Store Korsnæb tilbage efter invasionen i 1999. Jylland tegnede sig for næsten halvdelen, med flere stationære flokke: 17/2 35 Hoverdal (RB), 12/3 30 Donsø Sande (RB), og – uden dato – 65 Råbjerg Plantage (NJ). Ved Skagen (NJ) blev talt i alt 157 fugle, de seneste 19/4 3 Ø, og Sjælland havde i samme periode 362, bl.a. 11/4 37 Tisvilde Hegn (S). Den sidste fugl forlod landet 29/4 via Christiansø (B).

Regional fordeling af Stor Korsnæb hhv. andet halvår 1999 og første halvår 2000.

Regional distribution of Pine Crossbill in 1999 (second half-year) and 2000 (first half-year).

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B
1999	50	31	509	144	4	4	40	1800	9	281
2000	174	138	4	122	2	0	18	362	65	16

Årets anden halvdel gav i alt 290 fugle. De første dukkede op allerede 23/9 på Dueodde (B), og i alt blev 32 set her. Flest sås igen på Sjælland, i alt 161, med 9/12 45 Grib Skov som største tal. Skagen (NJ) bidrog med 36 fugle.

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

1999. Det kølige majvejr bidrog sikkert til, at første iagttagelse først blev gjort 19/5, 1 Skagen (NJ). Herefter gik det hurtigt; Sjællands første var 21/5 1 Gilleleje, og dagen efter sås arten på adskillige lokaliteter.

Det er særdeles vanskeligt at vurdere artens reelle antal i Danmark. Der er dog ingen tvivl om, at årets forekomst lå et godt stykke under gennemsnittet. Indrapporteringerne omfatter højst 400 individer, og et gæt på antallet af ynglepar ligger omkring 80. I Århus Amt med Jyllands sydligste stabile ynglebestand vurderes antallet i 1999 at have været 7-14 par (dog ingen sikre). Flest syngende var der 5/6 7 Øer. Fra Skagen (NJ) er der slet ikke rapporteret om ynglefund, og antallet af træk-gæster – godt 50 – var det laveste i 13 år. Jysk topscorer blev faktisk Harbør Tange (RK) med 12/6 9 syngende. Fyns Amts største tal kommer fra Sydlangeland, 8/6 11 syng. Lunden/Gulstav-skoven (F). Sjælland havde i alt 61 fugle, heraf alene 28/5 12 trk. Gilleleje. Det største tal er fra Røsnæs, 15/6 8 syng., og yderligere seks sjællandske lokaliteter havde syngende Karmindompapper. På Møn sås 37 eks., og som vanligt havde Borre Mose (LFM) flest med op til 4 syngende. På Bornholm havde arten et udmærket år, knap 40 ynglepar, heraf 30 langs kysten mellem Gudhjem og Neksø. 53 trk. på Christiansø (B) i perioden 21/5-13/6 bør også nævnes.

Årets sidste Karmindompapper var 29/8 1 og 2/9 1 Christiansø (B).

2000. Årets første fugle blev set allerede 29/4, 1 syng. Nykøbing F (LFM), og 11/5, 1 Gudhjem (B). Det er en del år siden, vi sidst har haft aprilfugle. Årets resultat viste en mindre fremgang i forhold til 1999, idet der i alt blev noteret omkring 500 eksemplarer. Dette på trods af, at der sås færre

fugle på bl.a. Sjælland (i alt 49). Kun 16 trak ved Gilleleje, og på de to klassiske lokaliteter Røsnæs og Sjællands Odde blev de højeste tal hhv. 9 og 6. Også på Bornholm var der tilbagegang, hvilket dog nærmest var forventet (jf. 1999) – ynglebestanden blev næsten halveret til godt 20 par. På Christiansø blev der dog set i alt 99 fugle i maj og juni. Møn var et af de få steder i Østdanmark, der kunne notere en positiv tendens. Fuglene sås især på nord- og østkysten, med op til 6 syng. ved Borre Mose (LFM).

De jyske tal var generelt højere end i 1999. For Skagen (NJ) blev det til 49 fugle fra træktiden og 5-8 ynglepar. Århus Amt havde en fin sæson med 112 fugle på ti lokaliteter, herunder to sikre ynglefund (Bønnerup og Elsegård strand) og 7-15 mulige ynglepar. 26/5 14 Gjerrild Nordstrand blev en af årets største registreringer.

Som vanligt var Christiansø (B) eneste lokalitet med nævneværdige efterårstal, fra 18/8 til 5/9 i alt 19.

Hortulan *Emberiza hortulana*

(yngle/sommerforekomster)

1999. Der var ret få observationer, men der blev gjort et interessant sommerfund på Bornholm. Landets sidste trækfugle sås omkring 21/5, med undtagelse af 31/5 1 Rørvig (S). 6/6 fandtes imidlertid en syngende fugl ved Duebakke nær Gudhjem (B). Desværre blev den kun konstateret denne ene gang. Fra 90erne foreligger der blot to junifund.

2000. Også i 2000 var der et atypisk fund af en syngende Hortulan i juni, 10/6 1 Knudshoved Odde (S). Den sidste forårsfugl herudover blev set mere end to uger tidligere, 25/5 1 Christiansø (B).

Summary

The Danish Bird Report 1999 and 2000

This report summarises the occurrence in Denmark of 116 species and subspecies. The covered years both had relatively warm springs and autumns, and 2000 was the

second warmest year since 1874. Extended warm periods in April-May in both years had a positive effect on the migration of some raptor species. A gale 3-4 December 1999 resulted in the highest wind speeds ever measured in Denmark but had little effect on the occurrence of seabirds. Species/subspecies seen in record-setting numbers in 1999 include Great Northern Diver, Bittern, Great White Egret, Hobby, and Peregrine, and in 2000 Bittern, Little Egret, Spoonbill, Bar-headed Goose, Egyptian Goose, Green-winged Teal, Black Kite, Peregrine, Bee-eater, and Water Pipit. In addition, many Pomarine Skuas occurred in the autumn of 1999, and the same autumn saw the beginning of major invasions of Pygmy Owl and Parrot Crossbill.

Referencer

- Christensen, K. & Søby, E. 2000: Fugle i Danmark 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 101-144.
- Christensen, R., H. Skov, J. Smidt & U.G. Sørensen 1986: Nyt om fugle i Danmark. – Dansk Ornithologisk Forening, København.
- Cramp, S. (ed.) 1985: The birds of the Western Palearctic, vol. 4. – Oxford University Press.
- del Hoyo, J., A. Elliott & J. Sargatal (eds) 1996: Handbook of birds of the world, vol. 3. – Lynx Edicions, Barcelona.
- Dybbro, T. 1978: Oversigt over Danmarks fugle. – Dansk Ornithologisk Forening, København.
- Grell, M. B. 1998: Fuglenes Danmark. Gad, København.
- Grell, M.B. 1999: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 93: 105-126.
- Grell, M.B. 2000: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1999. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 55-72.
- Grell, M.B. 2001: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2000. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 95: 51-68.
- Grell, M.B. 2002: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2001. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 96: 43-66.
- Hagemejjer, E.J. & M.J. Blair (eds) 1997: The EBCC Atlas of European breeding birds: their distribution and abundance. – T & AD Poyser, London.
- Jacobsen, E.M. 1997: Hvor mange fugle yngler i Danmark? – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 93-100.
- Jensen, N.O. & L.B. Jacobsen 1996: Ynglebestanden af Natravn *Caprimulgus europaeus* i Danmark, 1992-95. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 90: 93-98.
- Nielsen, H.H. & K. Thorup 2001: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2000. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 95: 153-166.
- Rasmussen, P.A.F. 1997: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1995 og 1996. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 133-150.
- Rasmussen, P.A.F. 1998: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1997. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 92: 253-267.
- Rasmussen, P.A.F. 1999: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 93: 127-140.
- Schiermacker-Hansen, P. 1999: Middelhavssølvmåge *Larus cachinnans* – en overset dansk art. – DOF-Nyt 3/1999: 6-9
- Thorup, K. & H.H. Nielsen 2000: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1999. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 157-170.
- Tofft, J. 1993: Ynglende Turtelduer i Sønderjylland. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 251.
- Tyrberg, T. 2001: Fågelrapport för 2000. I: Fågelåret 2000. – Vår Fågelvärld suppl. 35.
- van den Berg, A. B. 1999: WP reports. – Dutch Birding 21: 284-295.

Antaget 30. juli 2002

Rapportgruppen, DOF (rapportgruppen@dof.dk)
Vesterbrogade 138-140
1620 København V

